

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1908

UTGIVET AV FISKERIDIREKTØREN

2DET HEFTE

1908

- I. **Beretning** avgitt av Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.
- II. **Aarsberetninger** fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1908

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1908

UTGIVET AV FISKERIDIREKTØREN

2DET HEFTE

1908

-
- I. **Beretning** avgit av Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.
- II. **Aarsberetninger** fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1908

AMERICAN ZEPHYRUS

1908

The American Zephyrus is a quarterly publication of the University of Oregon. It was first published in 1892 and has since that time been a source of pride and interest to the students of the university. The Zephyrus is a literary and artistic journal, and its pages are filled with the best work of the students. It is a place where the young people of the university can express their thoughts and feelings, and where they can find a sympathetic audience. The Zephyrus is a reflection of the life and spirit of the university, and it is a pleasure to read it. It is a journal that is both interesting and instructive, and it is a journal that is well worth the time and effort that is spent in reading it. The Zephyrus is a journal that is both a record of the past and a guide to the future, and it is a journal that is both a source of inspiration and a source of information. It is a journal that is both a mirror and a lamp, and it is a journal that is both a record and a guide. The Zephyrus is a journal that is both a source of pride and a source of interest, and it is a journal that is both a source of inspiration and a source of information. It is a journal that is both a record of the past and a guide to the future, and it is a journal that is both a source of inspiration and a source of information.

Indhold.

	Side
I. Beretning avgit av Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgетterminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908	111
A. Fiskeridirektørens kontor	111
1. Den administrative virksomhet	111
Fiskeridirektørens kontor	111
Fiskeriraadet	112
Fiskeriinspektørerne	112
Fiskeriagenterne	113
Vrakervæsenet	113
Navigationsundervisningen	118
Vandrelærer i baatbyggeri	118
Fiskeriselskaper og foreninger	119
Stipendier for fiskeri m. v.	119
Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908	121
Underretningsvæsenet	125
Fiskeristatistikken	125
Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier	125
Røvær—Titranfondet	126
2. Særlige arbeider og deres hovedresultater	127
Om fiskerierne i 1906 og 1907	127
Ny lov om skreifiskerierne i Nordre og Søndre Trondhjems amter	139
B. Undersøkelser og forsøk	139
1. Videnskabelige fiskeriundersøkelser med „Michael Sars“	139
2. Fiskeriforsøksstationens virksomhet i 1907—1908	143
3. Fiskeforsøk	151
a. Fiskeforsøk med „Michael Sars“	152
b. Fiskeforsøk efter sild og torsk utenfor Helgeland fra 1ste november til utgangen av mars	153
c. Forsøk med drivgarn og posenøter efter fetsild utenfor det nordlige Norge	154
d. Fiskeforsøk med motorkutter i Østhavet	154

	Side
4. Norges andel i den internationale havforskning	154
a. Havforskningen	154
b. Beretning fra det internationale Centrallaboratorium for havforskning 1907—1908	154
II. Aareberetninger fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.....	156
Vardø fiskeriforening	156
Hammerfest og omegns fiskeriforening	158
Nordlands fiskeriselskap	159
Namdalens fiskeriselskap	164
Fosens fiskeriselskap	166
Trondhjems fiskeriselskap	168
Kristianssunds fiskeriselskap	175
Selskapet for de norske fiskeriers fremme	179
Søndre Bergenhus amts fiskeriforening	200
Arendals fiskeriselskap.....	202
Østlandske fiskeriselskap	204
Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.....	223

I. Beretning

avgit av

Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgетterminen 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

A. Fiskeridirektørens kontor.

I. Den administrative virksomhet.

Fiskeridirektørens kontor.

Foruten det løpende administrative arbeide har kontoret i den forløpne termin ogsaa været optat med bearbejdelsen av forskjellige større fiskerispørsmal. Blandt disse kan nævnes forberedelsen av en ny lov for skreifisket i de trondhjemske amter, en forbedring og utvidelse av fiskeristatistikken og sirkulærtelegrammerne, ordningen av opsyn og forholdene paa de store skreifiskevær, vrakervæsenet m. v. Med hensyn til de i anledning av disse saker utførte arbeider kan nu kun delvis henvises til aarsberetningen, da de fleste arbeider endnu ikke er ført til endelig avslutning.

De videnskabelige assistenter har ogsaa i det forløpne aar været sterkt optat med avslutningen av større beretninger over resultatene av de i de senere aar utførte fiskeriundersøkelser. Disse beretninger befinner sig nu i trykken og vil foreligge i høstens løp. I trykken befinner sig ogsaa en større avhandling over de gjennom mange aar utførte undersøkelser over hummerens biologi; disse undersøkelser, der er utført for regning av Stavanger fiskeriselskap, vil avsluttes i indeværende sommer.

Institutionens personale har i den forløpne termin været det samme som i den foregaaende termin.

Fiskeriraadet.

Fiskeriraadet sammentraadte til sit aarlige møte den 6te september 1907 paa Bergens børs. Møtet varte til og med den 12te s. m. Av hensyn til den forandrede statsbudgettermin er tiden for raadets aarlige møte ogsaa forandret; den fornødne bestemmelse herom i raadets forretningsorden vedtokes. Forøvrig benyttedes den samme forretningsorden som tidligere.

Til opmand i raadet valgtes Lothe.

Til grund for raadets forhandlinger lagdes en av Fiskeridirektøren fremlagt dagsorden. I henhold til denne behandledes følgende saker:

1. Forslag om ulykkesforsikring for fiskere. 2. Ruter for ferskfisktransport. 3. Forslag fra Hermetikfabrikanternes forening om utførselstold paa brisling. 4. Spørsmal vedkommende laanefondene. 5. Kontrol med fiskefartøiers bygning og vedlikehold. 6. Om assurance og reassurance av fiskefartøier.

Derefter behandledes følgende av forskjellige av raadets medlemmer forebragte saker: Forslag om istandbringelse av forbud mot trawling paa norsk sjøterritorium; forespørsel vedkommende spørsmålet om det daglige fiskes bevarelse, samt spørsmålet om sjølaksefiskets henleggelse under saltvandsfiskeriernes administration.

Til slutning behandledes Fiskeridirektørens budgetforslag for terminen 1908—1909.

Referat av raadets forhandlinger findes indtat som bilag 25 til St. prp. nr. 1 hovedpost VII for 1908.

Fiskeriraadets møte er iaar av hensyn til den skandinaviske fiskeristilling i Trondhjem berammet til sammentræde i Trondhjem torsdag den 20de august d. a.

Fiskeriinspektørerne.

I terminen 1907—1908 er ingen forandring foregaat med disse stillinger.

Med hensyn til flytningsspørsmålet kan bemerkes, at nu ogsaa fiskeriinspektør Johnsen har faat tilladelse til indtil videre at bli boende i Bodø.

Arbeidet med ansøkninger om laan av havfiskefondene, kontrollen med fartøierne, deres assurance, vedlikehold og fartsbevidnelser har som sedvanlig optat den største del av inspektørernes virksomhet og foranlediget betydelig kontorarbeide.

Fiskeriinspektør Buvik har i likhet med tidligere fungert som opsynschef under vaarsildfisket.

Fiskeriagenterne.

Som i forrige aarsberetning meddelt frattraadte hr. Harald Nielsen stillingen som fiskeriagent i Rusland fra 1ste juni 1907. Spørsmaalet om, hvorvidt denne stilling muligens skulde kunne inddrages, blev derefter optat til nærmere behandling. Der blev i sakens anledning indhentet uttalelser fra de interesserte børskomitéer, handelsforeninger og fiskeriselskaper og foreninger.

Størsteparten av de indkomne uttalelser gik ut paa, at stillingen maatte ansees overflødig, og at den kunde inddrages.

I henhold hertil foreslog jeg, at stillingen blev inddradd; hertil sluttet departementet sig og likesaa næringskomiteen, hvorefter Stortinget besluttet stillingen inddradd.

Med hensyn til de to øvrige agentstillinger er ingen forandring foregaat i terminen.

Markedsberetninger fra agenterne er, efterhvert som de er bleven avgit, bleven tilstillet pressen, dels ogsaa indtat i Norsk Fiskeritidende.

Aarsberetninger fra fiskeriagenterne Westergaard og Johnsen findes indtat i 6te hefte 1907 av Aarsberetningen og er utdelt i særavtryk.

Vrakervæsenet.

Av nedenstaaende statistiske tabeller vil man faa en oversigt over vrakervæsenets virksomhet i femaarsperioden 1903—1907.

Tabel I.

Opgave over antal tønder, eksportert og vraket 1903—1907.

	Antal tønder eksportert	Vraket antal tønder					
		Fiskepakket		Eksportpakket		Vraket ialt	
		Antal	% av vraket	Antal	% av vraket	Antal	% av eksp.
1903.....	725 693	1 457	23	4 850	77	6 307	0.9
1904.....	559 521	29 404	32	62 699	68	92 103	16.5
1905.....	503 714	40 620	34	77 450	66	118 070	23.4
1906.....	550 946	79 083	59	55 511	41	134 594	24.4
1907.....	677 734	62 107	63	37 100	37	99 207	14.6
1903—1907.	3 017 608	212 671	47.3	237 610	52.7	450 281	14.9

Alt er omgjort til tønder. 1 tønne regnet = 1.16 hl.

$$\therefore \frac{1}{1.16} = 0.862.$$

Tabel II.

Antal tønder eksportert og vraket av de forskjellige sildesorter i aarene 1903—1907.

Aar	Vaarsild		Slosild		Anden sild					Ialt	
	Eks- portert	Vraket	Eks- portert	Vraket	Eks- portert	Vraket				Eks- portert	Vraket
						ialt	derav fetsild	derav Islands- sild	derav Nordsjø- sild		
1903.....	192 851	—	44 035	664	488 807	5 643	4 986	657	—	725 693	6 307
1904.....	203 440	59 760	64 313	28 579	291 768	3 764	3 650	—	114	559 521	92 103
1905.....	236 100	89 655	46 886	28 121	220 728	294	235	—	59	503 714	118 070
1906.....	242 710	73 376	49 158	10 100	259 078	51 118	115	49 297	1 706	550 946	134 594
1907.....	264 254	55 246	53 620	5 835	359 860	38 126	1 329	35 001	1 796	677 734	99 207
1903—1907.....	1 139 355	278 037	258 012	73 299	1 620 241	98 945	10 315	84 955	3 675	3 017 608	450 281

Tabel III.

Antal tønder eksportert og vraket i de forskjellige distrikter i aarene 1903—1907.

Vrakerdistrikt	1903		1904		1905		1906		1907		1903—1907	
	Eks- portert	Vraket	Eks- portert	Vraket	Eks- portert	Vraket	Eks- portert	Vraket	Eks- portert	Vraket	Eks- portert	Vraket
Nordenfor Trondhjem .	27 517	1 723	19 172	2 005	12 929	—	6 989	—	11 581	1 299	78 188	5 027
Trondhjem	162 036	—	116 954	—	116 306	2 523	124 884	712	166 304	187	686 484	3 422
Kristianssund N.	21 508	—	6 017	—	9 133	—	11 404	3 133	23 643	612	71 705	3 745
Aalesund	25 966	67	36 268	—	21 886	—	16 490	—	16 944	—	117 554	67
Florø	7 774	—	26 821	2 553	14 138	5 233	18 911	2 314	15 119	8 840	82 763	18 940
Bergen	240 906	1 933	184 014	5 439	153 511	4 133	190 575	23 301	267 307	14 925	1 036 313	49 731
Haugesund	194 602	2 584	134 634	50 518	135 513	101 122	141 997	92 118	123 278	66 274	730 024	312 616
Kopervik	11 259	—	4 476	9 452	8 080	3 915	5 798	5 901	1 870	7 070	31 483	26 338
Stavanger	22 066	—	25 744	22 136	23 448	1 144	22 097	7 115	41 270	—	134 625	30 395
Kristiania	12 059	—	5 421	—	8 770	—	11 801	—	10 418	—	48 469	—
Total	725 693	6 307	559 521	92 103	503 714	118 070	550 946	134 594	677 734	99 207	3 017 608	450 281

Som man av disse tabeller vil se, steg antallet av vrakede tønner jevnt til og med 1906. Aaret 1907 betegner en ikke saa ubetydelig tilbakegang; mens der i 1906 vrakedes ialt 24.4 pct. av det eksporterte antal tønner, vrakedes der i 1907 kun 14.6 pct. Mens det i de første aar væsentlig var eksportpakket sild, der vrakedes, viser det sig, at i 1906 og 1907 er det væsentlig fiskepakket sild, som vrakes.

Det største antal tønner er vraket i Haugesunds distrikt, hvor vrakerinstitutionen maa siges at ha været forholdsvis meget benyttet. Forøvrig maa institutionen i store dele av landet, navnlig paa strækningen fra Aalesund og nordover, siges at ha været litet benyttet.

I de efterfølgende tabeller IV og V vil findes en specifikation over det i aaret 1907 i de forskjellige vrakerdistrikter vrakede antal tønner sild i fiskepakning og i eksportpakning.

Tabel IV.

Antal tønner vraket i fiskepakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter i 1907.

Vrakerdistrikt	Fet-sild	Vaarsild	Slosild	Islands-sild	Norsjø-sild	Fiskepakket ialt
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.
Nordenfor Trondhjem .	—	—	—	—	—	—
Trondhjem	30	—	121	—	36	187
Kristianssund N.	—	—	112	500	—	612
Florø	—	8 840	—	—	—	8 840
Bergen	—	2 448	4 204 ²⁷⁰ / ₂	6 200 ³² / ₄	1 105	13 957 ²⁷⁰ / ₂ , ³² / ₄
Haugesund	—	9 442 ²⁰⁰ / ₂	1 038	22 293	655	33 428 ²⁰⁰ / ₂
Kopervik	—	—	—	4 840	—	4 840
Fiskepakket ialt	30	20 730 ²⁰⁰ / ₂	5 475 ²⁷⁰ / ₂	33 833 ³² / ₄	1 796	61 864 ⁴⁷⁰ / ₂ , ³² / ₄

Tabel V.

Antal tønder vraket i eksportpakket stand i de forskjellige vrakerdistrikter 1907.

Vrakerdistrikt	Vaarsild					Slosild	Islandssild			Fetsild	Sild ialt
	Tdr. i 100 kg. pakning	Tdr. i 105 kg. pakning	Tdr. i 115 kg. pakning	Tdr. i 120 kg. pakning	Ialt	Tdr. i 100 kg. pakning	Tdr. i 100 kg. pakning	Tdr. i 110 kg. pakning	Ialt	Tdr. i 100 kg. pakning	
Tromsø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	318	318
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	981	981
Bergen	—	—	—	600	600	225	—	—	—	—	825
Haugesund	131	4 404	6 328 ¹ / ₂	20 650 ¹⁴⁵ / ₂	31 513 ¹⁴⁶ / ₂	—	1 060	100	1 160	—	32 673 ¹⁴⁶ / ₂
Kopervik	—	—	242	1 988	2 230	—	—	—	—	—	2 230
Ialt	131	4 404	6 570 ¹ / ₂	23 238 ¹⁴⁵ / ₂	34 343 ¹⁴⁶ / ₂	225	1 060	100	1 160	1 299	37 027 ¹⁴⁶ / ₂

Av disse tabeller vil sees, at der i 1907 ialt vrakedes 61 864 hele, 470 halve og 32 kvart tønder i fiskepakket stand og 37 027 hele og 146 halve tønder i eksportpakket stand.

Navigationsundervisningen.

Navigationslærer J. Møinichen har avgit følgende indberetning over sin virksomhet som lærer ved den offentlige navigations-skole for fiskere fra 1ste april 1907 til 13de april 1908:

Det første kursus begyndte i Aalesund den 3dje april med 10 elever. To elever sluttet igjen meget snart, den ene paa grund av sygdom, den anden hadde for smaa forkundskaper til at kunne følge med. Eksamen avholdtes 17de og 18de juni med det resultat, at de øvrige elever bestod eksamen, de 7 med udmerkelse. Som censorer fungerte d'hr. havnefoged Svendsen og havneassistent Strømsholm fra Aalesund.

Den 12te juni foretokes en øvelsestur med s/s „Nap“ av Aalesund.

Næste kursus begyndte i Bjarkøy herred med 5 elever. Grunden til den lille tilslutning maa søkes i det da paagaaende aarbeide samt seifiske paa Svendsgrunden. En elev sluttet, da han ikke klarte at følge med. Eksamen avholdtes den 2den og 3dje oktober med det resultat, at samtlige 4 bestod med udmerkelse. Som censorer fungerte d'hr. styrmann K. Holst og kaptein K. Strøm fra Harstad.

Det tredje kursus begyndte paa Andenes den 7de oktober med 12 elever. Eksamen avholdtes den 28de og 29de november med det utfald, at 10 elever fik karakteren „bestaat med udmerkelse“ og 1 „bestaat“. Den 12te, der ikke hadde tid til at være med til eksamen, sluttet et par dage før denne og fik istedetfor det lovbefalte vidnesbyrd. Som censorer fungerte d'hr. kaptein K. Strøm fra Harstad og fyrvogter O. Raanes fra Andenes.

4de kursus begyndte i Rørvik den 4de desember med 10 elever, hvorav 3 sluttet, da de umulig kunde klare at følge med. Eksamen avholdtes den 30te og 31te januar med det utfald, at samtlige 7 elever bestod den med udmerkelse. Som censorer fungerte d'hr. styrmann Aune, Namsos og kaptein Roald fra Aalesund.

Øvelsestur var ikke anledning at avholde ved nogen av kurserne nordpaa paa grund av uheldig veir.

5te kursus begyndte i Aalesund den 12te februar med 7 elever. Eleverne ønsket ikke at avlægge eksamen, men mottok samtlige det lovbefalte vidnesbyrd. Den 11te avholdtes øvelsestur med s/s „Surna“ av Aalesund. Kurset avsluttedes den 13de april.

Vandrelærer i baatbyggeri.

Før terminen 1907—1908 var hertil bevilget kr. 3 000.00; som vandrelærer fungerte fremdeles baatbygger Johannes Selsvik.

Der avholdtes først et kursus i Sørkjøs i Nordreisen. Kurset tok sin begyndelse den 5te mars 1907 og var planlagt at skulle vare til henimot slutningen av august, hvorefter der fra 1ste september skulde paa-begyndes nyt kursus i Maalselven. Imidlertid kom kurset i Maalselven ikke istand, da baatbyggerlaget, der som elever skulde delta i kurset, ikke saa sig istand til at skaffe de fornødne byggematerialer.

Det blev derfor bestemt, at kurset i Nordreisen kunde fortsættes, hvorom ansøking var indkommet. Kurset i Nordreisen fortsattes der-etter omtrent hele budgetterminen ut, idet dog vandrelæreren, efter avslutningen av kurset i Nordreisen den 18de mars 1908, en kortere tid ydet Komagfjord skøiteværft assistance med planlæggelse av der foregaaende byggeforetagender.

I kurset i Nordreisen deltok ialt 10 elever, hvorav to deltok baade i praktisk og teoretisk undervisning, mens de øvrige 8 kun deltok i den praktiske undervisning.

Der byggedes under kurset ialt 3 baater, en 32 fots, en 42 og en 44 fots baat. De to førstnævnte baater var spesielt bygget for senere indsætning av motorer. Alle tre baater var tomastede havfiskebaater.

Fiskeriselskaper og foreninger.

For budgetterminen 1907—1908 bevilgedes som statsbidrag til fiskeriselskaper og fiskeriforeninger kr. 37 440.00, hvorav kr. 9 000.00 uten betingelse om distriktsbidrag og kr. 28 440.00 paa betingelse av distriktsbidrag svarende til $\frac{1}{4}$ av statsbidraget.

Fiskeristyrelsen hadde oprindelig foreslaat kr. 36 610.00, hvorav kr. 9 000.00 til drift av Flødevigens utklækningsanstalt uten betingelse om distriktsbidrag og kr. 27 610.00 paa betingelse av sedvanlig distriktsbidrag.

Efter budgetforslagets behandling i Fiskeriraadet forhøiet styrelsen sit forslag noget, bl. a. med kr. 1 000.00 til Østlandske fiskeriselskap.

Den av stortinget givne bevilgning blev saaledes omtrent som av styrelsen foreslaat.

Regnskaper og aarsberetninger fra de forskjellige fiskeriselskaper og foreninger findes indtat længere ute i nærværende hefte av Aarsberetningen.

Stipendier for fiskere m. v.

For terminen 1907—1908 var der til dette øiemed bevilget kr. 5 000.00, idet den i de senere aar ordinære bevilgning var forhøiet med kr. 2 000.00 av hensyn til den i Bergen avholdte motorutstilling sommeren 1907.

Fordelingen av stipendier vil sees av omstaaende tabel.

No.	Navn	Hjemsted	Stipendiets størrelse	Stipendiets anvendelse
			kr.	
1	Johannes T. Skjervheim.....	Nedre Vats	50.00	Reise til at besøke motorutstillingen og fiskermøtet i Bergen.
2	O. L. Waage, Stolmen	Sund	25.00	
3	Johan Kverhellen, Rognsvaag .	Sulen	40.00	
4	H. Tungodden, Naara	Do.	40.00	
5	V. Bakke, Rugsund	Daviken	30.00	
6	Ingebrigt J. Leganger	Selje	20.00	
7	Nikolai V. Eltvik	Do.	20.00	
8	Olaves Hansen, Sponviken....	Berg	60.00	
9	Ludv. Løining, Aaensire	Hitterø	50.00	
10	Petter R. Nederland	Herø R.	40.00	
11	Severin Olsen Selvaag	Do.	60.00	
12	K. Salthammer	Tingvold	60.00	
13	Kristian G. Karlsholm.....	Edø	60.00	
14	A. J. Farstad, Hustad.....	Bud	20.00	
15	Albert Paasche	Tjøtta	80.00	
16	Ludvig Sand	Hadsel	90.00	
17	Hans A. Henriksen, Helø	Meløy	90.00	
18	E. Robertsen, Skarsvaag	Bø	90.00	
19	Hans Olsen Selø	Herøy N.	70.00	
20	Kristian Lorentsen, Sundø ...	Rødøy	75.00	
21	Karl Kristensen Nøis	Dverberg	90.00	
22	Markus Markussen, Seines ...	Ankenes	80.00	
23	Hans Olsen Finstad	Buksnes	80.00	
24	Peder J. Finstad	Do.	80.00	
25	Lorents Larsen Kalaas	Hemnes	70.00	
26	Kristian Olsen Husø	Trænen	70.00	
27	Ole Olsen Bogstrand, Hanø ..	Hadsel	75.00	
28	Olaus Dybfest Valen	Vaagan	75.00	
29	Kristian G. Krystad.....	Flakstad	100.00	
30	Helmer Hansen	Røst	80.00	
31	Johan Drage	Saltdalen	60.00	
32	Johan K. Johnsen	Do.	60.00	
33	A. E. Andersen, Havnebugt ..	Kvæningen	150.00	
34	Nils Hemmingsen, Mestervik ..	Malangen	80.00	
35	Hans Hansen Haugen, do.	Do.	80.00	
36	Hans M. Jensen Gangsaas ...	Trondenes	90.00	
37	Hans O. Pettersen, Vik	Ibbestad	90.00	
38	Peder Kristoffersen Løksaa...	Salangen	90.00	
39	Edvard Ruud, Elgenes.....		90.00	
40	Søren Johansen, Sandnes		100.00	
41	Peder Bertelsen Grøsnes.....	Ibbestad	90.00	
42	Hartvig Hansen Myrland.....	Do.	90.00	
43	Jens Hind Johnsen, Igeland ..	Do.	90.00	

No.	Navn	Hjemsted	Stipendiets størrelse	Stipendiets anvendelse
			kr.	
44	Morten J. Bakkeby	Malangen	100.00	} Reise til at besøge motorutstillingen og fiskermøtet i Bergen.
45	H. A. Kofoed	Berg	90.00	
46	Lars Kofoed	Do.	90.00	
47	Halvor Gravem	Vardø	150.00	
48	Rasmus Hansen Ryum	Rørvik	50.00	
49	Peder Strand, Sørsmølen	Edø	60.00	
50	Alfon Tjosaas, Mjelde	Tromsøsundet	100.00	
51	Johan A. H. Flaaten		150.00	
52	Bendik Mannes	Aakrehamn	300.00	
53	Martin Kvande		150.00	
54	Hans A. Rabben	Dverberg	150.00	
55	Jens A. Lian	Vardø	200.00	
56	Karl Berg	Do.	300.00	

Desuten var der ogsaa tilstaaet stipendium til enkelte personer, som ikke fik anledning til at benytte stipendiet, saaledes bl. a. til Thomas Hansen, Vardø, kr. 150.00, Adolf Lundberg, Sponviken, kr. 40.00, Nils Husmo, Sannessjøen, kr. 40.00, samtlige til besøk av motorutstillingen i Bergen.

Indberetning om reisen er som sedvanlig mottatt fra en flerhet av stipendiatene. Av disse fremgaar, at besøket ved motorutstillingen og deltagelsen i fiskermøtet i Bergen har været av stor betydning for fiskerne.

Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

a. Det ældre havfiskefond.

Søkningen om laan i dette fond har ogsaa i denne termin været meget stor. En flerhet av laaneandragender har man — tiltrods for fondets forøkelse med kr. 400 000.00 ved stortingsbeslutning av 13de april 1907 — ikke kunnet imøtekomme, og allerede i januar 1908 maatte man ved cirkulærer meddele, at fondets midler nu var helt disponert. En række laaneandragender, der strømmet ind efter denne meddelelse, maatte derfor tilbakesendes ubehandlet.

I budgетterminen er der ialt anvist til utbetaling 76 laan til samlet beløp kr. 224 600.00. Disse fordeler sig paa de forskjellige landsdele, saaledes som efterstaaende fortegnelse viser:

- 6te hefte 1906. Buviks beretninger om sildefisket ved Island 1906, østlandsfisket vinteren 1905—1906, storsildfisket 1905—1906, beretning om makrelfisket 1906, amtmanden i Finmarkens beretning om sommer- og høstfisket i 1906 og beretninger om skreifiskerierne utenom Lofotfiskeriet og kysten søndenfor Stat.
- 1ste hefte 1907. Om ulykkesforsikring for norske fiskere av dr. Johan Hjort.
- 2det hefte 1907. Om havfiskefondene av kand. Schweigaard, forslag til love og regler for offentlig kontrol med fiskefartøier, der har laan av havfiskefondene, fiskeforsøk i Finmarken sommeren 1906 av Thor Iversen, nogle resultater av den internationale havforskning av dr. Johan Hjort og om baatassuransé av Jens O. Dahl.
- 3dje hefte 1907. Beretning fra Fiskeridirektøren om statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1ste april 1906 til 31te mars 1907 og aarsberetninger fra fiskeriselskaper og foreninger for samme termin.
- 4de hefte 1907. Beretning om Lofotfiskeriet 1907 avgiven av utvalgsformanden Richard Hansen.
- 5te hefte 1907. Fiskeriinspektør Buviks beretninger om østlandsfisket og storsildfisket 1906—1907, om vaarsildfisket i 1907 og om vaarskefisket i vaarsildedistriktet 1907.

Efter budgetterminens utløp er under trykning 6te hefte 1907 og 1ste og 2det hefte 1908, som alle er færdige i den nærmeste tid.

Røvær—Titranfondet.

Status

for den under Fiskeridirektørens forvaltning staaende del av Røvær- og Titranfondet pr. 31te desember 1907.

1. Indestaaende i Bergens privatbank paa kontrabok nr. 31 576 pr. 1ste januar 1907	kr.	69 113.89
2. Indestaaende i Bergens kreditbank paa kontrabok nr. 64 672 pr. 1ste januar 1907	„	55 978.08
Indtægt i aaret 1907:		
a. Renter i Bergens privatbank	kr.	2 785.97
b. Do. i Bergens kreditbank	„	2 309.09
		„ 5 095.06
	kr.	130 187.03

Uttat av Bergens privatbank og indbetalt til utdelingskomiteen i anledning av Gjæslingulykken 2den mars 1906 „ 4 000.00

Fondet utgjør pr. 1ste januar 1908 kr. 126 187.03

hvorav indestaaende i Bergens privatbank kr. 67 899.86

i Bergens kreditbank „ 58 287.17 „ 126 187.03

2. Særlige arbeider og deres hovedresultater.

Om fiskerierne i 1906 og 1907.

Som uttalt i beretningen for ifjor blev værdiutbyttet av de norske kystfiskerier i 1906 større end i 1905, nemlig kr. 33 179 000 og saaledes større end noget andet aar, hvorfor man har beregning. I 1905 var værdien kr. 31 337 000 og i alle de foregaaende 8 aar under 30 mill. kroner, i 1898 endog kun kr. 20 653 000. Gjennemsnittsværdien i samtlige de 41 aar siden 1866, for hvilke man har beregning, beløper sig til 23¹/₂ mill. kroner og for de sidste 10 aar til og med 1906 til 27.1 mill. kroner. Prisernes høide har ogsaa for 1906 en større andel i det store utbytte end den økede fangstmængde.

Mellem de forskjellige slags fiskerier fordeler værdien sig saaledes for 1906 i sammenligning med 1905 og 1904 for det utbytte, fiskerierne har hat:

Fiskerier	1904		1905		1906	
	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.
Skreifiskerierne	14 019	52.10	16 167	51.59	16 426	49.54
Fetsildfiskerierne	784	2.91	982	3.14	925	2.76
Vaarsildfiskerierne	2 089	7.76	2 814	8.98	4 460	13.46
Storsild- (og Østlandssild-) fiskerierne.....	2 162	8.04	2 070	6.61	2 112	6.37
Brislingfisket	409	1.53	578	1.84	934	2.82
Smaasildfisket	340	1.27	832	2.65	570	1.72
Makrelfiskerierne.....	679	2.53	1 252	3.99	722	2.17
Laks- og sjørretfisket ...	841	3.13	902	2.88	921	2.78
Andre fiskerier	4 938	18.31	5 010	15.99	5 326	16.02
Hummerfangsten	644	2.40	724	2.31	775	2.34
Østersfangsten	5	0.02	6	0.02	8	0.02
Ialt	26 910	100	31 337	100	33 179	100

Utbyttet av havfisket samt sæl- og hvalfangsten i 1906
(se side 136) er beregnet til kr. 9 189 000

Naar hertil lægges det beregnede aarlige gjennemsnitts-
utbytte av elvefisket av laks og sjørret 277 000

vil den samlede fangst av sjødyr i 1906 beløpe sig til en værdi av kr. 42 645 000
mot kr. 40 543 000 i 1905, kr. 34 744 000 i 1904 og kr. 37 682 000 i 1903.

Paa de forskjellige strækninger av Norges kyst var det samlede værdiutbytte av kystfisket saaledes fordelt:

Kyststrækning	1904		1905		1906	
	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.	Værdiutbytte 1 000 kr.	Pct.
1. Skageraks kyst (Fra den svenske grænse til Lindesnes).	2 359	8.77	2 770	8.84	2 460	7.42
2. Nordsjøens kyst (Fra Lindesnes til Stat).	4 077	15.15	5 645	18.01	6 845	20.64
3. Det norske havs kyst (Fra Stat til Søroen i Finmarken).	15 311	56.90	16 495	52.64	17 670	53.24
4. Ishavets kyst	5 163	19.18	6 427	20.51	6 204	18.70
Ialt	26 910	100	31 337	100	33 179	100

Fiskernes antal er beregnet for hvert fiske, hvori de deltar, og da en fisker kan delta i mere end ett fiske og under skreifiskerierne især ofte flytter fra distrikter med tidlig eller daarlig fiske til saadanne, hvor fisket falder senere eller bedre, er deres virkelige antal i landet langt mindre end det antal, der fremkommer ved at lægge antallet fra de forskjellige fiskerier sammen.

For 1906 i sammenligning med de 8 foregaaende aar stiller deltagernes antal sig saaledes for de her opførte tre fiskerier:

Aar	Skreifiskerierne	Fetsildfiskerierne	Makrelfiskerierne
1897	92 693	28 352	2 566
1898	89 292	21 203	2 654
1899	77 139	13 828	2 605
1900	82 098	20 705	2 741
1901	75 866	19 537	7 055
1902	75 999	27 782	3 420
1903	73 471	32 750	3 740
1904	77 460	11 226	4 483
1905	83 286	8 492	9 516
1906	87 976	14 150	4 608

For 1906 har skreifiskernes antal steget, likesaa fetsildfiskernes, mens makrelfiskernes har avtat i forhold til den mere indskrænkede strækning av kysten, hvori dette fiske foregik i 1906 mot i 1905.

Fiskernes fordeling amtsvis paa de vigtigste fiskedistrikter faldt i 1906 saaledes:

a. *Skreifiskerierne.*

Aar	Romsdal	Nordland	Finmarken
1897	12 244	41 648	21 942
1898	12 017	38 744	19 471
1899	10 997	32 971	16 683
1900	10 815	31 818	21 908
1901	10 851	26 483	19 396
1902	11 515	31 167	16 828
1903	12 482	31 006	13 597
1904	11 614	30 520	18 799
1905	11 886	31 160	24 243
1906	11 044	31 120	27 089

b. *Fetsildfiskerierne.*

Aar	Søndre Bergenhus	Nordre Bergenhus	Romsdal	Søndre Trond- hjem	Nordre Trond- hjem	Nordland	Tromsø
1897	1 399	1 470	3 418	1 914	1 617	10 221	7 951
1898	989	3 632	2 508	2 271	1 218	3 371	3 295
1899	200	30	2 143	2 220	3 059	5 148	875
1900	584	1 124	1 622	2 864	2 814	10 631	587
1901	110	—	629	1 740	2 737	13 544	640
1902	1 270	4 214	2 781	3 981	1 526	9 998	3 272
1903	—	2 045	3 252	5 617	3 116	12 614	5 482
1904	—	90	90	1 172	2 140	7 710	—
1905	360	30	494	850	4 276	2 040	120
1906	605	555	542	3 303	3 443	3 497	2 205

c. *Makrelfiskerierne.*

Aar	Jarlsberg og Larvik	Lister og Mandal	Stavanger
1897	229	645	610
1898	414	572	488
1899	342	592	596
1900	435	688	666
1901	372	661	1 052
1902	597	642	969
1903	475	726	1 105
1904	548	828	1 369
1905	565	809	1 357
1906	543	713	1 318

I 1906 deltok der i makrelfiskerierne fra Bratsbergs amt 842, og fra Lister og Mandals amt 713 mand.

Opsynschefen ved vaarsildfiskerierne meddeler, at der ved vaarsildfisket var tilstede i søndre distrikt ca. 19 500 mand og i

Nordre Bergenhus ca. 5 500 mand. Ved storsildfisket for vestkysten var tilstede ca. 8 500 mand. I disse tal er medtat seilere, arbeidere og besætning paa kjøpefartøier og salterier. Ved storsildfisket paa Østlandet deltok ca. 5 000 fiskere mot 4 250, 3 100, 4 000, 4 500 og 2 000 i de fem næstforegaaende aar.

Skreifiskerierne (vinter- og vaartorskfiskerierne) gav i 1906 et utbytte av 46 848 180 stkr. skrei, 107 013 hl. lever og 46 580 hl. rogn, hvilket tilsammen — deri tillike iberegnet værdien av solgte fiskehoder — er anslaaet til en værdi av kr. 16 426 388. Gjennemsnitlig gir dette kr. 35.06 pr. 100 skrei i rund tilstand o: inklusive lever og rogn.

Til sammenligning hitsættes følgende tabel, der viser utbyttet i hvert av de sidste 10 aar:

Aar	Stkr. fisk tusener	Lever hl.	Rogn hl.	Samlet værdi kr.	Værdi pr. 100 stkr. rund fisk kr.
1897.....	61 675	130 187	54 575	12 430 000	20.15
1898.....	41 645	93 215	47 002	8 934 000	21.45
1899.....	37 584	114 051	40 308	11 122 000	29.59
1900.....	39 486	123 032	30 689	13 570 000	34.37
1901.....	40 216	110 730	41 981	12 602 000	31.09
1902.....	45 217	73 775	32 881	12 895 000	28.52
1903.....	44 721	21 676	24 386	11 405 000	25.50
1904.....	49 047	61 722	25 296	14 020 000	28.50
1905.....	44 204	96 076	36 266	16 167 000	36.57
1906.....	46 848	107 013	46 580	16 426 000	35.06

Da den aarlige gjennomsnittsfangst i de 10 foregaaende aar har andradd til 47.6 millioner stkr. skrei, og i de 40 aar, der er forløpne fra 1866 av, til 50.8 millioner stkr., kan fisket i 1906 betragtes som noget under et middelsaar med hensyn til fangstmængde, mens værdien er den høieste, man kjender.

Skreifisket i Lofotens opsynsdistrikt var i 1906 noget bedre end i en række foregaaende aar, om det end ikke naadde op til en fuld middelfangst. Nedenstaaende tabel viser forholdet i de sidste 20 aar.

Aar	Antal fiskere	Opfisket kvantum i tusener	Fisk pr. fisker
1887	28 030	29 700	1 060
1888	31 917	26 000	815
1889	30 083	17 200	572
1890	30 324	30 000	989
1891	30 378	21 050	691

Aar	Antal fiskere	Opfisket kvantum i tusener	Fisk pr. fisker
1892	30 092	16 250	540
1893	26 683	27 000	1 012
1894	28 000	28 500	1 017
1895	32 600	38 600	1 184
1896	32 280	18 000	558
1897	31 312	25 800	824
1898	29 777	15 000	504
1899	24 461	15 000	613
1900	22 736	8 400	369
1901	18 555	13 000	700
1902	23 054	14 300	620
1903	18 277	13 700	750
1904	18 000	12 290	683
1905	20 626	13 500	654
1906	20 777	18 600	895

Vinter- og vaarfisket (loddefisket) i Finmarken gav et utbytte av 12 481 680 stkr. torsk mot 13 780 300 i 1905, beregnet som tidligere efter 270 kg. torsk = 100 stkr., der paa det nærmeste er gjennomsnitt-vegt for linefisk gjennom en længere aarrække. Da tiaarsgjennomsnittet og gjennomsnittet for de ovennævnte 40 aar fra 1866 var respektive 12.9 og 13.6 millioner, vil det sees, at fangsten var litt under middels.

Skreifisket i Romsdals amt var ringere end i noget av de sidste 9 aar, og utbyttet og forholdet vil sees av denne tabel:

Aar	Søndmør (med Aalesund)	Romsdal	Nordmør	Tilsammen
	stkr.	stkr.	stkr.	stkr.
1897	5 699 000	1 412 000	2 768 000	9 879 000
1898	4 245 000	1 236 000	2 092 000	7 573 000
1899	1 893 000	1 024 000	1 529 000	4 446 000
1900	3 069 000	1 343 000	1 520 000	5 932 000
1901	3 343 000	864 000	1 527 000	5 734 000
1902	2 829 000	1 101 000	2 866 000	6 796 000
1903	3 089 000	1 494 000	3 044 000	8 044 000
1904	1 567 000	1 240 000	3 622 000	6 429 000
1905	2 435 000	1 397 000	1 981 000	5 813 000
1906	1 965 000	986 000	1 146 000	4 097 000

I Tromsø amt fisket man 2 680 500 stkr. skrei, et litet middelsfiske, da utbyttet ellers i de sidste 9 aar har variert fra 708 700 stkr. i 1905 til 5 545 050 i 1901. Søndenfor Stat gav skreifisket 767 600 stkr., i Søndre Trondhjems amt 1 236 000 stkr., i Nordre Trondhjems amt 1 241 000, i Nordland, utenom Lofotens opsynsdistrikt,

3 721 100 stkr. for Lofoten og Vesteraalen og vel 2 mill. stkr. for Helgeland og Salten.

Skreiens vegt var litt bedre end i 1905, leverholdigheten god, og i disse henseender nærmer man sig normale forhold efter det store ut-sultningsaar, som 1903 var for skreien.

De i 1906 opnaadde priser i sammenligning med de 9 foregaaende aar vil sees av denne tabel:

Aar	Skrei		Lever	Rogn	Fiske- hoder
	sløiet	rund			
	100 stkr.		hl.		100 stkr.
1897.....	15.72	20.15	13.92	15.07	0.32
1898.....	16.53	21.45	13.32	15.34	0.37
1899.....	24.40	29.59	12.40	10.84	0.46
1900.....	28.45	34.37	13.67	16.38	0.69
1901.....	24.92	31.09	13.07	23.10	0.66
1902.....	23.83	28.52	16.28	20.22	0.60
1903.....	22.72	25.50	22.89	23.44	0.55
1904.....	23.00	28.50	28.66	29.73	0.56
1905.....	29.76	36.57	17.33	33.00	0.57
1906.....	29.60	35.06	12.36	22.88	0.53

Som det herav vil sees, var prisen paa fisk litt mindre end i 1905. Leverprisen var mindre end i de ni foregaaende aar, og rognprisen var mindre end i de nærmest foregaaende seks aar. Prisen paa fisken med lever og rogn var høiere end nogensinde før aaret 1905. Fangstmængden var noget større end i 1905, og værdiutbyttet var større end i de nærmest foregaaende ni aar.

For de forskjellige sildefiskerier stiller forholdet sig saaledes: Fetsildfisket var litt bedre end de to nærmest foregaaende aar, men dog yderst ringe og langt under et middelsfiske. Det utbragte 101 988 hl. Herved bemerkes, at i den utgivne statistik for aaret kun er opført 79 818 hl., idet 22 170 hl. feilagtig er medtat i smaasildkvantummet. I 1905 var der kun fisket 73 000 hl., i 1904 82 000, men i 1903 627 000 og i 1897 885 000 hl., mens de øvrige aar i sidste 10 aars periode var fra 380 000 hl. i 1902 ned til 195 000 hl. i 1901. Middelpriisen i 1906 var noget over 11 kr. pr. hl. Av vaarsild fiskedes 775 000 hl. til middelpriis kr. 5.75 og værdi 4 460 000 kr. og av storsild og østlandssild 221 000 hl. til middelpriis kr. 9.58 og værdi 2 112 000 kr. For vaarsilden var mængden i 1906 større end alle aar efter 1898, da den gik op til 825 000 hl. for storsild og vaarsild tilsammen og i værdi større end alle sidste 10 aar. Fangsten av storsild og østlandssild tilsammen var i 1906 mindre end i 1904 og 1905, men noget større end i aarene 1903 til 1899. Før den tid regnedes denne fangst sammen med vaarsilden. Opgaven

for 1906 omfatter likesom før storsildsæsonen fra oktober 1905 til mars 1906.

Av brisling blev fanget 99 698 hl. til en værdi av kr. 934 377, der gir en gjennomsnittspris av kr. 9.37 pr. hl. Søndre Bergenhus amt ydet den største andel med 59 000 hl., dernæst hadde Stavanger amt 23 000 hl.

Smaasildfangsten er beregnet til 178 609 hl. Efter en samlet værdi av kr. 569 758 blir gjennomsnittsprisen kr. 3.19 pr. hl. Det forholdsviis største kvantum falder paa Nordlands, Romsdals og Finnmarkens amter.

Kyst-makrelfisket gav et utbytte av 6 078 290 stkr., hvis værdi er beregnet til kr. 721 799, hvilket gir en gjennomsnittspris av kr. 11.88 pr. 100 stkr.

Til sammenligning tjener følgende tabel over utbyttet i de 10 sidste aar:

Aar	Den hele fangstmængde stkr.	Værdiutbytte kr.	Gjennomsnittspris pr. 100 stkr. kr. ø.
1897	1 525 000	247 000	16.21
1898	2 861 000	386 000	13.50
1899	2 289 000	374 000	16.33
1900	4 010 000	569 000	14.19
1901	6 178 000	938 000	15.91
1902	5 563 000	671 000	12.06
1903	4 195 000	626 000	15.00
1904	4 869 000	679 000	13.96
1905	10 815 000	1 252 000	11.57
1906	6 078 000	722 000	11.88

Av distrikterne stod Bratsberg amt høiest med 1 840 000 stkr., dernæst kom Lister og Mandals amt med 1 484 000 stkr., Stavanger amt med 927 000 stkr., Nedenes amt med 904 000 stkr. og Jarlsberg og Larviks amt med 568 000 stkr.

Makrelfisket gav kun i 2 av de 9 nærmest foregaaende aar et større fangst- og værdiutbytte.

Utbyttet av dorgemakrelfisket i Nordsjøen er holdt utenom kystfisket.

Laks- og sjørrettfisket blev omtrent som i 1905 og kan betegnes som under middels. Der opfiskedes 658 280 kg., der er værdsat til kr. 921 244, hvilket gir en gjennomsnittspris av kr. 1.40 pr. kg.

Den største fangst foregik i Nordre Bergenhus amt med 118 000 kg. Dernæst kom Søndre Trondhjems amt (96 000 kg.), Søndre Bergenhus amt (79 000 kg.), Romsdals amt (68 000 kg.), Lister og Mandals amt (56 000 kg.), Nordlands amt (54 000 kg.) og Nordre Trondhjems amt (50 000 kg.).

Elvefisket er ikke medregnet heri.

Hummerfangsten gav et utbytte av 920 941 stkr. til en værdi av kr. 775 103, hvilket gir en gjennomsnittspris av kr. 84.16 pr. 100 stkr. Værdien og mængden var saaledes større end i 1905, da værdien var 724 000 kr. og mængden 784 000 stkr. Idethele har hummerfangsten været stigende siden 1897, da den var 591 000 stkr.

Den største fangst foregik i 1906 i Stavanger amt med 208 000 stkr., dernæst kommer Lister og Mandals amt med 200 000 stkr., Nedenes amt med 110 000 stkr., Bratsberg amt med 100 000 stkr., Jarlsberg og Larviks amt med 99 000 stkr., og Smaalenenes amt med 83 000 stkr.

Den ubetydelige østersfangst anslaaes til 7 682 kr., noget mere end de 5 foregaaende aar. Opgaverne ansees dog ufuldstændige.

Samtlige øvrige kystfiskerier er beregnet til en værdi av 5 325 921 kr., litt mere end i de sidste to aar. Heri er medtat den fangst paa bankerne av kveite, lange og brosme, som er faat andre steder end ved fisket fra Romsdals amts byer.

Utenom kystfiskerierne regnes følgende fiskerier og fangstekspeditioner:

1. Dorgefisket efter makrel i Nordsjøen. Dette dreves av 180 norske fartøier, samlet drægtighet 5 635 tons med 1 184 mands besætning. De ilandbragte 13 260 tdr. flekket og 1 073 tdr. rundsaltet makrel. Av 112 svenske dorgere ilandbragtes til salg i norsk havn 13 098 tdr. flekket og 1 233 rundsaltet makrel. Ialt utgjør dette 29 024 tdr. saltet makrel, hvorav 26 718 flekket og 2 306 rund til beregnet vegt 2 203 000 kg. og til beregnet værdi 1 080 739 kr., en ubetydelighet mere end i 1905 og 1904. De norske fartøiers fangst hadde herav en værdi av 566 099 kroner.
2. Bankfisket fra Romsdals amts byer regnes til en værdi av 1 650 000 kr., hvorav 1 543 204 kr. kommer alene paa, hvad der er tilført Aalesund, herav var igjen 1 349 280 kr. dampskibenes fangst. Middelpriisen beregnes til 14 øre for lange, 10 øre for brosme og 26 øre for kveite pr. kg.
3. Fra drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen ilandbragtes ca. 58 500 tdr. fiskepakket saltet sild, det meste til Bergen, mot ca. 27 800 i 1905, ca. 14 200 i 1904 og ca. 14 400 i 1903. Værdien av silden uten tønder og salt kan ansættes til omkring kr. 820 000 mot kr. 380 000 i 1905 og kr. 160 000 i 1904.
4. Haakjærringfisket fra Finmarkens amt dreves af 2 baater og 25 fartøier med en besætning av henholdsvis 8 og 107 mand. Fangsten blev 3 990 hl. lever til en værdi av kr. 42 735 mot kr. 35 670 i 1902, kr. 62 508 i 1903, kr. 79 538 i 1904 og kr. 67 504 i 1905.

5. Til anden fangst og fiske i polaregnene var der utrustet 1 fartøi fra Vadsø, 5 fra Vardø, 32 fra Hammerfest og 33 fra Tromsø, ialt 71 fartøier, der tilsammen hadde en drægtighet av 3 155 tons og en besætning av 732 mand. Fangstens værdi utgjorde litt over 415 000 kr. Fangsten blev 347 hvalros, 42 619 kobber (sæl), 137 hvitfisk, 533 bjørner, hvorav 29 levende og 20 nebhval foruden endel ræve, rensdyr og dun m. m.
6. Som følge av lovforbud er der i Finmarken i 1906 likesom i 1905 ingen hvalfangst drevet, derimot har der i følgende fjernere farvand foregaat hvalfangst med norske fangstskibe.

Ved Spitsbergen og Bjørnøen av 7 selskaper med 14 fangstbaater, som tilsammen fanget 315 hval, der utbragte 11 195 fater tran, gjennemsnittlig 785 fater pr. baat. Fangstmængden var betydelig mindre end aaret forut, idet hvalen forekom mere sparsomt, likesom storm og særlig taake hindret fangsten.

Ved Island av 6 selskaper med 25 fangstbaater, som tilsammen fanget 650 hval, der utbragte 21 600 fater tran, gjennemsnittlig 864 fater pr. baat. Aaret har været forholdsvis daarlig for denne fangst, hvilket mest skyldes slette veirforhold.

Ved Færøerne av 5 norske selskaper med 10 baater, som fanget 344 hval og 10 bottlenose, der utbragte 8 030 fater tran. Ugunstig veir hindret ogsaa her fangsten. Endel hvalkjød sælges til færøingernes husbruk, likesom man har begyndt at salte hvalkjød for eksport. Av de fangne hval var der 4 kaskelotter.

Ved Hebriderne og Shetland av 4 norske selskaper med 7 baater, som fanget 410 hval, der gav 10578 fater tran eller 1 388 fater pr. baat. Fangsten var meget tilfredsstillende. (Desuten var her et skotsk selskap med 5 baater, 335 hval og 7 000 fater tran). De norske selskaper drives ogsaa tildels for britisk kapital. Fra Hebriderne blev der skutt 6 nordkapere.

Fuldstændige oplysninger om hvalfangstens bruttoværdi haves ikke, men man vil anslaa denne til 3 700 000 kr. Ialt utgjorde aarets norske fangst paa disse steder 1 719 hval mot 2 361 hval i 1905.

Endel norske hvalfangere har desuten drevet hvalfangst ved Newfoundland, Østasien, Syd-Amerika og i de antarktiske farvand. Disse foretagender, der antages for en væsentlig del drevet med fremmed kapital, er ikke medregnet i Norges hvalfangst.

7. Sælfangst under Jan Mayen og i havet mellem Island og Grønland dreves av 4 fangstdampskiber fra landets sydostkyst med et daarlig resultat. 2 fartøier fra Arendal hadde tilsammen 1 350 sæl og 2 fra Sandefjord hadde 4 600 sæl. Fangstens værdi antages

at utgjøre ca. 45 000 kr. mot 150 000 kr. i 1905 med 4 fartøier, 260 000 kr. i 1904 med 5 fartøier, 365 000 kr. i 1903 med 8 fartøier og 415 400 kr. 1902 med 6 fartøier.

Fra Aalesund var utrustet 13 fartøier med 124 mands besætning, og deres fangst utgjorde 1 108 fater tran, 8 300 smaasæl, 2 301 klapmyds, 16 levende og 59 døde bjørner, 1 hvalros og 10 narhval til en antagelig samlet værdi av kr. 106 700, hvilket er et meget tilfredsstillende resultat.

8. Nebhvalfangsten dreves fra Aalesund av 12 fartøier med fra 13 til 16 mands besætning hver, der ialt fanget 331 hval, som gav 324 tons tran, værdien ansættes til kr. 164 500, samt av 28 fartøier fra byer ved landets sydostkyst, — derav 16 fra Sandefjord, 10 fra Tønsberg, 2 fra Kristiania og 2 fra Porsgrund. Fangsten blev 808 nebhval, der antages at ha en værdi av henved kr. 401 500. Den samlede bruttoværdi av nebhvalfangsten skulde saaledes beløpe sig til ca. kr. 566 000.
9. I sildefisket ved Island deltok i 1906 148 norske fiskefartøier paa tilsammen 7 667 nettotons med samlet besætning av 1 816 mand. Av fartøierne var 55 dampskibe, 19 motorfartøier og 74 seilfartøier. Fangsten anslaaes til 156 000 hl., som utbragte ca. 1 037 000 kroner. Utbyttet av torskefisket ved Island anslaaes til ca. 240 000 kroner for de norske deltageres vedkommende.

Nedenfor sammenstilles de utenfor kystfiskerierne omhandlede fangstværdier:

Dorgefisket efter makrel i Nordsjøen, norsk fangst ..	ca. kr.	566 000
Bankfisket fra Romsdals amts byer	- ”	1 650 000
Torske- og sildefisket ved Island	- ”	1 277 000
Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen	- ”	820 000
Haakjærringfisket fra Finmarkens amt	- ”	43 000
Fangst og fiske i polaregnene	- ”	415 000
Hvalfangsten ved Bjørnø og Spitsbergen, ved Island, Færøerne, Shetland og Hebriderne	- ”	3 700 000
Sælfangst m. v. under Jan Mayen og i havet mellem Island og Grønland	- ”	152 000
Nebhvalfangsten	- ”	566 000
	Ialt ca. kr.	<u>9 189 000</u>

For 1907 er statistikken under arbeide, og det meste av materialet er indkommet. Først naar dette arbeide utpaa høsten er færdig, kan sammenligning med 1906 foregaa med nogen nøiagtighet.

Efter de under fiskeriernes gang indsamlede opgaver gennem cirkulærtelegrammer og paa anden maate kan imidlertid hitsættes følgende oversigt for de vigtigste fiskerier.

1. Skreifiskerierne gav i 1907 noget større udbytte i tal og endnu større i vegt end i 1906. Priserne var meget gode. Nærmere specifikation hitsættes i et avtryk av dele av den sidste rapport om skreifisket for 1907. For alle aar er det her resultatet av de under fisket samlede telegrafiske opgaver, der gjengives. Det endelige aarsopgjør for statistikken viser i regelen litt høiere kvantum.

1907 til 22de juni	Torsk i 1 000 stk.	Derav		Damp- medicin- tran i hl.	Lever tilovers til andre transorter i hl.	Rogn i hl.
		hængt 1 000 stk.	saltet 1 000 stk.			
Finmarken, vinterfisket til ²⁰ / ₃	1 165	563	537	760	1 492	399
Tromsø amt.....	534	35	499	540	78	477
Lofotens opsynsdistrikt.....	18 700	5 900	12 700	20 365	4 480	22 000
Yttersiden.....	665	499	166	735	459	745
Røst & Værøy.....	1 396	1 239	157	954	106	1 076
Helgeland—Salten.....	955	863	92	892	312	1 038
N. Tr.hjem amt—Vikten.....	2 810	80	2 730	2 629	700	2 450
S. Tr.hj. amt—Fosen.....	1 300	0	1 300	1 121	1 196	1 321
Nordmøre fogderi.....	1 788	0	1 788	1 367	593	1 282
Romsdals fogderi.....	1 130	0	1 130	1 342	0	1 540
Søndmøre fogderi.....	2 535	0	2 535	3 202	0	3 923
Søndenfor Stat.....	675	0	575	470	300	750
Tilsammen	33 653	9 179	24 209	34 377	9 716	37 001
Finmarkens vaar- eller lodde- fiske fra ²⁰ / ₃	13 972	7 275	5 501	12 512	11 668	0
Ialt	47 625	16 454	29 710	46 889	21 384	37 001
Mot i 1906 til ²³ / ₆	46 448	16 794	28 358	42 908	18 097	44 397
” i 1905 - ²³ / ₆	44 486	15 112	28 390	41 907	12 958	34 541
” i 1904 - ²⁵ / ₆	47 801	15 858	30 707	18 529	7 810	23 525
” i 1903 - ²⁷ / ₆	44 329	15 940	27 984	2 933	7 012	22 939
” i 1902 - ¹ / ₇	44 562	16 020	28 075	2 952	7 078	
” i 1902 - ²¹ / ₆	42 758	11 843	29 697	22 182	20 908	31 995
” i 1902 - ²⁸ / ₆	43 946	12 296	30 000	22 814	21 908	

For Finmarken, hvor fisken sælges efter vegt, er 270 kg. sløiet fisk gennem alle aar regnet lik 100 stkr.

2. Storsildfisket paa

a) Vestkysten gav i sæsonen fra oktober 1906 til mars 1907 116 750 maal til værdi 1 689 230 kr.

b) for Østlandet 56 000 maal til en værdi av 625 000 kr. For begge fiskerier et ganske bra udbytte; mindre end aaret før for Vestkystens vedkommende og mere for Østlandets.

Det om høsten 1907 begyndte storsildfiske gav til avslutningen mars 1908 kun 51 925 maal for Vestkystens vedkommende og kun 36 400 maal for Østlandet, hvor særlig fisket slog feil ved Hvaler og vestover til Langesund. Utbyttet var for begge distrikter meget smaat, og da ogsaa priserne var lave og for Østlandsfiskets vedkommende delvis yderst lave, var værdiutbyttet ringere end paa mange aar.

3. Vaarsildfisket gav i 1907 600 000 maal til en værdi av ca. 4 mill. kroner. Mængden overgaar saaledes en lang række av foregaaende aar, mens værdien paa grund av de lave priser ikke kom høiere op end i 1906 med 474 000 maal. Det endelige salg av den færdige saltede vaarsild gik som bekjendt yderst daarlig, langsomt og tapbringende.
4. Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen gav i 1907 80 259 tdr. i fiskepakket stand mot 58 480 i 1906 og 27 797 i 1905. Ogsaa for denne sildesort blev salgsvilkaarene slettere og slettere utover aaret.
5. Av Islandssild, fanget og saltet av nordmænd, hjemførtes til norske havner i 1907 175 631 tdr. i fiskepakket stand mot 141 266 i 1906 og 106 993 i 1905. Avsætningen blev daarlig og tapbringende ogsaa for denne vare.
6. Fetsildfisket slog i 1907 bedre til end i de foregaaende aar efter 1903, men varen faldt smaa og skaffet forlitet av de store merker, likesom meget var senfanget, saa værdien forringedes. Der saltedes ialt 234 441 tdr. i fiskepakning mot 88 080 i 1906, 33 000 i 1905, 52 946 i 1904 og 481 200 i 1903. I 1907 solgtes meget fetsild for i iset stand at forsendes med jernbane til tyske røkerier. Dette skedde baade fra Trondhjem av fangster i Trøndelagen og i begyndelsen av 1908 fra Narvik av fangster i Senjen. De opnaadde priser var ret gode og lover en fordelagtig utvikling av fetsildhandelen i denne retning.
7. Dorgefisket efter makrel i Nordsjøen gav idethele de norske havner en tilførsel av 26 404 tdr. saltet makrel i fiskepakning, hvorav 25 445 tdr. var flekket for det amerikanske marked, og 959 var rundsaltet. Priserne faldt høie og stigende, og den hele værdi anslaaes til 1 123 000 kr. Herav falder en værdi av 652 000 kr. paa norske fiskere, resten paa svenske, som har solgt i Norge.

Efter det her opgivne vil antagelig 1907 holde sig oppe som det høieste fiskeaar for værdiens vedkommende paa fiskernes hænder ved siden av 1906. En nøiere angivelse herav kan dog først gjøres, efter at statistikken for aaret er oppgjort.

Ny lov om skreifiskerierne i Nordre og Søndre Trondhjems amter.

I skrivelse av 21de august 1907 anmodet Handels- og Industri-departementet mig om at opta til behandling spørsmålet om utarbeidelse av en ny lov om skreifiskerierne i Trondhjemsamterne.

Der blev i den anledning av Fiskeridirektoriatets sekretær utarbeidet et foreløbig forslag til lov om skreifiskerierne i Nordre og Søndre Trondhjems amter. Sekretæren foretok derefter en reise i februar maaned til fiskeværene Halten, Titran og Sørgjæslingerne, hvorunder dette forslag paa møter diskutertes med fiskerne, opsynsbetjentene og andre interesserte. Efter sekretærens hjemkomst omarbeidedes forslaget, der forøvrig i alt væsentlig hadde vundet de interessertes tilslutning, under hensyntagen til de paa møterne fremholdte anskuelser og bemerkninger. Forslaget er derefter blit forelagt til uttalelse av Fiskeriinspektøren i søndre distrikt samt for amtstingene i Søndre og Nordre Trondhjems amter.

Det endelig utarbeidede forslag vil ogsaa bli forelagt for Fiskeriraadet.

B. Undersøkelser og forsøk.

I. Videnskabelige fiskeriundersøkelser med „Michael Sars“.

„Michael Sars“s undersøkelser blev i 1907 henlagt til Helgelandskysten.

Den 25de juni avgik „Michael Sars“ fra Bergen til Helgeland, hvor Kvaløen pr. Brønnø blev benyttet som hovedstation.

Fra 22de juli til 15de august utførtes et kortere togt til Hvidehavet. Imidlertid foregik undersøkelser fremdeles paa Helgeland, hvor assistent Dahl arbeidet med motorbaat i omegnen av Brønnø.

Ved tilbakekomsten fra Finmarken optokes undersøkelserne paa Helgeland atter av „Michael Sars“ og fortsattes til 5te desember, da fartøiet oplagdes i Bergen. De fornemste oppgaver for fartøiets drift i 1907 bestod i indgaaende at studere den fiskebestand, hvorav fiskerierne i Helgelands fjorder, skjærgaard og kyst er avhengige. I forbindelse hermed var det opgaven at utføre fiskeforsøk, tildels med nye og der uprøvede redskaper og søke at opnaa en oversigt over fiskeriforholdene i skjærgaarden og saa indgaaende som mulig at beskrive disse kystfiskerier.

Den korte tur til Finmarken hadde til formaal at opnaa en oversigt over de fiskeriforhold, der i de senere aar er opstaaet i Østhavet ved

utenlandske trawleres fiske og erhverve oplysninger, der kunde tjene til vejledning for en eventuel norsk deltagelse i denne bedrift.

Høstmaanederne fra 2den oktober indtil fartøiets oplægning anvendtes til at gjøre drivgarnsforsøk efter fetsild og storsild paa havstrøket mellem Smølen og Trænen.

I „Aarsberetning vedkommende Norges Fiskerier“ 1ste hefte 1908 har kaptein T. Iversen avgit en beretning om samtlige de undersøkelser og fiskeforsøk, der utførtes i 1907. Heri har han utførlig redegjort for de undersøkelser, der blev utført over kystfiskerierne og for samtlige de fiskeforsøk, der blev gjort av „Michael Sars“. Angaaende disse punkter henvises til hans utførlige beretning og til, hvad der nedenfor meddeles under fiskeforsøk. Her skal kun omtales de

videnskabelige resultater.

Efterat beskrivelsen av vore havfiskerier og deres fangstfelter med utgivelsen av „Norsk Havfiske“ i 1905 hadde naadd en foreløbig avslutning, blev aaret 1906 anvendt til at fullstændiggjøre de iagttagelser, der under „Michael Sars“s tidligere driftsaar var gjort angaaende vore matnyttige fiskes gytepladser, eggenes fordeling i havet, den spæde yngels drift og utbredelse og de unge fiskes opvekst. Det lykkes ogsaa i dette aar at erholde paalidelige metoder til bestemmelse av torskens, seiens, hysens, hvittingens og sildens alder, saaledes at man kunde opnaa en første oversigt over disse arters vekst og aldersforhold i de store træk.

Det store materiale, der rækker helt tilbake til „Michael Sars“s første driftsaar, er i løpet av 1906 og 1907 blit endelig bearbeidet og en beretning er nu under trykning i en stor beretning om torskearternes biologi, som utgives av den Internationale kommission for havforskning med bidrag fra samtlige nordeuropæiske lande.

I en brochure betitlet „Nogen resultater av den internationale havforskning“ 1907 har jeg i populær form fremstillet endel av de opnaadde resultater, og saasart den Internationale kommissions beretning foreligger færdigtrykt, vil der fremkomme en utførligere avfattet fremstilling.

Efter de i 1906 opnaadde resultater kunde man nu øine muligheten av at opta spørsmålet om, hvorledes bestanden fremkommer og vokser, samt hvor gamle de forskjellige arter blir langs vor hele kyst, til en nøiagtigere beskrivelse. Efterat man i 1906 for Romsdal hadde naadd en viss avslutning, var det hensigten, som nævnt i tidligere budgetforslag, at fortsætte disse undersøkelser nordover langs den hele kyst.

Paa Helgelands kyst blev derfor under „Michael Sars“s forsøk i 1907 indsamlet et meget stort materiale til en saadan beskrivelse av fiskebestanden.

Paa en række av steder blev der indfanget store mængder av torsk, sei, hysé og sild foruten flere andre arter. Av alle disse fisk blev der tat skjælpræparater, hvorved hvert dyrs alder kan bestemmes, og der blev utført nøiagtige maalinge og veininger av hvert dyr.

Ialt er flere tusen fisk blit undersøkte, og der er tilveiebragt et statistisk materiale, der vil bli av stor værdi, ikke alene som maaler for den nuværende tilstand, men ogsaa til sammenligning i fremtiden.

For endel arters vedkommende, saasom lange, brosmé, uer, kveite og flere andre flyndrearter, benyttedes anledningen til at indsamle et materiale, der vil tillate en første undersøkelse av spørsmålet om, hvorvidt og hvorledes ogsaa disse arters alder lar sig bestemme ved hjælp av skjæl eller knokler.

Dette store materiale er endnu ikke i sin helhet bearbejdet, men vil bli behandlet sammen med, hvad der senere blir indsamlet fra andre kystfarvand til en sammenfattende beskrivelse over fiskebestandens vekst og aldersforhold. Det skal her kun nævnes, at torskebestanden i de helgelandske farvand viste sig at ha en lignende alderssammensætning som tidligere konstateret for de sydlige kystfarvand. Saaledes viste en analyse av 846 rusetorsk fra Helgeland følgende sammensætning:

Aar	1 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$
Antal fisk	12	142	245	200	136	81	23	7

Altsaa bestaar taretorsken her overveiende av unge dyr, hvis største alder kun litet overskrider den mindste alder, som er eiendommelig for skreien paa bankerne.

Særlig vegt har været lagt paa at underkaste silden en grundig undersøkelse med hensyn paa alder. Der blev under „Michael Sars“s togt i Helgeland tat prøver av talrige fetsildstæng, og likeledes blev der av samtlige drivgarnsfangster om høsten opbevaret prøver av samtlige fangster fra havstrøket mellem Smølen og Trænen. Hele dette materiale, ialt flere tusen prøver, er færdig bearbejdet av K. Dahl, og det yder gode bidrag til løsningen av det gamle spørsmål om fetsildens forhold til storsilden.

Nedenfor gjengives i sammentrængt form resultatet av analyser, der omfatter 1 955 fetsild fra Helgelands fjorder og 1 062 garnsild fra „Michael Sars“s forsøk paa havet mellem Smølen og Trænen.

Antal sild av forskjellig alder.

	Aar															
	1 ^{1/2}	2 ^{1/2}	3 ^{1/2}	4 ^{1/2}	5 ^{1/2}	6 ^{1/2}	7 ^{1/2}	8 ^{1/2}	9 ^{1/2}	10 ^{1/2}	11 ^{1/2}	12 ^{1/2}	13 ^{1/2}	14 ^{1/2}	15 ^{1/2}	16 ^{1/2}
Fetsild, Helgeland	272	824	846	10	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Ganesild, „Michael Sars“	—	—	82	111	31	56	91	392	74	49	54	61	37	18	3	3

Det vil av denne analyse sees, at fetsilden, der i 1907 stængtes i helgelandske fjorder, og som dette aar overveiende bestod av smaa merker hovedsagelig 5- og 4-streks samt utkast-sild, saagodtsom udelukkende var unge dyr. Utkast-silden var 1^{1/2} aar, og de 2^{1/2} og 3^{1/2} aar gamle sild svarer omtrent i gjennemsnit til merkerne 5- og 4-streks. Deres kjønnsorganer viste, at de aldrig hadde gytt, naar undtages de faa ældre individer, der fandtes i stængene. Omvendt bestod den under „Michael Sars“s drivgarnsforsøk fangede sild hovedsagelig av storsild med mere eller mindre utviklede kjønnsorganer i liten grad tilblandet med istersild eller fetsild av større merker. Som analysen viser bestod denne drivgarnssild overveiende av ældre dyr. De forholdsvis faa istersild var de relativt faatallige sild av 3^{1/2}—4^{1/2} aars alder, der findes i analysen, mens alle sild over 5^{1/2} aars alder udelukkende var storsild eller slosild, hvis alder rak helt op til 16^{1/2} aar.

Der er flere eiendommelige forhold, som delvis belyses ved denne analyse. Paa den ene side ser man, at fetsild av større merker og av større alder end 3^{1/2} aar praktisk talt manglet i fjordene. De 4^{1/2} aar gamle sild, altsaa dyr, der var født i 1903, var saaledes overordentlig sparsomt forekommende. Paa den anden side ser vi, at dyr av denne alder ute i havet forekom i et antal, der svarer til ca. 10 procent av den samlede fangst av storsild, men det maa bemerkes, at deres tilstedeværelse kun skyldes nogen faa fangster.

Det spørmaal reiser sig nu, om mangelen paa store merker blandt aarets fetsild i Helgeland skyldes den omstændighet, at aarsgruppen 4^{1/2} aar, der omfatter særlig større merker i dette aar, ikke har seget ind, eller at den i det hele tat har været litet talrig. Eller skyldes det, at aarsklasserne 2^{1/2} og 3^{1/2} iaar har været mindre end vanlig i størrelse.

Bemerkelsesværdig er ogsaa de lave værdier for aarsklasserne 5^{1/2}, 6^{1/2} og 7^{1/2}, som vi finder i storsildanalysen, og den fremherskende talrighet av de 8^{1/2} aars gamle dyr. Disse forhold er ikke alene funden i den samlede analyse, men de er karakteristiske for analysen av næsten alle de enkelte prøver. Disse variationer i de enkelte aarsklassers tal-

righet fremkalder spørsmålet, om disse variationer er av tilfældigere art, eller om de kan føres tilbake til virkelige variationer i den aarlige bestand for større havdele, hvad der først kan avgjøres ved længere tids undersøkelser. Det vil derfor være nødvendig, at der ogsaa i 1908 og fremover tages prøver av de forskjellige sildesorter langs den hele kyst, saaledes at man kan støtte sig til flere aars iagttagelser, inden man forsøker at sammenfatte de indvundne resultater til et hele.

2. Fiskeriforsøksstationens virksomhet i 1907—1908.

Forsøksstationens utførelse av analyser for private har været betydelig større i det forløpne end i de tidligere aar; dette skyldes udelukkende, at den hadde i opdrag at utføre analyse av jodgehalten i al tareaske, som blev producet paa Søndmør, i Vesteraalen og Lofoten, mens man tidligere kun har hat disse analyser for en enkelt jodfabriks vedkommende. Man har i aarets løp utført: 392 bestemmelser av jod i tareaske; fremdeles undersøktes 7 prøver av raajod, 15 prøver av kalisalt, 12 prøver av tran (paa egthet) og 4 prøver av diverse.

Undersøkelser over tareaske.

I februarheftet for „Norsk fiskeritidende“ for iaar findes en sammenstilling av de dengang ved forsøksstationen utførte undersøkelser over tareasken; her skal man kun henvise til det dersteds utførte arbeide med hensyn til den bedste maate at bestemme de opløselige salte i asken, og hvilken praktisk værdi en saadan bestemmelse vilde ha.

Det store materiale, man har faat av tareaske-analyser, har man bearbejdet, saa man blandt andet har kunnet beregne gjennemsnittsgehalten av jod i de enkelte distrikters aske. For Andøen var den 1.04 pct., for Søndmørsasken 0.75 pct. jod. Den aske, de norske jodfabrikker forarbejder, turde ha en gjennemsnittsgehalt av 0.84 pct. jod.

Askens jodindhold kunde variere svært meget; fra Søndmør kom der, bortset fra leilighedsvis endnu slettere vare, store partier med kun 0.4 pct.; men der var ogsaa nogen partier med over 1 pct. Fra Andøen hadde den laveste 0.61 pct., den høieste 1.8 pct. jod. I anledning den sidste høie jodgehalt tør man gjøre opmerksom paa, at Knudsen¹⁾ anfører som den høieste værdi 1.73 pct., likeledes for en aske fra Vesteraalen, og mener at kunne paavise, at askens jodindhold øker med breddegraden, paa hvilken taren er vokset.

¹⁾ Festskrift i anledning Bergens tekniske skoles 25 aars jubilæum, 1875—1900.

Efter de i de sidste maaneder paa forsøksstationen utførte undersøkelser av store prøver av frisk tare fra en hel del steder langs kysten, like fra Farsund til Andøen, er dette ingenlunde tilfælde, idet en tare fra Bømmeløen, indhøstet den 6te mars, gav en aske med 2.77 pct. jod, og en samtidig indhøstet prøve fra Askevaag i Hustad sogn kun gav 1.67 pct.

Man har fundet, at tare, der blev indhøstet samtidig fra to i kun meget kort avstand fra hinanden liggende steder, gav asker med yderst forskjellig jodgehalt. Saaledes erholdtes fra Nauesundet ved Skarvø (ved Herlø), hvor der er sterk strøm, en tare, hvis aske hadde 2.55 pct. jod. Ikke langt derfra, hvor ingen eller liten strøm var, fik man tarer, hvor askernes jodgehalt kun var 1.64, 2.00 og 1.70 pct. Om vaaren finder en avfaldning av gamle og dannelse av nye blader sted; det nye blad danner sig likesom ved haandroten av det gamle; der danner sig et nyt blad, til hvis spids endnu det gamle hænger fast, indtil det omsider rives løs. Man undersøkte nu asken fra det gamle og asken fra det nye blad av den samme plante, og fandt i den første 1.52 pct. jod og 35.6 pct. kali og i den sidste 2.62 pct. jod og 31.9 pct. kali.

8 av de ovenomtalte prøver av fersk tare, høstet i første halvdel av mars, gav gjennemsnitlig 2.0 pct. jod i asken, mens 2 prøver fra de første dage av april gav 1.95 og 5 fra slutten av mai gav 1.72 pct. jod. Jodgehalten er altsaa størst tidlig paa vaaren, og da bør fornemmelig skjæringen av tare foregaa.

Men hvorav kommer det nu, at asken inneholder saa meget mindre jod, end den skulde gjøre efter det jod, som var tilstede i planten?

De, som har hat størst interesse av spørsmålet, nemlig jodfabrikanterne, hævder, at det fornemmelig har to aarsaker; først den, at taren mister en del av joden ved, at det regner paa den, dernæst den, at man anvender for høi temperatur under brændingen, saa joden fordamper; dertil kommer som den tredje, at taren som regel inneholder noget sand, undertiden meget, halvparten og derover. At der kan komme noget sand i asken, er vistnok uundgaelig, men ofte sker vel tilsætningen med hensigt. Det har nu vist sig ved vore forsøk, at de to først nævnte aarsaker til jodtap virkelig er tilstede. Regnens skadelige indflydelse blev demonstrert paa den maate, at man delte op en hel del tareblade (av *Laminaria digitata*) i „fingre“ og la dem i fem portioner, saa en eller to fingre av samme plante kom paa hver av portionerne; disse blev nu veiet, halvtørret og fire av dem derefter lagt ut i regnet, paa fjeld, i forskjellige tidsrum. Tilslut blev alle prøver forasket, asken veiet og analysert.

Tabel I.

Utsat for regn i antal timer	0	1	3	9	27
Anvendt tare i gram { fersk	170	146	144	140	172
{ efter regn .	0	91	100	150	330
Erholdt aske i pct. av anvendt tare (fersk)	5.13	2.15	2.10	1.63	1.49
Asken indeholder { pct. jod	1.80	0.98	0.97	1.24 (?)	0.94
{ pct. kali	24.01 (?)	24.73	23.57	19.57	24.62

Allerede efter en time har regnen vasket bort 70 pct. av de i den oprindelige aske indeholdte opløselige salte samt jod, og askens mængde er reducirert til kun 40 pct. av, hvad den skulde være, og dens værdi omtrent i samme grad.

Saa var det jodtapet ved brændingen.

Hvad det for os fremforalt gjaldt om at faa konstateret, det var, om det var mulig ved brænding av tare paa almindelig maner at lede denne saa forsigtig, at man undgik fordampning av jod. Forsøket blev gjort, og brændingen av den halvtørre tare utført saa forsigtig, at der ingensinde slog flammer op igjennem baalet. Umaken var forgjæves; istedenfor at asken skulde hat 2.52 pct. jod, hadde den kun 1.82. Da man hadde anvendt saa megen forsigtighet som mulig for ikke at faa for høi temperatur, var det haabløst at forsøke videre paa denne vei. Ifølge sakens natur var det indlysende, at skulde man kunne haabe paa en bedring, saa maatte det være ved at faa en bekvem fremgangsmaate til at fremstille tarekul. Denne fandt man, og den bestaar deri, at man brænder taren paa en rist, der er saa aapen, at tarekullene, saasart de er dannet og utsættes for en liten bevægelse eller rystelse, knuses og falder ned mellem riststængerne. Det viste sig, at aapningen mellem riststængerne med fordel kan sættes til $2\frac{1}{2}$ tomme; man kan bruke gamle, brukte riststænger, f. eks. fra en dampkjedel, dog skulde man anbefale saadanne, der er tykkeste oppe og smalner av nedover; man vil derved vistnok undgaa, at kullene sætter sig fast mellem risterne. Man kan brænde noksaa hurtig paa denne maate, men der maa aldrig slaa flammer op av baalet, og derfor maa man lægge tare paa til ca. en fots høide, og man maa jevnlig sørge for, at tarekullene knuses paa risten og falder ned. Ogsaa her maa ikke taren være mere end halvtør, da varmen ellers blir for stor, og man faar jodtap. Man gir nedenfor en tabellarisk fremstilling av de vundne resultater.

Tabel 2. Forsøk over tarebrænding med og uten rist.

Brænding med eller uten rist	uten	rist	rist	rist	rist
Tarens voksested	Herlø	Herlø	Herlø	Herlø	Fedje (n.)
Datum for indhøstningen av taren	29/4	9/5	14/5	18/5	18/6
Naar en prøve av taren blev forbrændt uten jodtap, indeholdt den erholdte aske pct. jod	2.52	1.64	2.00	1.70	1.40
De erholdte tarekuls indhold av jod i pct. ...	1.75	1.46	1.61	1.36	1.31
De erholdte tarekuls indhold av kul i pct. ...	5.00	14.40	7.60	15.50	9.50
Naar disse tarekul blev forasket uten jodtap, var tareaskens indhold av jod i pct.	1.82	1.68	1.74	1.61	1.45

Forøvrig henvises til en publikation om emnet indtat i juniheftet av „Norsk fiskeritidende“ likesom til en artikel i dagspressen i første dage av juli.

Som før nævnt har man brændt (16) tareprøver fra (9) forskjellige steder langs kysten; disse asker hadde i gjennemsnit 1.85 pct. jod, mens gjennemsnittet for den i handelen forekommende er 0.84 pct.; nuvel, det er selvsagt umulig at bringe handelsvarens gehalt op i 1.85 pct., bl. a. fordi der let vil komme fremmedstoffer som sand med i taren; men der kan ikke herske tvil om, at man ved at hytte taren for regn, og ved at brænde taren med omhu paa rist vilde nærme sig denne værdi meget sterkt. Man skal derfor eksempelvis ha grund til at anta, at man kunde naa op til en gjennomsnittsgehalt for hele landet av 1.6 pct. Hvor stor værdi vilde en saadan aske ha for brænderen? Ved besvarelsen av dette spørsmaal skal forfatteren henwise til den værdiberegning av tareasken, som han har git i Norsk fiskeritidendes februarhefte for iaar, ifølge hvilken en saadan aske har en værdi av mindst 18.5 øre, mens askeprisen for den nu almindelige aske sammesteds er opført med ca. 7 øre, hvilket jo ogsaa kan ansees som almindelig pris. Altsaa tør man gjøre sig berettiget haab om, at asken ved forbedret tilvirkning vil stige i værdi fra 7 til 18.5 øre pr. kilo. Med vor produktion av 4 000 tons vilde stigningen utgjøre omkring 450 000 kroner om aaret.

Om utnyttelse av transtearinet.

Transtearinet vindes som biprodukt ved koldklaring av tran, væsentlig damptran. Det har en graaliggul eller gulhvitt farve og lugter sterkt av tran; ved henstand, især hvis stearinet er løst pakket, saa luften kommer til, opsuger det luftens surstof, blir ildelugtende, noget mørkfarvet og av seigere konsistens; det anvendes saavidt bekjendt kun i sæpefabrikationen og da fornemmelig til grønsæpe, der gir de dermed vaskede tøier den bekjendte tranlugt. Som følge av disse mindre gode

egenskaper, opnaar transtearinet kun en lav pris, fra 25 til 40 øre pr. kilo. Naar man tidligere har tænkt paa en mere regningssvarende utnyttelse av det, saa har planen været at benytte det til fremstilling av stearinlys; men denne plan blir økonomisk omtrent umulig, naar man ser hen til de nuværende stearinpriser samt fornemmelig dertil, at transtearinet kun indeholder ca. 23 % av de faste fettsyrer, der kunde anvendes til denne stearinlysfabrikation. For imidlertid at kunne planlægge en hensigtsmæssig anvendelse fandt man det nødvendig at lære transtearinet bedre at kjende. Som følge av hele fremstillingsmaaten forstod man, at transtearinet maatte være at anse som en blanding av et aldeles fast fett med en hel del tran.

Man maatte derfor kunne finde blandingsforholdet av bestanddelene samt lære det faste fetts viktigste egenskaper at kjende, hvis man underkastet den anvendte tran, den koldklare tran samt transtearinet nogen sammenlignende undersøkelser. Dette blev gjort, og resultatet stadfæstet forventningerne. Da denne sammenlignende undersøkelse sikkert nok vil ha sin blivende interesse, hvor spørsmålet om transtearinets natur i kemisk henseende kommer op, synes det paakrævet at hitsætte resultaterne.

Analyse nr.		Anvendt damptran	Koldklaret damptran	Transtearin
1	Forsæpningstal.....	185.0	184.43	189.4
2	Jodtal (efter Wejs).....	161.2	162.8	114.4
3	Indhold i % av sterk umættet fettsyre.	11.76	12.43	5.55
4	% fettsyre bromid, uopl. i iseddik æter	30.37	31.8	18.42
5	% med alkoholisk natron uforsæpelig.	2.15	1.90	2.05
6	% fast fettsyre („mættet“) av i koldæter uopløselig blysalt.....	12.53	11.29	25.92
7	Jodtal av den faste fettsyre.....	12.2	13.2	9.4
8	Syretal - „ „ —.....	212.4	210.4	213.7
9	Indhold i % av mættet fettsyre.....	10.94	9.72	23.4

Værdien i den sidste række (9) er faat ved beregning av værdierne 6, 7 og 8.

I løpet av den videre undersøkelse har man formaadd ved krystallisation at fremstille det faste fett av transtearinet; det viste sig nu, at dette faste fett ikke gives noget fettsyrebromid (række 4); altsaa kan man slutte, at alt det fettsyrebromid, som man faar av transtearinet, udelukkende maa skyldes den tilstedeværende koldklare tran.

Er derfor $a =$ mængden i % av koldklaret tran i transtearinet, saa er: $a \times 31.8 = 100 \times 18.42$; altsaa er $a = 58$ %; transtearinet indeholder altsaa 42 % fast fett og 58 % koldklar tran; nogen avvigelser herfra vil selvfølgelig finde sted, alt efter stearinets godhet; det undersøkte stearin var presset stearin av normal konsistens. Dette er jo en stor mængde tran; kunde man faa denne fraskilt, saa maatte det jo bli den bedste utnyttelse av transtearinet, saameget mere som det faste fett iallefald vilde kunne anvendes til fremstilling av sæpe. Det viste sig da ogsaa, at det lot sig gjøre at utarbeide en

Metode for adskillelse av transtearin i koldklar tran og fast tranfrit fett.

Man smelter to kg. transtearin; til det kun haandvarme fett sætter man tre liter petroleumsbenzin, hvis kokepunkt slet ikke overstiger 100° C. Efter omrøring lar man opløsningen staa rolig i flere timer, indtil den er blit aldeles klar, hvorefter man trækker den av fra grumset paa bunden av karret. Væsken, der nu befinder sig i et cylindrisk blikkar, hvis bund er dannet til et sugefilter, avkjøles nu gjennom flere timer (ca. 10) til en temperatur av ca. -20° C., idet karret er omgitt av en blanding av finknust is og salt. Efter denne henstand er det faste fett krystalliseret ut; for at faa en jevnere filtrering rører man først godt rundt i den stivnede masse, til man faar en jevn grøt; derefter forbindes filteret med en beholder (flaske), av hvilken luften kan suges ut. Man anvender ikke sterk sugning, men øker den dog noget etterhvert. Ved sugningen trær den meget kolde opløsning gjennom filteret og samler sig i sugeflasken, mens det faste fett samler sig som en hvit krystalmasse paa filteret. Naar massen begynner at bli noget fast, — man maa passe paa, at der ikke danner sig sprækker i den — helder man petroleumsbenzin, der er avkjølet til ca. -20° C., over den; idet benzinen trønger igjennem, fortrænges den opløsning, som befinder sig indi krystalmassen. Av denne kolde petroleumsbenzin anvender man til utvaskningen et like stort rumfang, som krystalmassen selv; det kan dreie sig om $1\frac{1}{4}$ liter. Den avsugede væske er en opløsning av den koldklare tran, der fandtes i transtearinet; ved utvaskningen med petroleumsbenzin faar man næsten al opløsning, og altsaa ogsaa næsten al tran, vasket bort fra det faste fett; imidlertid blir der dog et par procent tilbake i fettet efter denne ene behandling. Det kommer derfor an paa, hvor store fordringer man sætter til fettets renhet, om man vil nøie sig med denne ene rensning, eller om man vil gjenta den en gang til. I det sidste tilfælde smelter man den benzinholdige krystalmasse ved langsom opvarmning til ca. 5° C., hvorefter man tilsætter 2 liter petroleumsbenzin, avkjøler paanyt og i det

hele tat gaar frem som ovenfor beskrevet ved første rensning. Den tilbageblivende krystalmasse bringer man i smeltet form over i et passende destillationskar, i hvilken man kan indlede vanddamp, og fra hvilken de undvigende dampe gaar til en slangekjøler, hvor de fortættes til væske. Man indleder damp og fortsætter saa længe hermed, indtil der ikke findes spor av benzin i destillatet. I destillerkjedelen er nu alt det rensede fett tilbake, blandet med vand. Efter kort tids henstand har lagene skilt sig klart ad, hvorefter vandet fjernes.

Av petrolæteropløsningen, der var suget av fra fettet, kan man likeledes fjerne opløsningsmidlet ved destillation, tilslut under gjennembløsning av vanddamp, indtil enhver lugt av benzin er forsvundet.

Det fett, man faar ved to ganges rensning, er i frisk tilstand behagelig av lugt og smak, og det faar ingen tranlugt, selv om det utsættes aldrig saa længe for lys og luft, men vel nogen talglugt. Ved almindelig temperatur er det et næsten hvitt, klingende haardt fett, der nok kan slaaes i beter, men ikke kan knades. Det smelter ved ca. 34° C.

Selv ved den anvendte lave temperatur virker petroleumsbenzinen noget opløsende paa det faste fett; men da tranen virker i den motsatte retning, vil oppløseligheten tilta, efterhvert som utvaskningen skrider frem. Dette er grunden, hvorfor man maa være forsiktig og ikke anvende for meget opløsningsmiddel ved utvaskningen.

Naar bortsees fra de ved fordunstning forvoldte tap, vil det anvendte petroleumsbenzin findes igjen i destillatet, idet det svømmer ovenpaa det kondenserte vand; det kan skilles derfra og benyttes igjen.

Før jeg gaar over til at omtale produkternes anvendelighet, skal jeg løselig skissere, hvorledes jeg hadde tænkt mig, at adskillelsen av petrolæteropløsningen fra det krystalliserte fett skulde foregaa ved fabrikmæssig drift. Jeg hadde tænkt mig, at filtrerapparatet skulde dannes av en hul cylinder, der gjennom den hule, i den ene ende med stopboks forsynede, akse var forbundet med den beholder, der under fornøden sugning skulde motta filtratet og tjene som destillerapparat. Filtrercylinderen var tænkt stramt bespændt med et filter av bomuldstøi, og skulde ved maskinkraft kunne sættes i langsom rotation om sin aksel, der tænkes at ligge horisontalt; cylinderen skulde ligge med omtrent $\frac{1}{3}$ av overflaten nede i den masse, som skulde suges av; naar saa cylinderen roterer, vilde krystalmassen suge sig fast paa filteret og derefter komme under en eller flere glattekniver av længde som cylinderen, mens krystalmassen samtidig blev besprøytet med en passende sterk dusch av petroleumsbenzin; tilslut vilde den utvaskede krystalmasse ved en i cylinderens længderetning anbragt kniv løses av fra filteret. Dette er planen i hovedtrekkene; der er utvilsomt adskillige vanskeligheter at overvinde ved utførelsen; men saa lover planen at gi et meget effektivt apparat, der kun vilde betinge smaa tap

av opløsningsmiddel. Apparatet vilde arbeide kontinuerlig, hvilket er en stor fordel.

Hvis man tar for meget av utvaskningsbenzinen med til filtratet, vil tranen ikke bli koldklar; man gjør derfor bedst i at anvende det til utvaskning benyttede benzin istedetfor ny benzin ved næste operation. Det samme gjælder for det filtrat, man faar, hvis man renser fettene en gang til.

Av ovenstaaende vil det fremgaa, at man kan faa koldklar tran ved den beskrevne proces. Tranen pleier dog at falde noget mørkere end den oprindelige tran, fordi smudset likesom har samlet sig i transtearinet; tranen er god paa smak.

Det faste fett har man nærmest tænkt sig skulde anvendes i sæpefabrikationen.

I Bergens sæpefabrik har man hat den godhet at fremstille prøver av sæpe av saadant fett, baade av det en gang og det to ganger rensede fett. Anvendt til fast sæpe gav det første et produkt, der efter en à to uker antok en ganske ubetydelig tranlugt, hvorimot sæpen fra det dobbelt raffinerte fett, selv ikke efter flere maaneders henliggen, viste nogensomhelst ubehagelig lugt. Grønsæpen selv fra det kun en gang rensede produkt bibragte haandklær, som var vasket hermed og daarlig skyllet op, ingensomhelst tranlugt. Efter dette maa fettene ansees som et materiale, der med fordel kunde træ istedetfor talg i sæpefabrikationen.

Mens transtearinet pleier at koste fra 25 til 40 øre, har talg i de senere aar holdt sig fra 60 til 65 øre pr. kilo, og man tror ikke, at den vil synke lavere end til 50 øre.

Det er meget vanskelig paa forhaand at beregne rentabiliteten av et saadant anlæg; saaledes er det vanskelig at si, hvor stort tapet av benzin vil være; men det maatte kunne begrænses til nogen faa procent ved kontinuerlig virkende apparater. Den nødvendige kulde til avkjøling av stearinopløsningen maatte man fremstille ved kuldemaskiner. Kraften til denne vilde man kanskje like godt skaffe ved dampmaskiner, idet man jo allikevel maa ha damp til destillationen av benzinen, og man kunde benytte avdampen fra maskinen hertil.

Med hensyn til fabrikkens placement gjør bruken av benzin, at man maa anlægge den, jeg tror mindst 100 meter fra beboet hus. (Se lov av 3dje mai 1870 med forandringer av 29de mai 1879, 28de mai 1881 og 14de juni 1890).

Selve dampkjedelen maatte likeledes anbringes et litet stykke fra fabrikkens.

Skal en fabrik forarbeide hele Norges produktion av transtearin fra damptran, blir det antagelig ca. 13 tønder om dagen. Man skal hitsætte en løselig beregning av indtægt og utgift ved en saadan fabrik.

Fabrikkens kostende kr. 30 000.

Utgifter:

Amortisation, skatter og vedlikehold	kr.	7 000.00
Kul, kr. 10 000, benzin kr. 3 000	„	13 000.00
Lønninger	„	14 000.00
Uforutsete utgifter	„	2 000.00
		<u>Sum kr. 36 000.00</u>

Pr. arbeidsdag kr. 120.

Ved beregningen gaar man ut fra, at transtearinet indeholder 10 pct. vand og grums, og at tønden indeholder 120 kg. raa-transtearin; 13 tønder indeholder altsaa 1 560 kg. transtearin, og man faar herav 842 kg. tran og 561.6 kg. rensed fett. Nedenfor gir man en sammenstilling av forskjellige alternativer for fabrikkens rentabilitet ved varierende priser for transtearin, tran og fett.

Sammenstilling nr.	1		2		3		4	
Ved en pris i øre pr. kg. tran	60		50		45		40	
— „ — - „ fett.....	55		45		45		40	
— „ — - „ transtearin	40		30		30		25	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
842 kg. tran	841	—	421	—	379	—	337	—
561.6 kg. fett.....	309	814	253	674	253	632	224	561
Produktionsomkostninger	120	—	120	—	120	—	120	—
1 560 kg. transtearin	624	744	468	588	468	588	390	510
Fabrikkens netto pr. dag	—	70	—	86	—	44	—	51
— „ — - aar.....	—	21 000	—	20 400	—	13 200	—	15 300
Profit av aktiekapital stor kr. 40 000	52	0/0	51	0/0	33	0/0	38	0/0

Prisen for fett er gjennemgaaende sat lavere, end man maa vente; samtidig hermed er der en forskjjel mellem tran- og stearinpriserne av 15 til 20 øre. Det viser sig nu, at om man reducerer denne prisforskjæl med fra tre til fem øre, saa ophører rentabiliteten; med andre ord: for at foretagendet skal kunne bære sig, maa der — ved de antagne priser for fett — være en forskjjel mellem tranprisen og stearinprisen av 12 til 16 øre pr. kg. Denne betingelse turde altid være tilstede.

3. Fiskeforsøk.

Angaaende samtlige de fiskeforsøk, der i 1907 utførtes for det offentliges regning, har kaptein Iversen i sin tidligere omtalte avhandling avgitt beretning. Idet man henviser til denne beretning hitsættes kun en oversigt over de forskjellige forsøk og deres viktigste resultater.

a. Fiskeforsøk med „Michael Sars“.

Ruseforsøk i Helgeland.

Under „Michael Sars“s ophold paa Helgeland utførtes der en stor række av fiskeforsøk med et stort antal torskeruser, et redskap, som i disse egne var helt uprøvet. Ogsaa mens „Michael Sars“ var i Finmarken dreves disse ruseforsøk av K. Dahl med motorbaat i omegnen av Brønnø. Mens „Michael Sars“ senere paa høsten drev drivgarnsforsøk, utførtes der av 2 helgelandske fiskere et forsøksfiske med ruser ved Vega og Husvær. Angaaende de deltajerte resultater av samtlige disse ruseforsøk kan det uttales, at de opnaadde fangster gjennemgaaende ikke var saa gode, som de der i 1906 opnaadde i Romsdals amt. Dog maa det anmerkes, at forsøkene i 1907 utførtes for en stor del i den lyse aarstid, og at de heller ikke blev drevne av saadanne specialister i rusefiske, som de søndenfjeldske rusefiskere, der deltok i forsøkene i 1906. Allikevel opnaadde der jevnt gode fangster paa flere steder, og resultatene gir godt haab om, at ruserne dels ved siden av andre redskaper, og dels som middel til at skaffe fisk til det daglige bruk, vil komme til at bli av nytte.

Sted	Torsk pr. dragen ruse
Husvær	0.96 stkr. = 0.75 kgr.
Toftsund.....	1.38 „ = 1.42 „
Skutestøen	1.55 „ = 1.45 „
Grimsø	1.05 „ = 1.05 „
Vikholmen	0.76 „ = 0.77 „
Utskarpen	0.67 „ = 0.56 „
Borganø	1.7 „ = 1.36 „
Hysvær.....	1.08 „ = 1.3 „

Hosstaaende tabel gir en oversigt over de opnaadde resultater pr. trukken ruse paa samtlige de undersøkte lokaliteter.

Det kan anføres, at paa mange steder, saaledes eksempelvis i Husvær og i Toftsund, klaget befolkningen over, at det var vanskelig at faa kokefisk, mens en temmelig jevn forekomst allikevel lot sig paavise i ruserne.

Befolkningen i de undersøkte trakter fulgte forsøkene med stor interesse. Adskillige fiskere i Helgeland har nu anskaffet sig ruser, og der indløper adskillige forespørsler om, hvor redskapet er at faa kjøpt, eller hvorledes det lages.

Trawlfiskeforsøk i Østhavet.

I de sidste dage av juli og første halvdel av august drev „Michael Sars“ forsøksfiske med trawl i Østhavet utenfor Hvidehavets munding. Der fiskedes fra 30te juli til 5te august med en liten 60 fots ottertrawl 220 kurver rødspette og 109 kurver torsk og hyse. Desuten blev der foretat en undersøkelse av de felter, hvor utenlandske trawlere drev fiske, og der erhvervedes en række oplysninger angaaende disse trawleres fangster og drift. Der blev ogsaa foretat oplodninger over disse felter. I sin beretning har kaptein Iversen utførlig redegjort for de indvundne erfaringer til veiledning for nordmænd, der paatænker deltagelse i denne bedrift.

Drivgarnsforsøkene fra Smølen til Trænen.

Disse forsøk foregik i oktober og november med fetsild og storsildgarn fra „Michael Sars“. Der gjordes ialt 32 forsøk.

I oktober var fangsterne yderst smaa, men efter 1ste november merkedes sild overalt, hvor man gjorde forsøk mellem Smølen og Trænen. Fangsterne varierte mellem nogen faa og optil 75 tønder. Søndenfor Sklinnabanken var alle fangster temmelig ren stor høstsild (storsild), nordenfor samme var silden opblandet med mindre fetsild. Forekomsterne var i november jevnt bedre end de, der konstaterter i 1905, men de var dog ikke store nok, til at de vilde ha kunnet tiltrække nogen fiskerflaate, med mindre priserne hadde været meget større, end de var høsten 1907, da silden jo omtrent ikke var avsættelig.

En række oplysninger vedkommende fyr, havner og indseilingsforhold er ogsaa under disse forsøk indsamlet av kaptein Iversen og nærmere skildret i hans beretning, hvortil henvises.

b. Fiskeforsøk efter sild og torsk utenfor Helgeland fra 1ste november til utgangen av mars.

Til disse forsøk leiedes efter anbud s/s „Nor“ av Aalesund. Forsøkene led i høi grad under stormhindring, og de sildefangster, der ilandbragtes, var smaa. Saaledes erholdtes i november, desember og januar i 9 forsøk kun 61 maal. I februar og mars erholdtes i 4 forsøk kun vel saa 2 maal sild.

Silden gik da tillands fra Sklinnahavet for at gyte i skjærgaarden.

Disse „Nor“s forsøk synes saaledes ikke opmuntrende for en vinterdrift paa disse kanter.

c. Forsøk med drivgarn og posenøter efter fetsild utenfor det nordlige Norge.

Til disse forsøk, der administrertes av Nordlands fiskeriselskap, og hvortil de nødvendige midler var bevilget, lykkes det ikke at erholde fartøi til deres utførelse. Forsøket maatte derfor indstilles. Der utførtes kun et mindre forsøk med negative resultater.

d. Fiskeforsøk med motorkutter i Østhavet.

Til utførelse av disse forsøk antokes efter anbud motorkutter „Dagny“ av Ulsfjord. Som observatør fungerte Iver Paulsen, Vardø. Der gjordes i tiden fra $1^{3/6}$ til $1^{3/9}$ ialt 9 fangstturer og utførtes forsøk paa 29 forskjellige fangstpladser beliggende fra 6 til 57 kvartmil av Vardø. Der fiskedes ialt 11 237 kg. fisk, der utbragtes til kr. 1 726.18, et utbytte, der ligger betydelig under, hvad der opnaaddes under „Geir“s forsøk i 1906. Angaaende detaljerne henvises som før nævnt til kaptein Iversens beretning.

4. Norges andel i den internationale havforskning.

a. Havforskningen.

Budgetterminen har helt været anvendt til avslutningen av beretninger om de forløpne 6 aars virksomhet. Beretningerne er nu færdige og indsendt til det internationale raad. Dette har i møte i juli iaar antat beretningerne til trykning og bevilget de til trykningen nødvendige midler.

b. Beretning fra det internationale Centrallaboratorium for havforskning 1907—1908.

Laboratoriets bistand ved anskaffelse av apparater for havforskningen samt av normalvand har fremdeles været benyttet i samme utstrækning som tidligere aar.

Forbedringer er utført paa den ved laboratoriet konstruerte propelstrømemaalere, og en forbedret model av den til bruk under fart konstruerte vandhenter er under prøvning. En forenklet model av termometre til isolerende vandhenter og en forbedret model af kugleburetteer for klorititrering er konstruert og leveres av Gustav Müller i Ilmenau i Thüringen.

Den i forrige beretning nævnte undersøkelse av forholdet mellem klorgehalt, svovlsyregehalt og specifik vekt i forskjellige dele av havet

er tilendebragt, forsaavidt angaar det internationale Centrallaboratorium. Arbeidet er fordelt paa yderligere 4 laboratorier, saa at identiske vandprøver for kontrollens skyld samtidig analyseres ved samtlige 5 laboratorier.

De i forrige beretning nævnte nye maalinger av havvandets volum ved høie tryk er ogsaa bragt til avslutning, og en utførlig beretning av laboratoriets hele arbeide paa dette omraade er under trykning. Resultaterne av maalingerne vil foreligge i form av tabeller, ved hvis hjælp den specifikke vekt av havvandets i hvilkensomhelst dybde kan utfindes direkte, naar vandets temperatur og saltgehalt er kjendt.

En undersøkelse er utført av opløseligheten av kulsyre i havvand med hensyn til dens avhengighet av alkalinitet, saltgehalt og temperatur. En beretning herom vil om kort tid bli trykt. Herved er den hele undersøkelse av opløseligheten av de atmosfæriske gaser i havvand bragt til avslutning.

En bearbeidelse av alle foreliggende strømobservationer fra Nordsjøen, saavel for overflatens som for de dypere lags vedkommende er under utførelse, i det øiemed at konstruere et strømkart over Nordsjøen.

II. Aarsberetninger

fra

**fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1ste april
1907 til 31te mars 1908.**

Vardø fiskeriforening.

I det forløpne aar har foreningen avholdt en generalforsamling (den ordinære), 8 styremøter og et masse møte. Paa det nævnte masse møte diskutertes et av styret utarbeidet forslag til en resolution vedrørende handelsforholdet med Rusland. Meningerne var imidlertid saa delte om dette vanskelige spørsmål, at man fandt sig beføiet til ikke at foreta nogen votering i sakens anledning.

Av det foreningen tilstaaede statsbidrag er mottat kr. 1 200.00. En væsentlig del av disse penger skal være til ishus og er indsat i Vardø sparebank, hvor de blir henstaaende, indtil de fornødne midler til at kunne gjennomføre ishusplanen blir bevilget. Kr. 360.00 av statsbidraget er tilbakeholdt av staten, da man ikke paa engang kunde tilveiebringe det fornødne distriktsbidrag. Nu har man imidlertid faat bevilgning av Vardø ølsamlag paa tilstrækkelig distriktsbidrag for at kunne løse baade de 360 kr. samt den paaregnede statsbevilgning for kommende termin. Foreningen har ogsaa iaar avholdt et 3 maaneders kursus navigations-skole for fiskere. I anledning skolen henvises til lærerens rapport, der er saalydende:

„Undertegnede tillater sig herved at rapportere: I foreningens navigationskursus, der begyndte den 1ste november 1907 og avsluttedes den 31te januar 1908, deltok 5 elever; av disse sluttet den ene allerede ved nytaar, de øvrige 4 gik kurset ut.

Efter beslutning av foreningens styre blev der avholdt avgangseksamen; til denne meldte sig 3 av eleverne, den 4de ansaa sig ikke fuldt ut kvalificert til at underkaste sig prøven iaar.

Avgangsprøven fik da saadant utfald: Karl Stensen (Skjötningberg) erholdt karakteren „Tilfredsstillende“, Martin Hansen (Vardø) „Nogenlunde tilfredsstillende“ og Alf Andersen (Vardø) „Nogenlunde tilfredsstillende“.

Som eksaminator fungerte hr. havnefoged Gundersen, som censorer d'hr. ekspeditør H. Engelsen og kjøbmand Anton K. Larsen.“

Temperaturmaalinge har ikke været foretat iaar; men man agter at faa istand en overenskomst om maaling for kommende aar. For budgetterminen 1909—1910 foreslaaes intet til temperaturmaaling, idet man paaregner da at kunne bruke det for iaar bevilgede, men ikke benyttede beløp. Med hensyn til foreningens forvaltning av de til denne bevilgede midler henvises til vedlagte regnskapsekstrakt.

Utdrag av Vardø fiskeriforenings regnskap for aaret 1907—1908.

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.:			
a. I Vardø sparebank	kr.	800.00	
b. Kassebeholdning	”	<u>50.24</u>	kr. 850.24
2. Statsbidrag	”		1 200.00
3. Distriktsbidrag:			
a. Av Vardø kommune	kr.	150.00	
b. Av Vardø ølsamlag	”	<u>150.00</u>	” 300.00
4. Assuranseselskabet „Nordkyn“ tilbakebetalt laan	”		123.95
5. Mottat for solgte baatrødder	”		32.50
6. Medlemskontingent:			
a. For aaret	kr.	52.00	
b. Restanse	”	<u>8.00</u>	” 60.00
7. Abonnement av Fiskeritidende	”		15.00
8. Indvundne renter	”		<u>28.78</u>
			kr. 2 610.47

Utgift.

1. Administration:			
Lønninger: Sekretæren	kr.	100.00	
— Kassereren	”	75.00	
Utringning & avertissementer	”	26.10	
Porto & telegrammer	”	14.45	
Lokale til møter	”	<u>5.00</u>	kr. 220.55

2. For tegning til ishus	kr.	30.00	
3. Til fiskeriselskapet for 10 lynneste, av P. Grønbæks	„	96.80	
4. R/S „Kristiania“ for temperaturmaaling	„	30.00	
5. Kontingent for Fiskeritidende	„	16.00	
6. Navigationsskolen:			
Lærerens løn	kr.	350.00	
Hus, lys & brændsel	„	150.00	
Pedeltjeneste, vask av lokalet	„	18.00	
Eksaminator og censorer ved eksamen .	„	31.00	
Vagttjeneste ved samme	„	4.00	
Assuranse av inventar	„	2.85	
Diverse	„	1.80	
			„ 557.65
7. Beholdning:			
I Vardø sparebank	kr.	1 578.78	
Kassebeholdning	„	80.69	
			„ 1 659.47
			kr. 2 610.47

Hammerfest og omegns fiskeriforening.

Av foreningens protokol sees paa generalforsamlingen av aarsberetningen at være opført, at foreningen da talte 40 betalende medlemmer, og at der var avholdt i aarets løp 2 foredrags- og diskussionsmøter samt 9 bestyrelsesmøter. 2 ishavsjournaler var præmiert og forsøk gjort med eksport av haakjærringfinner til Kina, derpaa har man endnu intet svar erholdt. Til is betalte man kr. 200, samt kr. 30 til skipper og mand-skap paa skøite „Magrete“ til tørring av haakjærringfinner.

Til opførelse av ishus hadde man endnu ikke penger nok, og heller ikke var kravet endnu saa stort, at det absolut var nødvendig, da her for tiden er to mænd, som har lagret is, men kravet kommer nok senere.

Utdrag av regnskapet for Hammerfest og omegns fiskeriforening i aaret 1907.

Indtægt:	
Beholdning fra 1906	kr. 541.17
Abonnenter av Fiskeritidende	„ 6.00
Statsbidrag for 1906 og 1907	„ 500.00
Part av 20 agnkasser	„ 23.48

Bidrag av Hammerfest brændevinssamlag.....	kr.	100.00
Medlemkontingent for 1907	„	40.00
Indvundne renter for 1907	„	26.53
		<hr/>
	kr.	1 237.18

Utgift:

20 eksemplarer av Fiskeritidende	kr.	20.50
Telegram til Kristiania	„	0.75
Do. til Bergen	„	0.85
Do. til Hjort, Bergen.....	„	0.70
Bekjendtgjørelse ved utrigning	„	6.40
Do. i Nordkap.....	„	2.60
Til fabrikken Melbo for 20 agnkasser.....	„	46.95
Husleie til avholdelser av møter 1907	„	34.00
Budtjeneste og porto	„	8.60
For islager til Hauan	„	200.00
For haakjærringfinner til skipper K. Danielsen og eksport ..	„	35.00
Regning til Reimers, Hamburg.....	„	13.70
Honorar til kassereren	„	12.00
Kassabeholdning hos kassereren.....	„	80.38
Indestaar i Hammerfest sparebank	„	774.75
		<hr/>
	kr.	1 237.18

Det skal bemerkes, at den kontante beholdning skal anvendes til opførelse av ishus, naar man dertil har penger nok.

Nordlands fiskeriselskap.

Direktionen for fiskeriselskapet tillater sig herved at fremlægge for generalforsamlingen beretning om sin virksomhet i tidsrummet 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Paa generalforsamlingen den 3dje mai foretokes som sedvanlig valg. De avtrædende direktører gjenvalgtes,

R. Schjølberg med 23 stemmer og
Vogt Svendsen „ 15 —

Suppleanter for direktionen, d'hr. M. Tjærandsen, L. Johansen og H. Reitan blev valgt ved akklamation. Det samme var ogsaa tilfældet med revisorerne, d'hr. K. Wintervold og E. Dyvik og med revisorsuppleanten hr. H. Reitan.

I senere avholdt direksionsmøte valgtes herrerne R. Schjølberg og Vogt Svendsen til henholdsvis formand og viceformand.

Om de paa generalforsamlingen vedtagne uttalelser om

1. fiskeriagentstillingen i Rusland
2. bedre dampskibskommunikationer for Værøy under kveitefisket
3. lokalfart paa Lofoten

har direktionen git Fiskeridirektoriatet underretning. Likesaa har man i overensstemmelse med beslutning, fattet paa foreningsmøtet, indsendt forestilling angaaende den høie told paa sild i Rusland. Fiskeridirektoriatet har imidlertid meddelt, at der ikke, ialfald i den nærmeste fremtid, er nogen utsigt til, at der vil bli nogen toldnedsættelse.

Hvad direktionens arbeide og dispositioner forøvrig angaar i den forløpne budgettermin bemerkes:

Som bekjendt var der blandt de beløp, som for 1907—1908 blev bevilget til saltvandsfiskerierne ogsaa opført kr. 4 000.00 til forsøksfiske efter sild utfør Helgeland. Forsøket skulde planlægges og kontrolleres av herværende fiskeriselskap. Naar selskapet tidligere har foreslaaet bevilgning i heromhandlede øiemed, har det stadig været forutsætningen, at forsøket skulde utføres med dampskib, og at baade garn og posenot skulde benyttes som redskaper. I møte den 24de juni besluttet direktionen, at forsøket skulde omfatte strækningen Gaukværø—Trænen, og at det skulde utføres med dampskib fra medio august til medio oktober med mindst 60 garn. Man fandt, at forsøket ikke burde indstilles, selv om det skulde vise sig umulig at faa det utført med posenot.

Bekjendtgjørelse om forsøket blev straks indrykket i de forskjellige blade i amtet; men endnu saa sent som den 25de august var der ikke til selskapet indløpet noget tilbud om utførelse av forsøket med dampskib. Man fandt derfor paa grund av den fremrykkede aarstid at burde la saken bero foreløbig i haab om senere at faa et saa vidt stort bidrag, at det kunde friste et dampskib. Imidlertid satte Fiskeridirektøren sig under et ophold i Vesteraalen i forbindelse med dampskibet Andø, og efter underhandling mellom direktøren og herværende direktion blev det besluttet, at „Andø“ skulde gjøre et forsøk. 2 turer blev gjort mellom Vesteraalen—Røst og 3 i Vestfjorden; men fangst opnaaddes ikke trods det fineste veir. Direktionen fandt med direktøren, at videre forsøk burde indstilles, og foreslog, at godtgjørelsen til „Andø“ skulde beregnes efter det antal dage, som var medgaat til de 5 turer, idet hele forsøket sattes til 60 dage.

Av de beløp, som direkte blev bevilget til selskapet for terminen, er kr. 800.00 utbetalt til ishus i Gildeskaal, og kr. 600.00 er besluttet anvendt til ishus i Øksnes. Beløpet vil bli utbetalt, saasnant spørsmålet om tomt er ordnet. Kommunegaranti er allerede mottat. Kr. 850.00 er medgaat til iskasser. Hele beholdningen av kasser — 1 000 stykker —

er nu utdelt, og da efterspørselen fremdeles er stor, har man besluttet at anvende kr. 1 400.00 til ny forsyning. Kr. 300.00 er foreløbig bevilget til utstillingen i Trondhjem i sommer.

Fiskeriinspektøren, der er formand i den for Nordland valgte utstillingskomité, arbeider nemlig paa at faa istand en kollektivutstilling her fra amtet og har i den anledning flere utgifter, og man finder, at ialfald endel av disse bør bæres av fiskeriselskapet. Diverse saker fra museet vil ogsaa bli utlevert til inspektøren som utfylling ved nævnte utstilling.

Endel mindre beløp er medgaat til diverse anskaffelser, saaledes til en desinfektionssprøite for klipfisk og til endel torskeruser. Endelig er kr. 1 000.00 overført til museet.

Paa denne maate er de midler, som selskapet har hat at raade over i budgetterminen, i det væsentligste opbrukt. Imidlertid vil der jo ved salg av den nye forsyning av iskasser komme ind ca. kr. 700.00, om hvis anvendelse der da senere vil bli at træffe avgjørelse.

Statsbidraget for budgetterminen utgjorde kr. 4 240.00 og distriktsbidrag er mottat fra

Trænen	herred	kr.	10.00
Lurøy	—	„	10.00
Tjøtta	—	„	10.00
Rødøy	—	„	20.00
Vega	—	„	15.00
Evenes	—	„	10.00
Flakstad	—	„	20.00
Hammerø	—	„	15.00
Borge	—	„	20.00
Stamnes	—	„	20.00
Gildeskaal	—	„	25.00
Øksnes	—	„	25.00
Vaagan	—	„	25.00
Dverberg	—	„	15.00
Mo	—	„	40.00
Bodø by		„	100.00
Nordlands amt		„	500.00
Nordlands amt		„	200.00
Bodø brændevinssamlag		„	800.00
Bodø sparebank		„	300.00

De tre sidste beløp er mottat til museet og museumsbygningen. Et mindre beløp herav er anvendt til samlingerne; resten er medgaat til avbetaling paa den gjæld, der hviler paa museumsbygningen. Gjælden utgjør nu kr. 10 760.00.

Skjønt som anført kun litet av bidragene er benyttet til museets samlinger, har dog disse ogsaa iaar faat adskillig tilvekst. Specielt er samlingen av fisk øket med flere nummer.

Interessen for museet synes at holde sig. Besøket har i hele aaret været meget jevnt. Aapningstiden har været den almindelige, onsdag og søndag mellem kl. 12¹/₂ og 1¹/₂.

For budgetterminen 1908—1909 er der bevilget til selskapet et statsbidrag stort kr. 4 840.00. Man har ogsaa haab om at kunne opdrive det nødvendige distriktsbidrag. Hittil er bevilget:

Av Bodø by	kr. 100.00	
- Meløy herred	„ 20.00	
- Flakstad —	„ 20.00	
- Tjøtta —	„ 25.00	
- Lurøy —	„ 10.00	
- Trænen —	„ 10.00	
- Vega —	„ 20.00	
- Vaagan —	„ 25.00	
- Stamnes —	„ 20.00	

Regnskap for Nordlands fiskeriselskap for budgetaaret 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.:			
I kasse	kr. 9.57		
Paa folio i Nordlands privatbank	„ 64.83	kr. 74.40	
2. Statsbidraget for 1907—1908	„ 4 240.00		
3. Distriktsbidrag:			
a. fra herrederne i Nordlands amt:			
1. restance fra 1906—1907	kr. 25.00		
2. for 1907—1908	„ 280.00	kr. 305.00	
b. fra Bodø kommune og brændevins-			
samlag	„ 900.00		
c. fra amtskommunen	„ 500.00	„ 1 705.00	
4. Amtskommunens og Bodø sparebanks bidrag til museet		„ 500.00	
5. Andre bidrag:			
a. Kontingent fra foreningerne for Fiskeritidende:			
1. restance fra 1906—1907	kr. 17.00		
2. for 1907—1908	„ 114.50	kr. 131.50	

b.	Kontingent for Fiskeritidende fra medlemmer av selskapet.....	kr.	59.50	
c.	Medlemskontingent fra foreninger...	„	42.00	kr. 233.00
6. Ishuser:				
a.	Restance fra 1906—1907 for agnkasser.....	kr.	21.20	
b.	Solgt agnkasser og is etc.....	„	849.05	
c.	Tilbakeført av bevilgningen til Røst forening i regnskapsaaret 1904—1905, da utvidelse av ishuset blev overflødig, gjenstaaende beløp med renter til 1ste mai 1907.....	„	399.58	„ 1 269.83
7.	Indvundne renter pr. 31te desember 1907.....	„		29.47
				<u>kr. 8 051.70</u>

Utgift:

1. Administration:				
	Lønninger: Sekretæren	kr.	500.00	
	Kassereren	„	150.00	
	Revisionen	„	40.00	
		kr.	690.00	
	Trykningsomkostninger og avtisserement	„	220.32	
	Kontorrekvisita, porto og telegrammer .	„	72.62	
	Diverse.....	„	471.65	kr. 1 454.59
2.	Kontingent for Fiskeritidende.....	„		183.00
3.	Bidrag til museet:			
	Amtskommunens, samlagets og Bodø sparebanks bidrag	kr.	1 300.00	
	Overført av statsbidraget 1907—1908..	„	1 000.00	„ 2 300.00
4.	Bidrag til opførelse av ishuser og anskaffelse av agnkasser etc.....	„		2 896.66
5.	Fiskeforsøk	„		143.50
6.	Foreningsmøte.....	„		311.20
7.	Tilbakebetalt laan av museets kasse	„		20.00
8.	Restancer fra 1906—1907 til endelig utgift	„		12.00
9.	Beholdning:			
	Paa folio i Nordlands privatbank.....	kr.	459.30	
	I kasse.....	„	172.45	
	Restancer fra 1907—1908	„	99.00	„ 730.75
				<u>kr. 8 051.70</u>

Regnskap for Bodø fiskerimuseum for budgetaaret 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.:			
I kasse	kr.	53.09	
Paa folio i Nordlands privatbank.....	„	837.82	
			kr. 890.91
2. Overført fra fiskeriselskapet diverse bidrag	„		2 300.00
3. Indvunden husleie for 1907	„		800.00
4. Vagtmestergodtgjørelse av leieboerne for 1907	„		250.00
5. Fiskeriselskapet, tilbakebetalt laan	„		20.00
6. Indvundne renter pr. 31te desember 1907.....	„		22.28
			<u>kr. 4 283.19</u>

Utgift:

1. Bygningen:			
a. Renter og avdrag	kr.	2 229.14	
b. Brandkontingent, vandavgift og feierpenger etc.	„	239.88	
			kr. 2 469.02
2. Vagtmesteren:			
a. Løn fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908.....	kr.	450.00	
b. Ved, kul, olje etc.	„	247.40	
			„ 697.40
3. Samlingerne:			
a. Nyanskaffelser	kr.	17.65	
b. Diverse.....	„	60.56	
			„ 78.21
4. Beholdning:			
Paa folio i Nordlands privatbank.....	kr.	1 010.10	
I kasse.....	„	28.46	
			„ 1 038.56
			<u>kr. 4 283.19</u>

Namdalens fiskeriselskap.

Selskapet har iaar som tidligere utlaant 4 synkenøter til fortsatt forsøksfiske efter sei, til hvilket forsøk var bevilget kr. 100.00. Der er likeledes indkjøpt og utlaant endel torskeruser. Man har haab om, at rusefisket vil skaffe fiskerne om ikke andet saa rikelig fisk til husbehov til alle aastider. I budgetterminen 1906—07 var bevilget kr. 250.00 til

ishus paa Vansø ved Henrikø paa Vikten, som i budgetterminen er utbetalt. Beløpet var resten av det udisponerte beløp, indbetalt av Trondhjems fiskeriselskap til fællesforanstaltninger, og tidligere besluttet anvendt til ishus. Som reiseutgifter for fiskere til den skandinaviske fiskeritstilling i Trondhjem d. a. har selskapet bevilget kr. 100.00 til fordeling i fire like store portioner. Til det i vinter paa Rørvik avholdte navigationskursus for fiskere har selskapet bevilget frit hus, lys og brænde. Selskapet har bevilget kr. 350.00 til et læseværelse i forbindelse med forsamlingshus i Nordøernes fiskervær. Huset agtes opført i indeværende sommer. Beløpet skal utbetales, naar huset er under opførelse.

Regnskap for Namdalens fiskeriselskap for budgetterminen 1ste april 1907—31te mars 1908.

Indtægt:

1. Beholdning fra forrige regnskapsaar:		
a. Indestaaende i Kolvereid sparebank	kr.	438.29
b. Kassabeholdning	„	175.15
2. I budgetaaret er indkommet:		
a. Distriktsbidrag	kr.	120.00
b. Statsbidrag for terminen 1906—07. „	„	400.00
c. Medlemskontingent	„	63.00
d. Uttat av Kolvereid sparebank	„	100.25
		„ 683.25
		<u>kr. 1 296.69</u>

Utgift:

1. Sekretærens løn ved formanden for terminen 1907—08	kr.	100.00
2. Chr. H. Ulsund til ishus	„	250.00
3. Indsat i Kolvereid sparebank	„	250.00
4. Til Campbell Andersen for torskeruser	„	123.43
5. Norsk Fiskeritidende for kontingent	„	50.00
6. Annoncer	„	12.10
7. Porto	„	9.80
8. Telegrammer og telefongebyr	„	3.35
9. Anskaffelse av bøker	„	4.10
10. Kassabeholdning pr. $\frac{31}{3}$	kr.	55.62
Indestaaende i Kolvereid sparebank	„	438.29
		„ 493.91
		<u>kr. 1 296.69</u>

Fosens fiskeriselskap.

Idet vedlagt fremkommer avskrift av regnskapet for budgetterminen $\frac{1}{4}$ 1907 til $\frac{30}{6}$ 1908, skal man om virksomheten i samme tillate sig at oplyse:

Foruten flere bestyrelsesmøter avholdtes den ordinære generalforsamling paa Nygaarden i Ørlandet den 10de juni d. a. hvor formanden mundtlig redegjorde for selskapets forhold og daværende økonomiske stilling og bebudet, at regnskap snarest mulig efter budgetterminens forløp vilde bli avlagt og oversendt revisionen.

De efter tur fratrædende medlemmer av bestyrelsen handelsmand O. A. Normann og lensmand Berg undslog sig begge for at motta gjenvalg, hvorefter i deres sted valgtes handelsmand Arnt Lund Uthaug og gaardbruker Jakob Hoff (tidligere amtets repræsentant ved Stortinget) begge av Ørlandet. Bestyrelsen er derefter nu bestaaende av de to sidstnævnte herrer samt handelsmand O. K. Berg, gaardbrukerne Anders J. Ophaug og Johan Vik, alle av Ørlandet.

Om den nyvalgte bestyrelse har foretat valg av formand og viceformand er man ubekjendt. Som suppleanter gjenvalgtes gaardbruker Ove Berg Rønne og som ny istedetfor Arnt Lund, der er rykket op til bestyrelsesmedlem, valgtes Anders Nilsen Næsset.

Til revisorer gjenvalgtes de tidligere overrettsagfører Sofus Hansen og bankkasserer Viggen.

Selskapets virksomhet er fortsatt væsentlig som i tidligere aar. Man har hat den ære at uttale sig i flere fiskeribedriften vedkommende spørsmål paa begjær av amtsting og fiskeristyre.

De innskærkede midler, hvorover man har hat at raade, har begrænset og hemmet selskapets virke.

Forøvrig henvises til vedliggende gjenpart av regnskapet.

Fosens fiskeriselskaps regnskap for budgetterminen $\frac{1}{4}$ 1907— $\frac{30}{6}$ 1908.

Indtægt:

1. Beholdning fra forrige regnskap:			
a. Indestaaende i Trondhjems privatbank kr.	700.28		
b. Tilkomne tilgodehavende:			
For agnsild	75.45		
Kontingent, Fiskeritidende 1906	36.00	kr.	811.73
2. Efter decision til antegnelser i forrige regnskap.....	..		0.00
3. Statsbidrag for budgetterminen $\frac{1}{4}$ 1907— $\frac{30}{6}$ 1908..	..		280.00

4. Amtsbidrag for 1907	kr.	150.00
5. Kontingent av 30 medlemmer à 0.50	„	15.00
6. Renter i Trondhjems privatbank til $\frac{1}{6}$ 1908.....	„	41.46
Regnskapsføreren i forskud.....	„	78.34
	Sum indtægt kr.	<u>1 376.53</u>

Utgift:

1. Bidrag til reiseutgifter for besøkende av motorutstillingen i Bergen 1907:		
a. Gjert Aarvik av Bjørnør	kr.	100.00
b. Johan Iversen av Hitteren	„	100.00
c. O. K. Berg av Ørlandet	„	100.00
	kr.	300.00
2. Apoteker Bruns regning for medicin til bruk for Haltenfiskere ved Løvold	„	15.62
3. Bidrag til anskaffelse av forhalingstrosse for Haltenfiskere ved Oksvold	„	27.60
4. O. A. Normann for anskaffet en desinfektionssprøite .	„	40.80
5. Lokale til møter og underhold paa disse for bestyrelsens medlemmer	„	38.00
6. Bidrag til reiseutgifter for besøkende av fiskeriutstillingen i Trondhjem i juli 1908:		
a. Gjert Aarvik	kr.	20.00
b. Jørgen L. Kiran.....	„	10.00
c. Jens A. Brandsø	„	10.00
	„	40.00
7. Reiseutgifter for bestyrelsens medlemmer	„	47.90
8. Avertissement	„	34.55
9. Telegraf & porto 10.30, kontorrekvisita 7.40	„	17.70
10. Løn til formand, sekretær og kasserer fra $\frac{1}{4}$ 1907 til $\frac{30}{6}$ 1908	„	125.00
11. Diverse.....	„	14.50
Beholdning:		
Indestaaende i Trondhjems privatbank medregnet til $\frac{1}{6}$ 1908 ..	„	674.86
	Sum utgift kr.	<u>1 376.53</u>

Anmerkning:

Regnskapets aktiva: Beholdningen pr. $\frac{1}{6}$ 1908	kr.	674.86
Dets passiva: Til regnskapsføreren.....	„	78.34

Trondhjems fiskeriselskap.

Ved selskapets ordinære generalforsamling den 10de mai 1907 skulde i henhold til lovenes § 5 uttræ d'herrer:

Konsul Ingvar Klingenberg og
kjøbmand P. O. Jenssen.

Begge herrer gjenvalgtes.

Til suppleanter for direktionen valgtes:

Herr kjøbmand L. Borchgrevink-Persen
„ agent P. Paulsen og
„ kjøbmand C. Poulsen.

Den avtrædende revisor

herr agent Ludv. Wilh. Strøm gjenvalgtes.

Som decisorer valgtes d'herrer:

Ingeniør Arthur Motzfeldt og
kjøbmand Johan Helberg.

I et senere direktionsmøte gjenvalgtes til formand

herr konsul Ingvar Klingenberg

og til viceformand

herr kjøbmand L. O. Hegstad.

Selskapet har avgit uttalelse om fiskeriagentposten i Rusland. Man anbefaler, at posten gjenoprettes.

Fra „Selskapet for de norske fiskeriers fremme“ har selskapet faat anmodning om at delta i et møte i Bergen angaaende fællesorganisationen for landets fiskeriforeninger. Direktionen har i sit svar henholdt sig til den av generalforsamlingen under 15de mai 1906 fattede beslutning og saaledes ikke sendt nogen repræsentant til møtet, som avholdtes 10de juli 1907.

Det avholdte møte førte ikke til noget resultat, idet spørsmaalets videre behandling utsattes.

Et stipendiebeløp paa 50 kr. er tildelt fisker Johan Arnt Kværnvik av Værran for at besøke motorutstillingen i Bergen.

I sin beretning om reisen uttaler han sig meget tilfreds og tror at ha hat et godt utbytte av reisen.

Direktionen har avgit erklæring om dampskibsforbindelse paa Island og anbefalt statssubvention under forutsætning av, at Trondhjem blir fast anløpssted.

Selskapet har hat til bearbeidelse fra kommunikationskomitéen i Nordland spørsmaalet angaaende en ordning av omladningsforbindelsen mellem dampskibene — navnlig kysthurtigruterne — og jernbanestationen i Trondhjem.

Der er indhentet en række erklæringer fra de interesserte, hvorefter dokumenterne er tilbakesendt kommunikationskomitéen.

Paa foranledning av Østlandske fiskeriselskap er avgit nedenstaaende uttalelse om opprettelsen av fiskeauktion i Kristiania:

„Ser man hen til forholdene i andre større byer, hvor offentlige fiskeauktioner er opprettet for at regulere omsætningen av fersk fisk, er man tilbøielig til at tro, at en saadan foranstaltning ogsaa i Kristiania vilde bringe mange fordele, naar det hele arrangementet planlægges og drives paa en for øiemedet hensigtssvarende maate.“

Til opførelse av ishus i Hestvik, Hitteren, er bevilget et bidrag stort kr. 50 til Nils Strøm paa betingelse av, at huset har mindst 2 rum, hvert med et indhold paa mindst 25 m.³

Ishuset er færdigbygget.

Til herr agent H. Dyblie et ydet et laan stort 200 kr. for at sætte ham istand til at utføre forsøk med en av ham opfunden metode til konservering av agn.

Angaaende resultatene av disse forsøk foreligger der endnu kun en foreløbig meddelelse. Endelig beretning vil saaledes fremkomme i næste aarsberetning.

Til undersøkelse om muligheten av at kunne opdrætte østers i naturlige poller i Hitterens distrikt og den yttre del av Trøndelagen er bevilget herr Arne Barmann 150 kr.

Undersøkelserne vil bli avsluttet i løpet av sommeren og meddelelser først kunne avgives til en senere beretning.

Paa anmodning av herr fiskeriagent G. Westergaard, Hamburg, er anstillet endel forsøk med at introducere persetorsk paa det tyske marked.

Fra herr Westergaard er mottat redegjørelse angaaende disse prøvesendelser, og tillater man sig i hosfødte sammendrag at omtale det væsentlige vedkommende forsøkene.

Prøvesendelse av persetorsk til Tyskland 1907.

Vinteren 1907 blev der efter forslag fra herr fiskeriagent Westergaard i Hamburg sendt endel prøve kasser med persetorsk til flere byer i Tyskland for at gjøre et forsøk med at faa den indført som en billig og næringsrik fisk for de bredere lag av befolkningen.

Herr Westergaard skriver i „Die Markthalle“ om persetorsken: „Persetorsk er torsk, som straks den er fanget blir slagtet for at alt blod skal rinde væk; derpaa blir fisken flekket som klipfisk, hode og rygben fjernes; fisken lægges derpaa en tid i koldt, friskt vand, efterat den er omhyggelig vasket, hvorpaa den salttes ganske let, eftersom man vil ha den til at holde sig i 1, 2, 3 eller 4 uker. Fisken lægges saa-

ledes, at laken litt efter litt rinder bort; over fisken lægges nogen tynde bord, ovenpaa disse stener, for at presse saa meget vand som mulig ut av fisken, mens saltet trækker sig ind i den. Er fisken for meget saltet utvandes den i koldt eller lunkent vand, skjæres i passende stykker, sættes i kokende vand over ilden; hvis man har et par pastinakrøtter i vandet, blir smaken bedre. Fisken serveres med smeltet smør og hakkede haardkokte egg.

Aarsaken til at persetorsken er blit et folkenæringsmiddel er, at naar man vil ha levende fisk svarer den i is sendte torsk ikke til en fiskekjenders smak. Prisen paa levende fisk er høi i byerne, og derfor har man langs kysten av Norge begyndt at anvende persetorsk isteden, og denne spises nu av baade fattige og rike.

I Tyskland har man ikke forstaaelsen av, hvor god, billig og næringsrik torsken er; den mister jo som al fisk noget i smak ved at lægges i is, men hvis man her begyndte at tilberede persetorsk, og befolkningen hadde lært den at kjende som en billig, velsmakende fiskeret, vilde den ogsaa i Tyskland bli et folkenæringsmiddel.

Den norske fisk vil forhaabentlig faa god avsætning i Tyskland, uten at den derved blir en konkurrent for den tyske fisk. Den norske fisk, som altid tilberedes av levende torsk, vil være en overlegen vare, i forhold til den tyske, tilberedt av iset Islandstorsk. Men det vil gaa med persetorsken som med silden; man arbeider haand i haand, uten at den ene sort skader den anden.

For storbyer, fabrikkdistrikter, saavel som for bondestanden kan persetorsken faa stor betydning, ikke bare paa grund av sin gode smak og billighet, men ogsaa paa grund av sin store næringsværdi og sin letfordøielighet.“

I de første dage af mars maaned 1907 sendtes den første prøveforsendelse, 6 kasser à 25 kg. og 10 kasser à 12½ kg. netto fisk. Den viste sig at være prima vare, smukt behandlet og passende saltet. I slutningen av samme maaned kom den anden prøve til Hamburg, 3 kasser à 12½ kg. og 5 kasser à 25 kg. Disse prøver blev fordelt i Hamburg, Altona, Geestemünde, Hannover, Scheveningen, Köln, Mainz, Mannheim, München, Berlin, Stettin og Basel. Hr. auktionator H. Köser ekspederte kasserne med vanlig imøtekommenhet uten at beregne sig noget for sit arbeide, transport fra skib til jernbane etc.

Herr Westergaard medsendte en utførlig opskrift over fiskens behandling, kokning etc., hvordan man i Norge foretrak denne ret.

I Geestemünde tok herr havneinspektør Duge sig av saken; fisken blev servert for fiskehandlerne i restaurationen i fiskehallen og vandt almindelig bifald. Et referat av denne prøve av fisken blev av herr Duge sendt til flere tyske aviser. Deri fremhæves, at det ubetinget vilde være

en fordel, om den tyske fiskehandel vilde bli opmerksom paa et saa fortrinlig produkt, ti det er ingen tvil om, at dette fabrikat ogsaa i Tyskland vil faa en mængde tilhængere, da fisken har alle betingelser for smak, holdbarhet og prisbillighet.

Foranlediget av denne prøve som herr Duge holdt, skrev herr Gustaf Meyer i Geestemünde straks til herr Westergaard og utbad sig tilsendt 1 kasse à 25 kg. og 2 kasser à 12¹/₂ kg. som prøve og bad desuten om nøiagtig opgave over fiskens pakning og tilberedning. Efter telegram fra herr Westergaard blev der saa fra Trondhjem avsendt den ønskede fisk, idet der til denne forsendelse anvendtes større fjordtorsk — taretorsk.

Til Deutscher Seefischerei Verein i Hannover sendte herr Westergaard en prøvekasse, og dens indhold blev fordelt til flere herrer i byen, og alle fandt, at det var en fortræffelig metode at behandle fisken paa, spesielt naar den blev passende utvandet før kokningen. Herr præsident Herwig lovet velvilligst at ta sig av saken.

I Hamburg og Altona var forsøket resultatløst; fiskehandlerne vilde intet gjøre, det var salt fisk, og det spiste man ikke. Men da der i Hamburg er en stor skandinavisk koloni, som gjerne vil ha persetorsk engang imellem, haabet hr. Westergaard at faa en av de større detaljehandlere til at føre den.

I Berlin blev redaktøren av „Die Markthalle“ interessert i saken og indtok han i bladet den forannævnte artikkel om torsken av hr. Westergaard. Redaktøren fik sig tilsendt en prøvekasse, hvis indhold blev fordelt og fundet udmerket. Likesaa tok hr. Johs. Skorczyk, indehaver av „Deutsche Nord-Ostsee Fischhallen“, sig av saken. Han utdelte prøver og fandt selv, at det var prima vare. Hr. Skorczyk leverer fisk til kaserne, foreninger og har fra sine utsalg en stor kundekreds, og lovet han til følgende vinter at gjøre flere forsøk.

I Holland fandt man fisken for smaa, og dertil skulde den være lakesaltet i tønder. Hr. Dirkzwager i Scheveningen skriver, at folk likte den ikke, naar den hadde spor av blod paa sig, og den maatte være stor, fyldig og hvit. Hr. Westergaard mener allikevel, at der bør gjøres et forsøk i Holland, da Nordsjø laberdan falder temmelig dyr.

Paa de andre steder brakte forsøket intet tilfredsstillende resultat. Norsk konsul i München, hr. Franz Ottenheimer, skriver, at fiskehandlerne ikke brød sig om fisken, da folk ikke gjerne vilde ha saltet fisk.

Til Mannheim blev der importert en mængde fisk fra Geestemünde og Holland, og prisen paa den stillet sig ikke meget høiere end paa persetorsken.

I Basel ser det imidlertid ut til, at det skal kunne lede til forretning, og hr. E. Christen vilde meget gjerne ta sig av saken, naar fisken kunde skaffes til en pris, som konkurrerte med prisen paa cabliau og

den saakaldte mollefish. Imidlertid var det denne vinter for sent at gjøre flere forsøk, fastetiden var over, og veiret blev for varmt. Hr. Westergaard raader til, at der, naar kjøligere veir indtrær, blir sendt en ny prøve. Fisken sendes bedst og billigst med den bergenske linje via Rotterdam.

Hr. Westergaard mener, at dette ene forsøk er for litet til, at han bestemt kan uttale sig om, hvorvidt Tyskland kan bli et marked for persetersken, men han vil ogsaa næste vinter være til selskapets tjeneste, om dette finder det hensigtssvarende at foreta en ny prøvoforsendelse. Hr. Westergaard mener, at 25 kg. kasser er de mest passende til at begynde med, men senere, naar konsumenten tiltar, kan man gaa over til 50 kg. kasser, dersom kjøperne er enige deri. I 90-aarene blev der fra Trondhjems fiskeriselskap gjort lignende forsøk med kveite, og er Hamburg nu blit et av vore hovedmarkeder for denne fisk. Med hensyn til persetersk kan man ikke stille saa store forhaabninger, men kan markedet efterhvert oparbeides. Prøvoforsendelsen utgjorde ialt 487.5 kg.

Selskapet har ogsaa iaar traadt støttende til for at faa indført nye fiskearter i vore distrikters vandomraader, idet man har ydet bidrag til Trondhjems jæger- og fiskerforening til indkjøp av et parti rogn av regnbueørret, som utklækkes i Trondhjem for at utsættes i Jonsvandet med omliggende vand.

Gjæslingulykken 2den mars 1906.

Selskapets innsamling av bidrag blev avsluttet i forrige termin med en inntægt av	kr. 5 387.38
Under 25de juni 1907 er yderligere inntømt paa bidragsliste nr. 72, Kristianssunds handelsforening	„ 785.40
Den 6te desbr. 1907 er fra Ørlandet, ved Hans Lund, mottat	„ 10.00
Begge beløp er overlevert Gjæslingkomitéens formand.	

Ialt inntømt kr. 6 182.78

Fra Gjæslingkomitéens formand hr. N. Brandtzæg er mottat følgende meddelelse fra komitéens møte paa Namsos 3dje desember 1907:

Ved komitéens møte for avgivelse av forslag til utdeling for 1908 hadde til disposition ca. kr. 25 000.00; av dette beløp er i 1907 inntømt kr. 4 000.00, som efter andragende av komitéen, i henhold til departementets bestemmelse, er overført av „Titranfondet“s midler; fra „Nordlands-komitéen“ er mottat i sin helhet kr. 5 500.00.

Der blev foreslaaet utdelt for 1908 kr. 2 646.00 — fordelt paa 30 familier. Dette forslag blev approbert av amtmanden, og utdeltes gjennom komitéens kasserer, hr. Charles With, Namsos.

„Trøndelagens hjelpefond for fiskere“.

Beholdning fra forrige termin.....	kr.	125.00
Indbetalt ved P. O. Jenssen	„	5.00
Renter	„	6.01
	kr.	<u>136.01</u>

Angaaende fondet henholder direktionen sig til sine uttalelser i forrige beretning.

Forsøksfisket efter aal er fortsat, idet man har utlaant redskaper dertil.

Tegninger, modeller samt redskaper er utlaant fra samlingerne.

Efter anmodning har selskapets forretningsfører deltatt i møter i Kristiania angaaende ferskfiskhandelen m. m.

Selskapet har foreløbig stillet lokale til disposition for den skandinaviske fiskeriutstilling i Trondhjem 1908, likesom assistanse paa forskjellig maate har været ydet utstillingen.

For alle velvillige opgaver og bidrag til fiskeriselskapet og fiskerimuseet likesom til enhver, som har ydet støtte til fremme av virksomheten, tillater direktionen sig at frembære sin bedste tak.

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskeriselskap i budgetterminen 1907—1908.

Indtægt:

Beholdning fra f. a.....	kr.	1 382.56
Statsbidrag.....	„	4 000.00
Distriktsbidrag:		
Trondhjems sparebank.....	„	2 000.00
Trondhjems brændevinssamlag	„	1 000.00
Kontingent.....	„	320.00
Andre bidrag og renter	„	58.83
	kr.	<u>8 760.89</u>

Utgift:

1. Administration:

a. Leie av kontor og pakrum	kr.	500.00
b. Kontorhold, lys, brænde, rengjøring m. m.	„	185.96
c. Kontorsaker	„	25.70
d. Telefon, porto, telegrammer	„	140.45
e. Lønninger	„	1 200.00
f. Forskjellige utgifter	„	92.60

2. Arbeider vedkommende fiskeformerelse:	
Præmier for fangst av haakjærring i Trondhjemsfjorden	kr. 65.00
3. Arbeider vedkommende fangst- og redskapsklassen:	
Redskaper o. l.	„ 113.00
4. Arbeider vedkommende tilvirkning:	
Fremhjælp av ferskfisktrafikken og utvikling av transportforhold	„ 1 726.31
5. Bibliotek:	
Anskaffelse av bøker og tidsskrifter	„ 159.75
6. Arbeider vedkommende modeller og vareprøver o. s. v.:	
a. Husleie fiskerimuseet	„ 1 500.00
b. Bestyrelse, anskaffelser og vedlikehold av museet .	„ 1 200.00
7. Utstillingen i Porsgrund	„ 51.93
8. Diverse utgifter:	
a. Bekjendtgjørelser, trykning o. l.....	„ 218.20
b. Forskjellige uforutsete utgifter	„ 133.16
Beholdning.....	„ 1 448.83
	<u>kr. 8 760.89</u>

Sammendrag av regnskap for Trondhjems fiskerimuseum i budgetterminen 1907—1908.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.....	kr. 3.24
2. Trondhjems fiskeriselskap:	
Til husleie	„ 1 500.00
- bestyrelse, vedlikehold og anskaffelser	„ 1 200.00
3. Diverse og renter	„ 12.65
	<u>kr. 2 715.89</u>

Utgift:

1. Husleie for samlingerne	kr. 1 500.00
2. Lønninger	„ 750.00
3. Anskaffelser, vedlikehold, assurance, vagt og renhold .	„ 106.26
4. Beholdning.....	„ 359.63
	<u>kr. 2 715.89</u>

Regnskaperne er revidert og decidert i henhold til de for selskapet gjældende love.

Kristianssunds fiskeriselskap.

Kristianssunds fiskeriselskap tillater sig herved at indsende til det ærede Fiskeridirektoriat beretning om sin virksomhet i det forløpne aar.

Agnskjælfisket.

I de to foregaaende aar hadde vi engagert hr. John Lilleskare fra Bergen til at foreta undersøkelser efter agnskjæl i distrikterne heromkring og da spesielt paa Smølen. I 1906 foretok Lilleskare om høsten sin første reise omkring Smølen, og fandt han der paa mange steder større og mindre skjælbanker. Skjællene hadde det aar gydt, saa de var magre og egnede sig ikke til agn. Aaret efter, i 1907, foretok han atter en reise og undersøkte da først skjællene ved Smølen, som han fandt at ha forbedret sig i kvalitet, om de end ikke enda var fuldt anvendelig til agn. Desuten bereiste han andre distrikter saa som Aure, Skaalvikfjorden samt kysten søndenfor her nedover til Vevang og Bud og fandt mange steder drivværdige skjælbanker. Skjællene var her alle steder i god forfatning. Paa begge disse turer har vi opmuntret fiskere til at delta med Lilleskare i hans undersøkelser for at faa dem underviste i behandlingen av de benyttede fangstredskaper samt i behandlingen og preserveringen av skjællene, likesom Lilleskare ogsaa, overalt hvor anledning gaves, holdt foredrag for fiskerne om skjællenes anvendelse og opmuntret dem til at nyttiggjøre sig de indtægtskilder, der laa, saa at si, utenfor deres stuedør, men som det hittil ikke var faldd nogen ind at benytte sig av. Vi hadde ogsaa ønsket at faa Lilleskare herop nu i avigte høst for at foreta yderligere undersøkelser efter skjæl og ogsaa at undersøke, om skjællene ved Smølen nu var blit brukbare til agn, men han var desværre forhindret fra at komme, saa vi sidste vinter ingen undersøkelser fik utført. Vi har imidlertid visshet for, at interessen for agnskjælfisket nu er vakt hos fiskerne, og at flere i den forløpne sæson — fra oktober til april — har skrapet skjæl og dels brukt dem selv, dels har sendt nordover til Lofoten til salg. Vi haaper derfor, at sansen for at tilgodegjøre sig skjællene er blit vakt hos fiskerne, saa vi foreløbig kan stille den sak i bero og har derfor ikke optat den paa vort budget for 1909—10. Forøvrig tillater vi os at henvise til vor aarsberetning for 1906—07, hvori en detaljert beretning om Lilleskares undersøkelser omkring Smølen ledsaget av karter over alle de viktigste skjælforekomster er avsat.

Rusefisket.

Da vort selskaps budget i det forgangne aar ikke indeholder nogen særskilt post til bestridelsen av reiseutgifter inden distriktet, har vi ikke set os istand til at kunne udsende nogen reisesekretær til nærmere undersøkelser om resultaterne av vore tidligere arbeider for rusefisket. Dog er det os bekjendt, at enkelte mænd inden distriktet, siden forsøksdriften med motorkutteren „Olga Elisabet“ ifjor, har optat en rationel drift med ruser med et meget godt resultat. Det er vort haab, at dette nye redskap mer og mer vil bli benyttet paa de steder, hvor man kan vente at opnaa en lønnende fangst. Ogsaa for disse forsøks vedkommende tillater vi os at henvise til Fiskeridirektørens brochure; „ruseforsøk 1906—1907“, der er et særtryk av den artikkel om denne sak, der er optat i 3dje hefte 1907 av Norges fiskerier.

Navigationundervisning for indtil otte fiskere.

Til det tremaanedlige frikursus for fiskere, vi har opprettet ved den herværende navigationsskole meldte der sig ni elever, der alle blev antat; dog mødte kun seks av disse op til undervisning. Ved den ved kursets avslutning avholdte eksamen erholdt de alle seks meget gode karakterer. Disse seks elever var:

Halvor O. Fladø	fra Fredø,
Nils G. Otternes	- Søndmør,
Olaf P. Dahl	- Kværnes,
Alfred H. Ona	- Ona,
Lars J. Sæter	- Fredø,
Ole H. Eidsøren	- Kristianssund.

Eksamen overvares av selskapets sekretær, likesom han ogsaa i løpet av de tre maaneder, undervisningen varte, besøkte hyppig skolen og forvissede sig om elevernes fremskridt.

Undervisning i desinfektion og en bedre behandling av klipfisk.

I likhet med hvad der er blit gjort i de to foregaaende aar, har vi ogsaa denne sidste vinter engagert hr. Edward Lie til som vandrelærer at bereise fiskeværene i distriktet og undervise fiskerbefolkningen i desinfektion av deres saltboder s. c. til forebyggelse av mid samt i en bedre behandling av klipfisken. Hr. Lies rundreise begyndte i de sidste dage av oktober og vedvarte til ut i den sidste halvdel av februar iaar. Han hadde da bereist værene paa Smølen og Frøien, der hvor han hadde været de foregaaende aar, og saa da, at der var blit betydelig forbedring

med hensyn til renslighet, likesom ogsaa saavel væreiere som fiskere med glæde tok imot hans tilbud om at desinficere deres saltboder, i likhet med hvad han hadde gjort de foregaaende aar. Senere bereiste han værene søndenfor her indtil Bud og Bjørnsund — hvor han hittil ikke hadde været — og fandt han der meget at gjøre, og ogsaa her mottok fiskerne hans undervisning og assistanse med opmerksomhet og taknemmelighet.

Skal imidlertid dette arbeide kunne bli til virkelig varig gagn for alle interesserte, bør hr. Lies reiser i distrikterne fortsættes fremdeles i nogen aar, da det ellers er at befrygte, at denne nyvakte interesse for desinfektion og en forbedret — mere renslig og omhyggelig — behandling av klipfisken vil kjølnes, og fiskerne vender tilbake til sin gamle nedarvede utlifredsstillende slendrian med hensyn til behandlinger av sine fiskeprodukter. Det er vor plan fremdeles at la hr. Lie bereise distrikterne og fortsætte nordenfor indtil Bjørnør og Vigten, da han altsaa nu har god rutine i at gripe saken an paa den mest praktiske og virkningsfulde maate. Vi forutsætter, at han vil bli mottat med den samme velvilje i nævnte distrikter som der, hvor han hittil har færdes, og gjør vi spesielt regning paa, at saavel Fosens som Namdalens fiskeriselskaper vil støtte ham i hans arbeide.

Arbeidet for klipfisksoppens utryddelse.

Foruten at henvise til vort arbeide ifjor og hr. kand. Kr. Høyes skrivelse av 10de april 1907 om hans reiser i Lofoten til fremme av denne sak skal vi meddele, at hr. Høye iaar efter sin reiseplan foretok en reise i samme øiemed i Finmarken helt til Vadsø. En utførligere beretning om resultatet av disse reiser skal vi indsende, saasnt hr. Høyes utredning foreligger.

Kristianssunds fiskeriselskaps regnskap for budgetaaret fra 1ste april 1907 til 30te juni 1908.

Indtægt:

Indestaaende i banken 31te mars 1907	kr.	345.66	
Kassa 31te mars 1907.....	„	241.55	kr. 587.21
Statsbidrag 1907—1908.....	„		1 280.00
Distriktsbidrag	„		320.00
Kontingent.....	„		200.00
Renter indvundne i aaret	„		28.73
			<u>kr. 2 415.94</u>

Utgift:

1. Administration:			
Sekretærens gage i $\frac{5}{4}$ aar	kr.	500.00	
Kontorleie, lys og ved i $\frac{5}{4}$ aar	„	125.00	
Loennechen for opklæbning av et kart.	„	1.50	
Trykning av aarsberetning og love	„	49.00	
Telefonabonnement	„	75.00	
Flytning av telefon to ganger	„	15.16	
Assurance	„	4.60	
Loennechen for indbinding av bøker, kar- ter etc.	„	30.40	
Avertissementer	„	11.60	
Telefonsamtaler	„	3.60	
Porto, bud og færgespenge	„	40.00	
Diverse smaaudgifter	„	10.00	
			kr. 855.86
2. Navigationsundervisningen:			
Avertissementer	kr.	13.80	
Skolens regning for 6 elever i 3 maaneder	„	136.00	
			„ 149.80
3. Undervisning i behandling av klipfisk og desinfektion:			
Hvedings regning for varer	kr.	12.00	
Edw. Lies reiser	„	217.87	
Apotek „Svanen“ for formalin	„	98.20	
En krukke	„	3.20	
			„ 331.27
4. Rusefisket:			
Campbell Andersen for ruser	„	25.40	
5. Utstillingen i Trondhjem:			
Avertissementer	„	6.40	
6. Diverse utgifter:			
Nielsens reiser til Molde	kr.	46.00	
Sekretærens reise til utstillingen i Trond- hjem	„	60.00	
Telegram til Høye	„	1.60	
En rute i en prøvekasse	„	1.40	
Fragt av saltprøver	„	1.75	
			„ 110.75
7. Beholdning:			
Indestaaende paa bok	kr.	543.81	
Kassa inkl. salær Klingenberg 29/26...	„	382.65	
			„ 926.46
			<u>kr. 2 415.94</u>

Selskapet for de norske fiskeriers fremme.

Direktionen har herved den ære at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i tiden fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

I. Arbeider henhørende under formerelsesklassen.

A. Fremme av østerskulturen.

I. Reiser og undersøkelser i anledning østerskulturen.

Likesom tidligere er der i forløpne termin av selskapets zoolog A. Wollebæk og assistent Ole Eriksen foretat flere reiser dels for at besigtige tidligere igangsatte østerspoller, dels for at imøtekomme de talrike henvendelser om raad og bistand fra folk, som agtet at begynde østersavl. Reiserne har dels været foretat paa østkysten, dels paa vestkysten saalangt nord som til Hitteren, mest i de bergenusiske amter. Paa grund av 1907-aarets usedvanlig kolde sommer og sterke nedbør har østersens trivsel og vekst paa de fleste steder ikke været saa god som sedvanlig. Tilførsel av ferskvand til de indelukkede bassiner paa grund av den sterke nedbør var saaledes paa sine steder henimot det dobbelte av, hvad den bruker at være i almindelighet.

II. Østlandet.

Ældre opdrætningspladser.

1. Midtfjorden pr. Sandefjord. Fornyet yngelindplantning i Midtfjorden foretokes av hr. Christensen, Sandefjord, og hr. Bolt, Midtfjorden. Der blev ialt utsat ca. 20 000.

2. Arnevikken ved Arendal. Den i forrige aarsberetning omtalte forsøksutplantning av 5 000 yngel faldt meget heldig ut. Der skal nu ivaar foretages utplantning av et betydelig større antal (ca. 30 000).

3. Barlangskilen ved Kragerø. Av den vaaren 1907 utsatte yngel (6 000 stk.) hadde en stor del inden utgangen av september opnaadd salgbar størrelse, og flere kunde senere paa høsten gaa i handelen, altsaa efter kun $\frac{3}{4}$ aars fetning. Ingen av den utsatte yngel var død. I vinterens løp blev pollen usedvanlig sterkt isbelagt, hvilket utvilsomt paa grund av svølvandstofutvikling under isen bevirket en stor dødelighet. Trods dette uheld — som forhaabentlig lar sig forebygge ved utflytning av yngelen, før isen legger sig i den indelukkede bugt, til aapnere farvand — vil eieren iaar utplante et lignende parti som tidligere.

4. Skutøkilen øst for Kragerø. Det første utplantningsforsøk i denne pol foretokes av fiskeriselskapet vaaren 1906. Senere har østerskultur paa denne plads været fortsat og drevet for eierens egen regning. Der blev saavel ifjor indsat og skal ivaar indsættes ca. 5 000 $\frac{3}{4}$ aars yngel. Av den ifjor vaar utsatte er adskillige gaat i handelen.

5. Langøkilen. Dels for hr. konsul Bjørn, Kragerø, og dels for hr. Pedersen, Brønnø, utsattes i denne kile ifjor vaar henholdsvis 5 000 og 3 000 $\frac{3}{4}$ aar gl. yngel. Pladsen blev første gang prøvet av fiskeriselskapet vaaren 1906.

III. Vestkysten.

a. Ynglepoller.

1. Espevikpollen (Søndre Bergenhus amt). Likesom tidligere har der i denne pol i forløpne termin foregaat en rik yngelavsætning, antagelig ca. $\frac{1}{2}$ million, som nu ivaar forsendes til fetepladser for størstedelen paa Vestlandet og til ovennævnte opdrætningspladser paa Østlandet.

2. Kvernepollen. Antagelig paa grund av den kolde sommer i 1907 foregik der i denne pol ingen yngelavsætning.

b. Ældre opdrætningspladser.

1. Lindaasbassinet (Søndre Bergenhus amt). Som vanlig blev der ifjor vaar indsat ca. 200 000 $\frac{3}{4}$ aars gamle yngel fra Espevikpollen og av tidligere indsatte yngel bragt i handelen i høstens og vinterens løp ca. 12 000 matnyttige østers.

2. Nyhammerpollen (Gulen). Der indsattes vaaren 1907 en ny forsyning av ca. 15 000 yngel i likhet med foregaaende vaar. I høstens og vinterens løp har der været solgt ca. 4 000 matnyttige østers.

3. Tverangerpollen (Sulen). Ny indplantning av 5 000 yngel foretokes ifjor vaar. Den tidligere (i 1902) indplantede yngel er opdrættet og solgt i sæsonerne 1905—1906.

4. Solavaagen (Søndmøre). Der indsattes vaaren 1906 ca. 90 000 og i 1907 80 000 $\frac{3}{4}$ aars gamle yngel. I forløpne sæson er der i likhet med sæsonen 1906—1907 solgt ca. 40 000 opdrættede østers. Eieren, hr. ingeniør Arne Barman, agter i indeværende vaar at utplante over 100 000 yngel.

5. Uranpollen (Nordmøre). I de sidste sæsoner har der regelmæssig været solgt opdrættede østers fra dette bassin. Der har været indsat ca. 5—6 000 yngel aarlig.

6. Trygøpollen (Gulen). Ca. 1200 opdrættede yngel fra tidligere aars indplantning solgtes i løpet av vinteren 1907—1908. Ny forsyning av yngel (ca. 10 000) indsattes ifjor vaar og yderligere 10 000 iaar.

7. Søndre Nyhammervaag (Gulen). 10 000 yngel utsattes vaaren 1907 og 10 000 iaar. Veksten er noget langsom paa denne plads; men nogen dødelighet har ikke indtruffet. Der har nu i 4 aar været foretat regelmæssige utplantninger i denne vaag. De første matnyttige østers herfra kunde i forløpne vinter gaa i handelen.

8. Gjerdevaagen (Søndre Bergenhus amt). Ca. 4 000 opdrættede østers gik i handelen forløpne sæson til en pris à ca. 8 og 10 øre pr. stk. 20 000 yngel utplantedes ifjor vaar. Pollen blev sat i drift vaaren 1905.

9. Madhopen (syd for Bergen). Ca. 5 000 yngel utsattes første gang i 1905, et lignende antal i 1906. Vaaren 1907 utsattes 20 000. Allerede i sæsonen 1906—1907 kunde flere opdrættede østers sælges til 10 og 12 øre pr. stk., og i forløpne vinter er likeledes adskillige solgt til samme pris. Ca. 20 000 yngel skal likesom ifjor vaar utsættes iaar.

10. Lyenpollen (Hitteren). Ca. 10 000 yngel utsattes ifjor vaar. Disse viste efter ca. 4 maaneders forløp en sjelden pen vekst.

c. Nye opdrætningspladser.

1. Sandsfjorden (Søndmøre). Ifølge anmodning fra 3 gaardbrukere i Sandsfjorden ydet fiskeriselskapet ifjor vaar sin hjælp til at faa igangsat østerskultur i denne fjord. Der blev i den indre del av denne smale fjord utsat ca. 5 000 $\frac{3}{4}$ aars gamle yngel. Den utsatte yngel tilsaaes i slutningen av august s. a. Der var ingen døde, og veksten hadde i de forløpne 4 maaneder været særdeles jevn og pen.

2. Rosnesvaagen (Søndre Bergenhus amt). De samme folk, som driver østerskultur i Gjerdevaagen, foretok med selskapets assistance utplantning av ca. 10 000 østersyngel i Rosnesvaagen ifjor vaar. Foretagendet ser ut til at skulle faa et godt utfald.

Der er i forløpne termin indkommet og besvaret adskillige forespørsler angaaende østerskulturen, dels angaaende de tidligere igangsatte opdrætningsbassiner og dels vedrørende igangsættelse av nye pladser. Herav blir at igangsætte i terminen 1908—1909: Dragesundene (Lindaas), 10 000 yngel; Selvaag (Søndmøre), 5 000 yngel.

IV. Bidrag ydet av selskapet.

Til indkjøp av østersyngel m. v. er i terminen bevilget følgende beløp:

Severin O. Selvaag m. fl., Eksund	kr.	25.00
Torkel S. Rosnes, Lindaas	„	50.00
Thomas A. Dragø, Spjutø	„	25.00
Andreas P. Remme, Hellandshavn	„	25.00
		kr. 125.00

V. Selskapets publikationer vedkommende østers.

„Meddelelser om østersavlen I, II og III“ samt „Metoden for indsamling og opdrætning av østersyngel“ har i større antal været utdelt efter anmodning og er fremdeles at erholde ved henvendelse til selskapet.

B. Undersøkelser av skjælføremster.

Efter anmodning av flere skjælfiskere utsendte selskapet i februar —mars assistent Eriksen sammen med en øvet skjælfisker og foretok undersøkelser av forekomst av agnskjæl (*modiola modiolus*) mellem Bømmeløen og Stordøen fra Selbjørnsfjorden til Folgerø, paa nordsiden av Stordøen mellem Reksteren og Tysnesøen, paa nordsiden av Tysnesøen samt i Loksund. Det viste sig, at der ingen av disse steder fandtes drivværdige skjælfelter. Skjæl fandtes kun av og til og i ringe mængder.

Resultatet var dennegang altsaa negativt, men derfor ikke uten nytte. Skjælfiskere har nemlig i længere tid tænkt paa at forsøke fiskeri paa de nævnte steder. De slipper nu at reise forgjæves, og tid og penge kan spares.

II. Arbeider henhørende under fangst- og redskapsklassen.

A. Praktisk, muntlig samt skriftlig veiledning.

Likesom tidligere har der daglig indløpt forespørsler pr. post om fiskemetoder, redskaper, fartøier m. v. Disse har alle punktlig været besvaret. Der har ogsaa til stadighet kommet folk paa kontoret, som har bedt om opplysning i de samme spørsmåal. Selskapets sekretær og personalet forøvrig har altid gjort sin yderste flid for bedst mulig at utføre det i forbindelse hermed staaende opplysningsarbeide, som tiltar aar for aar.

Av ting henhørende under denne klasse, hvorom der har været git opplysning i aarets løp, skal vi nævne: Engelsk trawlfiske, rækefiske med trawl, rækefelter, bruk og lagning av torskeruser, aaleruser, aaleteiner, hummerteiner, krabbeteiner, sælhundgarn og sælsakser, snurpenotfiske efter sild, brisling, sei og makrel, snurpenotens konstruktion, snurpenot-

baater, sildefiske ved Shetland, Skotland, Yarmouth og ellers i Nordsjøen, lov for fangst av fisk med faststaaende bundgarn, laksefiske med drivgarn, lov desangaaende, flyndrefiske med snurrevad, blæksprutfiske, bundforhold i Den norske rende, barkning av garn og nøter paa norsk og hollandsk maate, indredning av barkeri paa hollandsk maate, motortyper, motorbaater og -fartøier, andre baat- og fartøityper, tarebrænding, fangstpladser i Skotland for brisling, trawlfelter paa Murmankysten, certifikat for førere av fiskerfartøier, forhyring av mandskap, fryseanlæg i fiskerdampskibe og -kuttere, indredning av fiskerum ombord, garnbindemaskin, drivgarnsfisket ved Island, skjælfiske o. s. v.

Assistenten har saavel paa verkstedet som ute meddelt praktisk veiledning i forarbeidelse av teiner og ruser.

B. Utlean av nye eller mindre kjendte redskaper til fiskeforsøk eller som model til at arbeide efter.

Dette er en viktig post paa selskapets budget. Adgangen til at faa laane fiskeredskaper til fiskeforsøk eller som model til at arbeide efter benyttes av fiskerne i stor utstrækning. Likesom ifjor har der været stor spørsel efter torskeruser, og heldigvis har man været istand til at imøtekomme alle anmodninger om utlaan, da man har hat liggende en beholdning ruser igjen siden fiskeforsøket ifjor vinter (se forrige aarsberetning s. 12). Dernæst er det laksedrivgarn, som har været mest efterspurgt. Det er nogen forsøk, som først blev gjort i Trondhjemsfjorden av nogen norske amerikanere og med amerikanske drivgarn, der har git støtet til de mange senere forsøk med laksedrivgarn. De av selskapet utlaante garn er av den sort, som brukes i Drammensfjorden. Man har dog ogsaa forskaffet sig prøver av amerikansk drivgarnstraad for laks, hvilken er tykkere, men ganske løst spundet — 7-traads.

Forøvrig har der været utlaant danske snurrevad, blæksprutdrægge, aaleteiner, hummerteiner, krabbeteiner, aaleruser, synkenøter, kobbegarn og redskaper for skjælfiske.

Om et trolldgarn, som var utlaant til Saltermark pr. Brønnø ifjor vinter har vi faat beretning: Garnet blev sat 14 ganger i tiden fra 12te november til 11te januar. Fangsten var ialt: 97 torsk, hvorav 13 betegnedes som smaa, og 4 flyndrer. Gjennemsnitlig altsaa 7 stkr. pr. træk, hvilket maa ansees for meget godt. Man kan med trolldgarn, likesom med ruser, bruke et stort antal, da de er lette at sætte og trække. Med den opgivne fangst maa der ubetinget paa denne maate kunne drives lønnende fiskeri.

C. Konservering av fiskegarn.

Sekretær Barclays brochurer om hollandsk barkning og oljing av sildegarn, barkningsmetoder og kultjæring av nøter samt kemiker Bulls brochurer om barkning har fremdeles været efterspurgt og utdelt. Sekretæren har hat en længere korrespondance med fabrikanten av det nye barkemiddel „Waiwai“ i Sverige. Vedkommende holder nu paa at sælge patentet her i Norge. Der er indløpt flere forespørsler til sekretæren desangaaende fra forretningsmænd her, uten at dog noget bestemt har kunnet uttales om det, da det endnu er for uprøvet, forsaavidt som der endnu er gaat for kort tid siden de første barkninger. Den metode, som synes at vinde mest anerkjendelse, er vistnok den hollandske barke- og oljemetode. Denne er jo ogsaa prøvet av hollænderne fra gammel tid av.

D. Fiskerfarkoster med eller uten motor.

Rids av kuttere og skøiter har som tidligere været utdelt, og der indfinder sig til stadighet folk paa selskapets kontor for at raadføre sig om anskaffelse av fartøier. Ved hjælp av fiskerimuseet og den fyldige literatur, man er i besiddelse av samt den forbindelse man staar i til de forskjellige baat- og fartoisbyggere, har man hat god anledning til her at gi raad.

E. Fangst av sei med snurpenot.

Tiltrods for flere gode resultater med synkenot efter sei i Bergenhus-amerne (se forrige aarsberetning side 12) ser det allikevel ut til, at dette redskap nu skal fortrænges av snurpenoten. Der er med dette redskap gjort gode fangster, særlig i Romsdals amt, men ogsaa i Nordre Bergenhus amt. For at paaskynde utviklingen her har selskapet anskaffet sig en seiesnurpenot, som det er meningen at faa gjort forsøk med til sommeren ved hjælp av de to motorskøiter, som utfører fiskeforsøkene i „Den norske rende“. Der er ogsaa fra flere fiskere kommet anmodning om at laane snurpenoten, hvilket vil bli efterkommet i størst mulig utstrækning.

F. Lynnestener.

Som i tidligere aarsberetninger meddelt (se forrige aarsberetning side 17) har selskapet tidligere latt konstruere for fisker Grønbeck i Vardø nogen saakaldte lynnestener (d. e. hule haakjærringstener, som fylles med tran, der gjennom en ventil flyter ut og lokker haakjærringen til). De første forsøk lykkes meget godt, og nu er stenene prøvet av flere fiskere, som officielt har avgitt erklæring om, at de udmerket godt svarer

til hensigten. Lynnesteinene er nu overtat av firmaet A. Brodtkorb, Vardø, som man har sat i forbindelse med hr. gjørtler Svabøe, hersteds, der skal fabrikere stenene. Som tidligere meddelt blev ventilkonstruktionen konstruert av sidstnævnte i samraad med sekretær Barclay.

G. Flyndrefiske med snurrevad.

Efter det vellykkede forsøk med snurrevad, som av sekretæren i forrige termin sammen med hr. Arnoldus Lem i Moldøen blev utført ved Selje, har der været mange forespørsler angaaende dette fiskeri og om at faa laane flyndrenøter. I forbindelse hermed har man uddelt Barclays brochure om „Dansk rødspættefiskeri med kutter“, hvori snurrevadfisket efter flyndre er beskrevet. Man har altid udtrykkelig gjort fiskerne opmærksom paa, at der maa være motor i fartøiet til indhaling av noten, hvis fisket skal kunne bli lønnende. Likeledes at man særlig bør lægge sig efter flyndrefisket om høsten, hvilket med flyndrevadet meget let kan gjøres. Flyndren er bedst om høsten, og ved at lægge hovedtyngden av fisket til den tid sparer man ogsaa rognflyndren om vaaren og medvirker herved til bestandens bevarelse.

H. Forsøksfiske efter lange, brosme og kveite i „Den norske rende“.

Der har leilighetsvis av forskjellige været gjort fiskeforsøk i den saakaldte „norske rende“, der løper rundt den norske kyst og skiller den fra Nordsjøflaket. Grunden i renden er overveiende sølebund, men paa sine steder stikker der fjeld frem og forefindes der sand og ler. Av de sidste bundsorter viser der sig at være adskillig mere, end man har tænkt, og de forsøk, som har været gjort, viser ogsaa, at der er fisk. Man har imidlertid været for ukjent paa dette strøk til at private har kunnet ofre tid og penger paa videregaaende prøver. Det har derfor hittil blit med disse enkelte forsøk.

Da direktionen har hat tro paa, at der kunde bli et lønnende fiske i dyprenden, besluttet man at igangssette effektive fiskeforsøk, hvis midlerne dertil kunde forskaffes. Bergens børs viste saken stor interesse og indvilget efter andragende kr. 2 000.00 til dette formaal. Resten av det, der trænges, kr. 2 000.00, har man sikkert haab om at erholde av staten, til hvem man likeledes har sendt andragende. Næringskomiteen nr. 1 indstiller enstemmig paa beløpets bevilgning, efterat de forutgaaende myndigheter, der har behandlet andragendet, ogsaa har anbefalt dette.

Forsøkene tok sin begyndelse 1ste mai utenfor Espevær og skal fortsættes til utgangen av juli, da man skal være paa høiden av Utvær. I juli maaned fiskes mellem Feje og Utvær, og agter man som før nævnt

paa dette strøk ogsaa at forsøke med snurpenot efter sei. I næste aarsberetning vil der fremkomme beretning om resultatet av forsøkene, hvortil benyttes to motorskøiter med fuldt tidsmæssig utstyr, deriblandt lineindhivningsspil, der drives med motoren.

I. Diverse.

Likesom tidligere har selskapet, foruten at det har utlaant redskaper av sine egne, ogsaa besørget anskaffelse av redskaper til fiskere, der har ønsket at kjøpe saadanne, f. eks. av teiner, ruser, trawls, snurrevad m. v.

III. Arbeider henhørende under tilvirkningsklassen.

A. Praktisk, muntlig og skriftlig veiledning.

Angaaende tilvirkning indløper der til stadighet en mængde forespørsler, likesom der ofte kommer folk paa kontoret for at søke opplysning og praktisk veiledning. Av saker, hvorom man har git opplysning, skal man nævne: Behandling av persetorsk, saltning av torsk paa hollandsk maate, kokning og presning av torskeleveravfald, konservering av ræker, klaring av tran m. v. (om de tre sidste spørmaal er der søkt opplysning hos Bergens forsøksstation for fiskeprodukter), behandling av makrel for det amerikanske marked, røkning av sild og anden fisk, bygning av røkerier, saltning av kveite paa russisk maate og paa hollandsk maate, saltning av agnskjæl og markeder for samme, nedlægning av krabbe, tilvirkning av spillange og kabeljau paa svensk maate, opbevaring av fisk i kjølerum, isning av fisk, indredning av salteri, saltning og tørring av flyndre paa belgisk maate, opbevaring av fisk efter Barclays metode m. v.

Av sekretæren har der været git praktisk veiledning i ganing og saltning av sild paa hollandsk maate samt tilberedning av krabbe efter Storksens metode.

B. Utlaan av redskaper for tilvirkning.

I løpet av terminen har man gjentagende gange utlaant desinfektionsapparat til desinfektion av klipfiskboder m. v. efter konservator Høyes metode. Det ser ut til, at flere vil lægge sig efter denne metode. Anmodningen om laan av desinfektionsapparatet tyder ialfald paa, at man har interesse av at forsøke denne metode (se forrige aarsberetn. s. 16). Selskapet er bl. a. i besiddelse av et amerikansk apparat for kapning av „bricks“, d. v. s. saltet fisk, der er presset i form av en mursten. Dette

apparat har været utlaant til en mand, der agter at paabegynde tilvirkning paa denne maate (se herom under E). Endvidere har der været utlaant forskjellig slags emballage samt ganekniver, agnfrysekasser m. v.

C. Nedlægning av krabbe som hjemmeindustri.

Som meddelt i forrige aarsberetning, s. 15, var sekretær Barclay nede hos fyrvogter Storksens i Espevær og satte sig ind i denne industri, som hr. Storksens ved hjælp av sin familie har drevet i aarevis. Der har siden været en hel del anmodninger om veiledning heri, og hr. Storksens har ogsaa velvilligst ydet saadan, likesom sekretæren ogsaa leilighedsvis har forklaret fremgangsmaaten. Man vil nu forsøke at faa oplært nogen flere i denne nedlægningsmetode for at faa den mere utbredt i kystdistrikterne.

D. Utnyttelse av kveiterognen.

Man fortsætter fremdeles med sit arbeide hermed (se forr. aarsberetn. s. 16). Som tidligere berettet er man kommet til det negative resultat, at kveiterognen ikke egner sig som nedlægning til kaviar. Derimot har man endnu haab om, at den skal kunne anvendes som sardinagn. Man lot derfor ogsaa ihøst salte 3 tønder kveiterogn, hvilket man fik utført billig, da selve rognen intet koster. Den kastes jo ellers desværre overbord. Denne rogn var det meningen, at man vilde sendt til Frankrig, men da tiden er mindre gunstig dertil, og sekretæren kommer til at bli fraværende paa reise til Amerika i hele sommer, kommer dette ikke at bli bragt til udførelse. Istedet herfor vil man forsøke at „fly“ med kveiterognen under forsøksfisket med snurpenot efter sei til sommeren. Hvorvidt den kan være tjenlig hertil vil da vise sig.

E. Tilvirkning av fisk som „bricks“.

Hr. Martin Fjørtoft, Ekildsø pr. Kristianssund, har som foran nævnt besluttet sig til at gaa igang med nedlægning av fisk efter ovennævnte amerikanske metode. Hertil kan benyttes saavel torsk som lange og brosme m. m. Hr. Fjørtoft har sendt selskapet flere prøver av sin fisk, som man har fundet særdeles velsmakende. Skjønt den kun er temmelig litet saltet, har den dog vist sig holdbar i den tid, selskapet hadde den til observation, d. v. s. ca. 1½ maaned. Formodentlig er den ogsaa holdbar længere. Den behøver kun 1 à 2 timers utvanding. Hr. Fjørtoft raadførte sig med sekretæren angaaende indpakning og avsætning. Han fik det raad at pakke fisken pent ind i pergamentpapir og lægge

den i smaa trækasser paa nogen faa stykker. Dette blev gjort og fisken viste sig at ha et meget appetitlig utseende, saavel hvad selve fisken som emballagen angik. Til at kappe stykkerne med fik han utlaant en amerikansk kappekniv av selskapet. En saadan lar han nu selv forarbeide.

F. Opskrifter for tillagning av sild samt demonstrationer med silderetter.

Med assistance av skolekjøkkenlærerinde frk. Antonette Balchen, hersteds, har selskapet utgit endel opskrifter for tillagning av sild. Opskrifterne er utarbeidet av frk. Balchen i samarbeide med sekretær Barclay. Man fandt nemlig at det var beklagelig, at der spistes saa forholdsvis litet av vor sild herhjemme, og under de trykkede priser for norsk sild i utlandet, var dette end mere sørgelig. Sekretæren skrev ogsaa diverse avisartikler om samme emne for at paavirke folk i retning av en større anvendelse av den nærende, sunde og billige sild i husholdningen. Hr. Barclay holdt ogsaa etpar foredrag om samme emne. Sidst og ikke mindst maa nævnes, at der under vaarsildsæsonen blev avholdt nogen demonstrationer med silderetter. Den første holdtes i Hjemmenes vel, hersteds, for en engere kreds av indbudne. Den anden holdtes i Haandverks- og industriforeningens lokale, hersteds, for saamange som lokalet kunde rumme, d. v. s. ca. 160 personer. Der var dog over etpar hundrede, som ikke fik plads. Retterne, hvis tillagning velvillig forestodes av skolekjøkkenlærerinderne frkn. Fleischer, Landmark og Mohn, bestod saavel av retter av fersk som salt sild, av varme som kolde retter. Saken vakte sterk opsig, og silderetterne vandt meget bifald. En lignende demonstration blev avholdt i Florø efter initiativ av endel damer dersteds med fru dr. Skridshol i spidsen. Tilstelningen forestodes av frøknerne Fleischer og Landmark.

Opskrifterne er trykt i „Norsk fiskeritidende“ og utgives forøvrig i hefter, som erholdes i bokhandelen til 15 øre pr. styk. Hittil er 2 hefter utkommet.

G. Diverse.

Man har paa verkstedet, foruten paa fiskerimuseet, hat paa lager prøver av fiskevarer, hvorom der særlig har været efterspørsel, saasom saltet svensk kabeljau samt spillange og hollandsk laberdan samt „keelen“ og „lippen“. Disse har man fremvist til interesserte.

IV. Ikke henhørende under nogen enkel klasse.

A. Den nordiske motorutstilling i Bergen 1907.

Denne utstilling, hvortil statsraad Lehmkuhl hadde tat initiativet, og som sattes ut i livet av selskapet, kom ogsaa til at opta en betydelig del av saavel direktionens som personalets tid og arbeidskraft i terminen. Utstillingen var nordisk og avholdtes paa Nygaardstangen, hersteds, fra 5te til 14de juli. Den var den „2den“ nordiske baatmotorutstilling. Den første avholdtes under den nordiske fiskeriutstilling i Marstrand i 1904, der hadde baatmotorer og motorbaater som specialitet. Støtet til disse utstillinger gaves av lands-motorbaatutstillingen i Kjøbenhavn i 1903, der var arrangert av Dansk fiskeriforening.

Der nedsattes en utstillingskomite bestaaende av selskapets direktion samt tilkaldte fagmænd og fiskeriinteresserte fra forskjellige steder langs kysten. Til utstillingens præsident valgtes selskapets præsæs, stiftamtmand Hroar Olsen, og til vicepræsident selskapets vicepræsæs, kjøbmand Herman Friele B. S. Av hovedkomiteen valgtes en engere arbeidskomite bestaaende av fabrikeier Chr. Campbell Andersen, formand, direktør L. Devold, viceformand (begge medlemmer av selskapets direktion) samt skibsbygmester Kr. Dekke og stadsingeniør Ingstad, hersteds, og ingeniør W. Gulowsen, Kristiania. Som utstillingens kommissær antokes selskapets sekretær M. Barclay, og som montør ingeniør Vaksdal, hersteds.

Hs. majestæt kongen stilte sig som utstillingens høie beskytter.

Utstillingen vandt udmerket god tilslutning saavel her fra landet som fra Danmark og Sverige. Det blev av fagmænd uttalt, at det var den fineste og fyldigste baatmotor-utstilling, som endnu hadde været avholdt. Alle de betydeligste motortyper i Skandinavien var repræsenteret, og av fartøier og baater var der et udmerket godt utvalg av de i de tre nordiske land anvendte fiskerfartøis-typer.

Under utstillingen avholdtes et møte av norske, danske og svenske fiskere. Det varte i 4 dager, hvorunder der blev gjort alt mulig for at gjøre opholdet saa lærerig og behagelig for fiskerne som mulig, ved fremvisning av utstillingen, foredrag, fiskeforsøk med snurpenøter,¹⁾ utflugter m. v. — Besøket var meget godt saavel av det almindelige publikum som av fiskere. Til de sidste var utdelt et av staten bevilget beløp til stipendier for at besøke utstillingen.

Prøvningen av motorerne m. v. var tilendebragt av juryen før utstillingens aapning.

¹⁾ Brislingnoten utlaantes direkte etterpaa til praktiske forsøk, der gav udmerkede resultater og støtet til anskaffelse av flere noter.

Deltagelsen fra Danmark lededes av en komite bestaaende av medlemmer av „Dansk fiskeriforening“ og av „Nordisk motor-union“. — Forøvrig tillater man sig at henvise til den utkomne beretning, der kan erholdes paa selskapets kontor.

B. Stormvarsler.

Som tidligere meddelt (se forrige aarsberetning side 17) har selskapet fortsat med indførelsen av et ensartet stormsignalsystem i landet. Systemet er indført i en række byer mellem Svenskegrænsen og Bodø. Paa to av disse steder, nemlig i Trondhjem og Bergen, har man nylig gaat saa vidt, at man har indført det fuldstændige natsignal med elektriske lanterner, hvilket ikke er forbundet med saa faa omkostninger. Ellers brukes som natsignal en rød lanterne. — Selskapet har latt oparbeide endel kugler og kegler efter tysk mønster til stormsignaler, hvorav et sæt har været levert til Trondhjem og et til Bergen.

Selskapet agter imidlertid ogsaa at søke stormsignaler indført i fiskevær. Efter at ha indhentet uttalelse fra fiskerbefolkningen langs kysten og efter at ha konferert med meteorolog Føyn hersteds blev man staaende ved foreløbig at anbefale indført stormsignaler i forskjellige fiskevær paa strækningen fra Stat til og med Stavanger amt. Man hadde tænkt at faa halvparten av omkostningerne dækket ved bidrag fra de interesserte herreder, men dette har man maattet opgi. Herredsstyrene uttaler, at værets belæg av fremmede fiskere er større end af de hjemmehørende og finder derfor, at bekostningen av apparaternes oprettelse og underhold bør være en offentlig sak. Skjønt man har andradd for kommende termin om bidrag til oprettelse av signalstationer i de paa nævnte strækning i forrige aarsberetning nævnte 13 steder, har man senere fremholdt ønskeligheten av en subsidiær bevilgning til oprettelse av signalstationer paa kun 5 steder paa denne strækning. Der har nemlig av Fiskeridirektøren været uttalt tvil om stormvarslernes effektivitet. Man mente derfor, overensstemmende med hvad hr. Føyn har uttalt, at den bedste maate at faa prøvet signalernes nytte vilde være at faa igangsat nogen stationer i fiskevær. Dertil trængtes dog efter hr. Føyns mening mindst 5 stationer, for at man kunde kontrollere resultatene. Utgifterne ved disse mente man skulde bli en helt offentlig sak. Nogen stortingsbeslutning herom er endnu ikke faldt.

C. Verk om Norges fiskerier.

Se forrige aarsberetn. s. 18. — Til forberedelse av utgivelsen av „Norges fiskerier II. Norges kystfiskerier“ har man for den forløpne ter-

min erholdt et statsbidrag av kr. 1 200.00. For indeværende termin har man søkt om et lignende bidrag. Man agter at søke om nogen aars statsbidrag til forberedelse av utgivelsen av dette verk. De midler, som forøvrig trænges til utgivelsen, tænker man at ta av det restbeløp, man har igjen av selskapets fond til utgivelse av et verk om Norges fiskerier. Fiskeridirektør Hjort har lovet at bistaa selskapet med bokens utarbeidelse uten godtgjørelse, men han trønger medarbeidere til innsamling og ordning av det vidløftige materiale. Fiskeridirektøren har arbeidet med ordningen av medarbeiderskapet og har korrespondert med selskapet om stoffets planlæggelse.

D. Fiskerhjem i Bergen.

Efter initiativ av Søndre Bergenhus amts fiskeriforening er der besluttet oprettet et fiskerhjem i Bergen. Til de første forhandlinger var indbudt bl. a. selskapets direktion. Av denne mødte d'herrer Chr. Campbell Andersen og L. Devold samt sekretær Barclay. Der nedsattes paa vedkommende møte en komite for hjemmets oprettelse. Som medlemmer av denne valgtes d'herrer Chr. Campbell Andersen, formand, L. Devold, viceformand, Lars R. Lerøen, Sund, Peder Olai Kleppe, Bakkesund og Hans Pedersen Lie, Fjeld. Suppleanter Ingebrigt Strand, Bergen og Ole Rabben, Rabben. Sekretær Barclay paatok sig velvilligst at fungere som sekretær.

Meningen var at skaffe fiskerne et sted, hvor de kunde komme sammen med kolleger og nyte saadan hygge, som et saadant hjem kunde by paa. Der skulde være almindelig kaffehusbevertning samt anledning til at læse aviser og fiskeriliteratur m. v. Overensstemmende hermed blev der gaat frem.

Sakens stilling er for øieblikket som følger: Lokale har man erholdt i kommunens eiendom ved fisketorvet — den samme, hvori fiskeauktionen er. Leiligheden bestaar av 3 værelser, kjøkken og ydre rum. Leien er ordinært kr. 700.00, men er overladt av kommunen for kr. 200.00. Til montering av hjemmet har Søndre Bergenhus amt bevilget kr. 500.00, og til hjemmets drift det første aar er der i Bergen innsamlet private bidrag til et beløp av ca. kr. 900.00.

Hjemmet skal aapnes 15de juni, og som bestyrer er antat hr. N. Telnæs fra Sund. Bestyrerens gage skal være kr. 500.00 pr. aar samt nettoindtægten av bevertningen, som helt holdes av ham. Bestyreren skal ogsaa ha gebyr for forhyring av fiskere, noget han skal formidle. Forøvrig skal han uten godtgjørelse paa alle maater vareta fiskernes tarv og bl. a. paa anmodning opbevare hyrebeløp eller hjemsende samme for fiskerne.

Da man ikke vil kunne komme ut med de nævnte beløp til montering og driften, har man andradd forskjellige landskommuner i Søndre Bergenhus amt om bidrag paa tilsammen kr. 450.00.

Ved hjemmets aapning den 15de juni vil den nævnte komites mandat være utløpet. Til fra den tid at vareta hjemmets interesser er der valgt en bestyrelse bestaaende av d'herrer Chr. Campbell Andersen, Lars Lerøen og Peder Olai Kleppe. Som et fjerde medlem har den først dannede komite foreslaaet hr. L. Devold.

E. Fyrvæsenet vedkommende.

Paa foranledning av „Bergens havfiskeselskap“ indsendte man til Fyrdirektøren under 5te november f. a. en forestilling, hvori androges om, at der maatte bli anbragt et indseilingsfyrt paa „Greipingen“ utenfor Blomvaag, Søndre Bergenhus amt. Fyret maatte være synlig 10 à 12 kvartmil tilhavs og belyse den mørke zone, som findes mellem lysgrænserne av Marstenen og Hellisø fyr. Som det nu er, hænder det ofte, at fartøiet kommer klos i land uten at se noget lys paa grund av den nævnte mørke zone.

Endvidere androg man om flytning av fyrlygten paa Skarvø til Onøknappen samt om anbringelse av en lygte paa Bjørnø ved Raugnøsundet og endelig om skjærmning av Holmengraa fyr for endel grunder NV av fyret. Forestillingen var anbefalt av en hel del førere av fiskerdampskib m. v. Likeledes indhentet direktionen uttalelse om saken fra „Bergens skipperforening“, som likeledes anbefalte andragendet.

Man begrundet andragenderne med de store opsving, som drivgarnsfisket tilhavs og straks utenfor skjærgaarden i de senere aar har tat.

Paa grund av uforholdsmæssige omkostninger ved anbringelse av kystfyret paa Greipingen, henstillet Fyrdirektøren til selskapet at overveie, om ikke fyret effektivt nok kunde anbringes paa Skarvø straks nordenfor. Herpaa svarte man, at man fortrinsvis holdt paa Greipingen, men at Skarvø antagelig kunde gaa an, hvis et mindre fyr eller en tilstrækkelig kraftig fyrlygt anbragtes paa Greipingen. — I stortingskomite-indstillingen anbefaltes disse anlæg, men maa de formodentlig utsættes til næste termin af budgetmæssige grunder. Spørsmålet „Greipingen“ eller „Skarvø“ vil da bli nærmere overveiet.

F. Erklæringer.

Direktionen har dels gjennom Fiskeridirektøren, dels fra private motat en række spørsmåal til uttalelse. Vi skal nævne endel: Brukbarheten av en ny opfunden fiskerensemaskine, do. av en ganemaskine for sild,

do. av en repslugermaskine for haandkraft, fiskeriagentstillingen i Russland, oprettelse av fiskeauktion i Kristiania, oprettelse av fyrlyampe paa Dybnes og Kjekholmblegen ved Espevær, indførelse av utførselstold paa brisling, lovligheten av at drive agnskjælfiske, det nyopfundne svenske barkemiddel „Waiwai“s brukbarhet, ny metode for opbevaring av klipfisk (varmlufts metode) m. v.

G. Diverse.

Den i forrige aarsberetning, side 21, omtalte av sekretær Barclay oprettede „Bergens kreds av Norges livredningsselskap“ har sommeren 1907 utfoldet en meget livlig virksomhet. En svømmelærer, der først sendtes en tur til Kristiania for at gjennomgaa et kursus, ansattes, og ledet en række kurser, som avholdtes hersteds for saavel herrer som damer. Til sommeren tænker man at faa ansat en svømmelærerinde. Man haaber med tiden herfra at faa lærer til undervisning av fiskere.

Selskapet har utfoldet en ikke ubetydelig virksomhet med at bringe kjøpere og sælgere av fiskeprodukter i forbindelse med hinanden, dette saavel hvad angaar avsetning indenlands som i utlandet. Det er særlig den ferske fisk, som der har været spørsmal om. I det hele tat erobrer ferskfisken stadig terræn — delvis til fortrængsel av anden fisk. Spørsmålet om opbevaring og transport av fersk fisk er derfor nu særdeles aktuelt (se under H). Man har ogsaa hjulpet folk med kjøp av forskjellig slags redskaper og andet vedrørende fiskeribedriften.

H. Sekretærens reise til Amerika.

Sekretær Barclay har erholdt direktionens tilladelse til at foreta en 4 maaneders reise til U. S. Amerika for at studere lagring og transport av ferskfisk, frysning av agn m. v. Reisen tiltrædes 20de mai.

De første spørsmal er nu meget aktuelle, noget der for en væsentlig del skyldes utviklingen av saavel dampskibs- som jernbaneforbindelsen. Det gjælder om at holde sig paa høide med tiden, og her staar Amerika betydelig foran Europa. Dette gjælder ogsaa agnspørsmålet. Hr. Barclay har faat tilsagn om halvdelen av det nødvendige reisebeløp av Bergens børs; resten av beløpet er han lovet dækket av børsene i Aalesund, Kristiansund, Trondhjem og Kristiania samt av Haugesunds sparebank. Endel tilskytes ogsaa av selskapet. I sekretærens fravær vil der bli ansat en vikar.

I. Sekretærens reiser i den forløpne termin.

Sekretæren var efter indbydelse tilstede under amtsutstillingen i Porsgrund i september f. a. og holdt sammesteds under fiskermøtet fore-

drag om østerskulturen. Dernæst overvar sekretæren (likeledes efter indbydelse) den nordlandske handelsstands 8de generalmøde i Svoldvær den 26de, 27de og 28de mars. Endvidere foretok han en kort reise til Espevær og Haugesund samt til Hvidingsø. Yderligere reiser var der ikke tid til paa grund av det store arbeide under og efter utstillingen.

J. Selskapets avdelinger.

Frøiens fiskeriforening er gaat ind. Som ny avdeling er kommet til Ure fiskeriforening.

K. Budgetforslag.

Direktionens budgetforslag for terminen 1908—1909, dateret 10de mai 1907, findes som bilag I.

L. Johan Thesens legat.

Legatets renter for 1907 er indbetalt til selskapet med kr. 2 340.00.

M. „Norsk fiskeritidende“.

Se forrige aarsberetn. s. 20. — Statsbevilgningen har for terminen 1907—1908 været kr. 6 500.00. Ved avslutningen av regnskapet for terminen blev der en underbalance av kr. 118.21, hvilket skyldes trykningen av et verk av professor ved Kristiania universitet Jens Rathke betitlet „Afhandling om de norske fiskerier og beretninger om reiser i aarene 1795—1802 for at studere fiskeriforhold m. v.“ Man hadde dog paa forhaand indhentet tilladelse til at overskride det budgetterte beløp med indtil kr. 200.00. Paa grund av innskrænkninger i trykningsutgifterne mener man for fremtiden at skulle komme ut med ialt kr. 6 400.00 til utgivelsen, dog saaledes, at de kr. 400.00 er foreslaat som personlig tillæg for redaktør Barclay.

„Fiskeritidende“ utgjorde i 1907 564 pag. Indholdet var følgende: 59 beskrivelser og avhandlinger.

6 artikler om tilvirkning samt redskaper og apparater for tilvirkning.

6 artikler om fartøier, baater og redskaper.

27 beretninger om handel og eksport.

32 juridiske meddelelser.

14 statistiske meddelelser vedrørende de norske fiskerier.

16 meddelelser om Norges fiskerier i 1906.

7 anmeldelser.

89 forskjellige meddelelser.

Tillægshefte: Jens Rathkes avhandling.

Separatavtryk er tat av følgende artikler:

Nordmændenes silde- og torskefiske ved Island i 1906.

F.: Motoravdelingen ved den nordiske motorutstilling i Bergen 1907.

Prisbedømmelsen ved motorutstillingen.

Friele, B. S., Herman: Østerskulturen i Norge.

Olsen, Hroar: En fællesorganisation for landets fiskeriforeninger.

Landsmøte av fiskeriforeninger (stenografisk referat).

Helgesen: Ferskfisktransporten med jernbane fra Trondhjem.

Balchen, A.: Opskrifter for tillagning av sild.

N. „Norsk Fiskeralmanak“.

For terminen 1906—1907 erholdt man et statsbidrag av kr. 400.00 til utgivelsen. Man har nu mottat oppgjør for almanakken for 1906. Det viser sig, at den fremdeles har gaat frem i økonomisk henseende. Der manglet saaledes kun kr. 162.23 paa, at den hadde baaret sig selv. Dette skyldes den økede annonceindtægt. Hvorvidt saadan økning vil fortsætte fremover, tør man ikke uttale sig om. For almanaken 1906' vedkommende vil man altsaa ikke faa bruk for det hele bevilgede statsbidrag. For almanakken 1907 har man endnu ikke mottat oppgjør. Prisen er fremdeles kr. 0.80 pr. eksemplar. I sidste aargang er følgende nye artikler og oppgaver indtat:

I fiskerierne almindelig brukt maal og vegt (ogsaa ældre betegnelser) i Norge og Sverige.

Told paa fiskevarer i Sverige.

Told av fiskeredskaper og fiskegarnstraad ved indførsel til Norge.

Fiskerioverenskomst mellem Danmark og Sverige.

Nye lover for fiskerierne ved Island.

Fortegnelse over registreringspligtige norske motor- og seil-fiskerfartøier.

Tillæg IV til Norsk fiskeralmanaks fiskerilovgivning.

O. Kontoret.

Selskapets kopibøker omfatter i tidsrummet $\frac{1}{4}$ 1907— $\frac{31}{3}$ 1908 1 395 pag., hvortil kommer hvad der angaar den nordiske motorutstilling 1907, hvis kontorforretninger ogsaa utførtes av selskapets kontor. Antallet av indkomne journaliserte saker, fraregnet motorutstillingens, var i samme tidsrum 1 371.

Direktionen har i samme tid hat 11 møter.

Kontoret er, som tidligere paapekt, sterkt optat med at besvare de talrike indkommende forespørsler av saklig natur. Dette selskapets opplysningsarbeide skaffer sekretæren og kontorpersonalet et betydelig arbeide.

P. Verkstedet — assistenten.

Assistent Eriksen har, i den tid han ikke har været ute at reise, været optat med forskjellige arbeider for selskapet og fiskerimuseet. Assistenten har foretat en række reiser i anledning av østersavlen. Dernæst foretok han paa fiskerimuseets vegne en reise til Porsgrundsutstillingen i september for at stille op selskapets kollektivsamling. I februar—mars var han ute paa en ekspedition for at søke efter agnskjæl ved Bømmeløen og Tysnesøen. Assistenten har forøvrig git praktisk undervisning i forarbeidelsen av teiner og ruser.

Q. Fiskerimuseet og biblioteket.

a. Museet.

I 1907 bevilget Bergens samlag og Bergens sparebank henholdsvis kr. 800.00 og kr. 1 000.00 til fiskerimuseet. For iaar er bevilget respektive kr. 800.00 og kr. 700.00.

Følgende gjenstande er anskaffet i løpet av terminen:

2 gamle fiskeredskaper.

1 krabbeteine.

1 redningsvest.

1 barket vaarsildgarn.

1 større helmodell av en moderne norsk fiskerdampbaat.

Museet har i det forløpne aar været besøkt av ca. 51 000 mennesker. Aapningstiden er fremdeles 11—2 søndag, onsdag og fredag. Interesserte erholder dog adgang naarsomhelst ved henvendelse paa kontoret. Fiskere, tilvirkere og skoleelever ledsaget av sine lærere samt deltagere i havforskningskurset m. v. har flittig besøkt museet.

Man har foretat endel omforandringer. Saaledes er et stort stativ kassert og de paaværende (russiske) tegninger anbragt paa dreiestativ. Et stativ med fotos er ogsaa kassert og fotografierne vil bli anbragt paa lignende maate som nævnt. Østerssamlingerne er ogsaa under omordning.

b. Biblioteket.

Biblioteket vokser stadig, dels ved indkjøp, dels ved gaver og dels ved hvad der indkommer gjennom bytteforbindelser. Fortegnelse over de bøker, hvormed biblioteket i aarets løp er forøket, vil findes som bilag III.

Fortegnelse over verker, som selskapet regelmæssig mottar, over de faste bytteforbindelser, over foreninger, som har sluttet sig til selskapet,

overordentlige og korresponderende medlemmer samt faste medlemmer og medlemmer med aarsbidrag medfølger som bilag IV.

Selskapet har for tiden 235 aarsbetalende og 23 faste medlemmer, hvorav 153 indenbys, 66 utenbys og 39 utenlandske.

Ekstrakt av regnskapet for terminen $\frac{1}{4}$ 1907— $\frac{31}{3}$ 1908 vedlægges.

Ekstrakt av regnskapet for terminen $\frac{1}{4}$ 1907— $\frac{31}{3}$ 1908.

Indtægt:

I. Statsbidrag.....		kr. 10 800.00	
II. Private bidrag:			
1. Renter av Johan Thesens legat	kr. 2 340.00		
2. Leieværdi av kontor- og verkstedslokaler.....	kr. 2 000.00		
÷ betalt leie	„ 375.00		
		„ 1 625.00	
3. Fiskerimuseet:			
a. Bergens samlag for brændevinshandel	kr. 800.00		
b. Bergens sparebank..	„ 1 000.00		
c. Renter	„ 35.69		
d. Leieværdi av museets lokaler..	kr. 4 000.00		
÷ betalt leie	„ 750.00		
		„ 3 250.00	
		„ 5 085.69	
4. Medlemskontingent 1907:			
Indbetalt	kr. 1 100.00		
Restancer.....	„ 30.00		
		„ 1 130.00	
5. Indbetalte restancer:			
Medlemskontingent 1906	„ 30.00		
6. Medlemskontingent 1908 (forskud)..	„ 5.00		
7. Resterende restancer:			
Medlemskontingent 1906	kr. 20.00		
— 1905	„ 25.00		
— 1903	„ 15.00		
— 1902	„ 20.00		
		„ 80.00	
		„ 10 295.69	

Yngel og kurve m. m.	kr.	380.33	
Igangssettelse av forsøksdrift i Selø. „		485.01	
	kr.	3 372.17	
b. Ophjælp av skjælfisket.....	„	127.83	kr. 3 500.00
C. Fangst- og redskapsklassen:			
Udlaan av nye og mindre kjendte redskaper samt fremme av det daglige fiske i Bergenhusamterne		kr.	1 750.00
D. Trykningsomkostninger, væsentligst årsberetningen for 1906—1907 og avertissementer			
	„	282.29	
E. Reiser og diverse:			
a. Sekretærens reiser til Porsgrund, Kristiania, Haugesund, Espevær m. v.	kr.	187.58	
Do. til Amerika	„	312.42	
	kr.	500.00	
b. Diverse og verkstedet	„	33.98	kr. 533.98
F. Biblioteket	„	562.87	
G. Fiskerimuseet:			
a. Lønninger	kr.	1 000.00	
b. Leie av lokale, inkl. omstaaende netto leieværdi	„	4 000.00	
c. Vagthold, renhold m. m.	„	363.20	
d. Nyanskaffelser	„	186.00	
e. Vedlikehold m. m.	„	165.40	
f. Utstillingen i Porsgrund	„	106.10	
g. Trykning etc. for katalogen	„	882.00	„ 6 702.70
H. Norsk fiskeralmanak 1906	„	162.23	
I. „ — 1907	„	300.00	
J. „Norsk havfiske“ II	„	1 200.00	
K. Selskapets medlemskontingent til „Norsk fiskeritidende“:			
For 1907	kr.	167.00	
„ 1908 (1ste kvartal)	„	56.00	„ 223.00
			kr. 24 454.56
Saldo, underbalance	kr.	3 180.87	

Ekstrakt av regnskapet for „Norsk fiskeritidende“ for terminen
1ste april 1907—31te mars 1908.

Indtægt:

Beholdning fra f. termin	kr.	567.72	
Statsbidrag	„	6 500.00	kr. 7 067.72
Avertissementer	„		731.30
Kontingent à kr. 3.50	kr.	582.60	
— à „ 1.00	„	1 062.50	„ 1 645.10
Solgt løse hefter og særtryk	„		35.70
Utestaaende kr. 1 479.70 medtages ikke.			
Saldo, underbalance	„		118.21
			<u>kr. 9 598.03</u>

Utgift:

Trykning	kr.	4 845.57
Lønninger:		
Redaktøren	kr.	1 000.00
Kontorhjælp	„	980.00
Honorarer	„	1 012.79
Postporto	„	418.67
Diverse	„	156.76
Prof. Rathkes avhandling	„	1 184.24
		<u>kr. 9 598.03</u>

Søndre Bergenhus amts fiskeriforening.

Bestyrelsen har i aarets løp holdt 4 møter. Man har git uttalelser i saken: „Om ulykkesforsikring for fiskere“. I saken: Forslag fra utenlandske mænd om en fælles lovregel for de skandinaviske lande, hvorved mindstemaalet for hummer sættes til 23 cm., besvartes saaledes: „Man anser en saadan bestemmelse skadelig for hummerfisket i vort amt og anbefaler den ikke.“ I saken: „Om stormsignaler“ uttaltes følgende: Man anser stormsignaler i fiskevær — anbragt saaledes, at de kan sees om morgenen ved utreise fra havnene -- for at være av særdeles stor betydning, særlig under vaarsildfisket.

De bør anbringes paa Røvær, Føina, Utsire, Skudesnes og Aakrehavn i Stavanger amt; Mølstrevaag, Espevær, Hisken, Viksø, Fedje og Brandesund i Søndre Bergenhus amt; samt Kalvaag, Batalden, Kinn, Moldøen og Bueland i Nordre Bergenhus amt.

I saken: „Hermetikfabrikanternes forslag om en „utførselstold av kr. 10.00 pr. hl. brisling, utført i større kolly end $3\frac{1}{2}$ kg.“ gaves en længere motforestilling, der sluttet med følgende uttalelse: „Idet man frygter for og føler sig overbevist om, at utførselstold paa brisling vil bevirke stagnation og tilbakegang i fiskerinæringen paa Vestlandet, en forøkelse i utvandrerstrømmen fra vore fjorddistrikter og ufrugtbargjøelse av kapital anbragt i brislingnotbruk, maa man paa det indstændigste fraraade forslagets vedtagelse.“

I møte den 13de august blev til Handelsdepartementet oversendt en begrundet henvendelse om, at den ved vaarsildeloven av 24de september 1851 givne bestemmelse, at fiskedommeren skal „følge fiskeriet og opsynet paa det, at der kan bli adgang til uten ophold at faa behandlet de saker, som i efterfølgende paragrafer omhandles“ — maa for søndre distrikts vedkommende i førstkommende vinter og for eftertiden bli praktisert.

Henvendelsen blev av Fiskeridirektøren oversendt de lokale autoriteter til uttalelse. Da disse uttalte sig for vedbliven av forholdet, som det i den senere tid har været, fandt Fiskeridirektøren at burde oversende saken til fiskeriraadsmedlem ordfører P. Kleppe for mulig fornyet behandling i fiskeriforeningens bestyrelse, hvor Kleppe er viceformand.

Efter foranledning fra ham behandledes da saken paanyt. Man besluttete enstemmig at forlange henvendelsen oversendt til departementet og fremkom med flere bemerkninger og begrundelser i saken, hvortil de fremkomne uttalelser fra de lokale autoriteter gav anledning.

I bestyrelsens sidste møte fattedes saadan beslutning: „Formanden anmodes om at søke utredet muligheten av at faa opprettet et fiskerhjem i Bergen i likhet med flere andre steder nordenfor. Henvendelser i den anledning sendes til fiskeriselskapet og de kommunale myndigheter i Bergen, Fiskeridirektøren, amtmanden i Søndre Bergenhus amt og muligens andre.“

Naar foreningens virksomhet i de senere aar har været saa litet omfattende, grunder dette sig paa de ringe midler, som har staat til dens raadighet. For at kunne virke nogenlunde i likhet med andre fiskeriforeninger i landdistrikterne, maa man som disse faa støtte av statsmidler. Man har derfor indsendt ansøknig herom efter spesifiseret budgetforslag for aaret 1908. Til ialfald en del av de deri nævnte poster tør man haabe at faa bidrag.

Nærværende beretning tryktes og omsendtes til foreningsmedlemmer og andre ved utgangen av aaret 1907.

Regnskabsutdrag for samme aar følger vedlagt og oversendes Fiskeridirektøren som bilag med foreningens ansøknig om bidrag for den førstkommende budgettermin, hvilken for nogen dage siden avsendtes.

**Ekstrakt av regnskapet for Søndre Bergenhus amts fiskeriforening
for aaret 1907.**

Indtægt.

Beholdning fra forrige aar.....	kr.	43.72
Indmeldelsespenge og kontingent fra 2 medlemmer.....	„	2.00
Aarskontingent fra 3 medlemmer for 1904.....	„	1.50
— „ 9 — „ 1905.....	„	4.50
— „ 24 — „ 1906.....	„	12.00
— „ 7 — „ 1907.....	„	3.50
— „ 1 — „ 1908.....	„	0.50
Refusion for Fiskeritidende fra 5 medlemmer for 1906....	„	5.00
— „ — „ 4 — „ 1907....	„	4.00
Rente i S. A.s sparebank for 1907.....	„	1.33
	Kontant indtægt kr.	78.05
Gjæld til formanden.....	„	31.90
Restancer for 1903, 1904, 1905, 1906 og 1907.....	„	47.50
Resterende refusioner for Fiskeritidende 1905, 1906 og 1907	„	25.00
	<u>Balance kr</u>	<u>182.45</u>

Utgift.

Kontingent for Fiskeritidende for 1907 av 1 medlem.....	kr.	1.00
40 brevkort à kr. 0.05 pr. stykke.....	„	2.00
Portoutlæg i 3dje kvartal 1906 og i januar 1907.....	„	0.85
Kontingent til Fiskeritidende for 1906 av 21 medlemmer..	„	21.00
— - — „ 1907 - 23 — ..	„	23.00
Til bokhandler Monsen for 1 toldtarif.....	„	0.60
Til L. Lerøen for portoutlæg 1907.....	„	1.50
Godtgjørelse til kassereren for 1907.....	„	10.00
— - formanden „ — ..	„	50.00
	Kontant utgift kr.	109.95
Restancer: a. Medlemskontingent.....	kr.	47.50
b. For bladet.....	„	25.00
	„	72.50
	<u>Balance kr.</u>	<u>182.45</u>

Arendals fiskeriselskap.

Herved har jeg den ære at avgi følgende aarsberetning for Flødevigens utklækningsanstalt for kalenderaaret 1907.

Den 4de mars 1907 bragtes stamfisken op i gytebassinet og paa grund av den langt fremskredne aarstid var gytingen straks i fuld gang. I det hele opsamledes 610 liter rogn, hvorav utklæktes 152 millioner yngel, som utsattes paa strækningen mellem Tvedestrand og Homborgsund.

Saa vel temperatur som saltholdighet var normal, og intet væsentlig er at berette om driften, der forløp som almindelig. Den sidste yngel utsattes den 8de mai, hvorefter arbeidet avsluttedes.

Av større reparationer — utenfor det almindelige vedlikehold — kan nævnes en grundig overhaling av samtlige apparater i den søndre rad. De var samtlige meget medtat og lække, saa de maatte forsynes med gjennomgaaende skruebolter for at holde dem sammen. Samtidig gjordes en forbedring ved apparaterne, saa et ikke ubetydelig arbeide indspares ved rengjøringen.

Ifølge anmodning fra Dansk fiskeriselskap og med den ærede direktions tillatelse, foretok jeg i juni maaned en reise til Bornholm og Danmark for at se paa forholdene med hensyn til en eventuel utklækningsanstalt for saltvandsfisk, særlig torsk. Ved hjemkomsten avgaves en beretning om samme, som tilstilledes selskapet.

I juli var jeg i Trondhjem i en lignende anledning, da man der hadde besluttet at gaa i gang med utklækning av rødspette ved den biologiske station i Hægdalen. Senere er samtlige apparater til denne station forfærdiget her og avsendt til Trondhjem, hvor utklækningen, da dette skrives, allerede er i fuld gang og synes at lykkes fuldstændig.

Forøvrig har jeg i løpet av sommeren været optat med sammen med Østlandske fiskeriselskap at faa utarbeidet en oversigt over de hittil baade hos os og i utlandet opnaade resultater ved utklækning av saltvandsfisk. Angaaende dette arbeide har jeg tidligere avgitt beretning.

Forøvrig synes utklækningssagen at være i god fremgang baade hos os og i utlandet, saa dens endelige seir kan ansees som hævet over enhver tvil.

Regnskap for Arendals fiskeriselskap fra 1ste april 1907 til 31te mars 1908.

Indtægt.

1. Beholdning fra forrige aar	kr.	303.18
2. Statsbidrag	„	9 000.00
3. Andre bidrag	„	62.00
4. Renter	„	73.18
	kr.	<u>9 438.36</u>

Utgift.

1. Administration:			
a. Kasserer.....	kr.	225.00	
b. Kontorrekvisita	„	12.33	
c. Porto, telegrammer etc.....	„	181.23	
d. Reiseutgifter	„	34.00	
e. Faste grundavgifter	„	100.00	
f. Diverse	„	95.50	
			kr. 648.06
2. Driftsomkostninger:			
a. Stamfisk	kr.	546.22	
b. Kul	„	810.44	
c. Maskinrekvisita	„	233.05	
d. Bestyrer Dannevig	„	3 400.00	
f. Løsarbeide	„	1 924.69	
g. Vedlikehold og inventar.....	„	225.57	
h. Nyanskaffelser	„	97.71	
i. Diverse.....	„	54.56	
			„ 7 292.24
4. Bibliotek, trykning og indbinding			„ 575.06
6. Diverse.....			„ 127.95
7. Motorbaaten			„ 76.40
8. Kassa og banken			„ 718.65
			<u>kr. 9 438.36</u>

Østlandske fiskeriselskap.

Forretningsutvalget tillater sig herved at fremlægge beretning om selskapets virksomhet i budgetaaret 1ste april 1907—31te mars 1908:

Aarsmøtet

blev paa grund av præces' sygdom utsat fra først berammede dag -- 15de mai — til 30te september, hvor blandt andet foretokes valg av forretningsutvalget samt de direkte medlemmers forstandere. Desuten behandledes forretningsutvalgets utkast til „Almindelige bestemmelser for Østlandske fiskeriselskap og dets kredser eller tilsluttede foreninger“, der blev vedtat med etpar mindre forandringer.

Forstanderskapet

har i aarets løp været samlet en gang, nemlig 30te september 1907, hvor da foruten regler for kredsföreningerne og regnskap og beretning for for-

rige aar ogsaa behandledes planen for de eventuelle undersøkelser over Flødevigens utklækningsanstalts praktiske nytte, uten at noget forslag blev fremsat. Dog var der enstemmighet for, at undersøkelserne burde fremmes.

Forretningsutvalget

har i aarets løp hat 4 møter, hvor følgende saker er behandlet:

1) i Larvik 10de april 1907 — Ansættelse av sekretær, regnskap og beretning for forrige aar, berømmelse av aarsmøte, Watnes arvingers andragende om forøket statsbidrag til ruten paa Island;

2) i Langesund 19de august 1907 — De praktiske undersøkelser over utklækningens nytte for distriktet, berømmelse av møte i lokal-komiteen for Trondhjemsutstillingen, Hermetikfabrikanternes forenings forslag om utførselstold paa brisling;

3) i Kristiania den 30te september 1907 -- Utkast til „Almindelige bestemmelser for Østlandske fiskeriselskap og dets kredser“, de praktiske undersøkelser over utklækningens nytte for distriktet;

4) i Flødevigen den 12te november 1907 — se beretningen under utklækningssaken.

Kontoret.

Selskapets kopibøker omfatter i tidsrummet 1ste april 1907 til 31te mars 1908 458 sider. Antallet av indkomne journaliserte skrivelser var i samme tidsrum 544.

Sekretæren tiltraadte tjenesten den 10de april 1907 og har, som regnskapet utviser, været permittert til opsynstjeneste ved vaarsildfisket i februar og mars d. a.

Assistenten fratraadte den 16de juli, og har man endnu ikke ansat nogen ny, hvad der dog nu blir nødvendig i den nærmeste fremtid.

Fiskeforsøk.

Under 14de mai f. a. innsendte selskapet til Fiskeridirektøren anmodning om paa kommende aars fiskeribudget at opta forslag om bevilgning av kr. 5000.00 til fortsatte fiskeforsøk paa Skagerakkysten. Paa det daværende tidspunkt, før de paagaende forsøk endnu var avsluttet, turde man ikke uttale sig om planen for de nye, men anmodet om, at der senere blev git selskapet anledning til at fremkomme med motiveret forslag. Fiskeridirektøren optok beløpet paa sit budgetforslag, og blev det ogsaa enstemmig vedtat av Fiskeriraadet og indstillet av departementet.

I skrivelse av 20de desember anmodet derefter Fiskeridirektøren om selskapets uttalelse om, hvilket av de tre foreslaede forsøk, posenot-

fiske efter makrel i fjordene, drivgarnsfiske paa revet eller linefiske paa den jydskke banke, burde komme i første række.

Selskapet besvarte 28de s. m. denne saaledes:

„I anledning av hr. Fiskeridirektørens ærede skrivelse av 20de ds. angaaende kommende aars fiskeforsøk i Skagerak finder selskapet at maatte anbefale, at sildeforsøk med drivgarn paa den jydskke side av renden kommer i første række. Thi under dette fiske, der foregaar paa den peneste aarstid i maanederne august, september og oktober, vil man antagelig kunne finde lønnende anvendelse for samtlige Skagerakkystens fiskeskøiter, uanset størrelse, indredning og maskinkraft. Svenskerne og danskerne bruker jo saavel aapne som dækkede farkoster, med og uten maskin. Desuten vil man ogsaa kunne anvende de samme redskaper, som allerede er anskaffet for vintersildefisket. Vi har nemlig bragt i erfaring, at svenskerne og danskerne til dette sommerfiske bruker garn av følgende dimensioner: traadtykkelse 40/9, maskevidde 23 omfar, dybde ca. 150 masker, længde 1000 masker, antal garn pr. baat 40 à 50 stkr., altsaa saa nær vore almindelige vinterdrivgarn, at disse utvilsomt maa kunne brukes. Likeledes har dette fiske den fordel, at det vil komme den hele kyststrækning tilgode, idet drivgarnsfisket nu er saa velkjendt og almindelig utbredt, at de allerfleste av vore fiskere vil kunne tilegne sig en utvidelse inden denne gren av bedriften.

Vistnok falder tiden for dette sommersildefiske for endel sammen med dorgefisket. Men dette gjælder kun en mindre del av kysten, nemlig strøket omkring Kristianssand, og der ogsaa kun dorgefisket i Nordsjøen med større kuttere. Kystdorgefisket med de almindelige dækkskøiter, der skaffer arbeide for de allerfleste fiskere, er som regel slut ved utgangen av juli eller senest i den første halvdel av august. Efter den tid maa dækkskøiterne, paa hvis utvidede anvendelse jo forsøkene særlig tar sikte, lægge op, og fiskerne er for den allerstørste del av distriktet igjen henvist til baatfiske, væsentlig sætfiske ogsaa kaldet leiefiske efter makrel.

Vi er fuldt opmerksom paa betydningen ogsaa av et utvidet linefiske, og paa de rike fremtidsmuligheter, der ved gjennomførelsen av det av hr. direktøren foreslaaede forsøk vil aapnes for distriktet i den retning. Men vi kan allikevel ikke anbefale, at dette forsøk allerede nu optages, da forholdene inden distriktets fiskerier neppe endnu gjør det mulig at dra fuldt nytte av et saadant forsøk. Thi omhandlede linefiske, der foregaar paa en barsk aarstid, stiller særlige krav til fartøitype, indredning, maskinkraft og ikke mindst til øvelse hos besætningen. Det er vel den mindste del av distriktet, som kan tilfredsstille disse krav. For de fleste vil det bli et fuldstændig nyt fiske, med ny fartøitype, og nye og uvante redskaper. Vi tør i den forbindelse minde om, at de vestenfor Arendal hjemmehørende dækkskøiter for den overveiende del er smaafartøier uten

maskin og utelukkende beregnet paa drivgarnsfiske, og at linefisket i det hele tat hittil ikke har fundet synderlig utbredelse utenom strøket Risør —Kristianiafjorden. Det er da at forutse, at kun dette strøk for tiden vil kunne faa noget utbytte av et forsøk i omhandlede retning. Og selv her er at bemerke, at linefisket hittil har foregaaet i aapne baater nær hjemstedet, saa en overgang til havfiske paa dækkede farkoster, paa fremmede kyster og paa den barskeste aarstid, for mange vil staa som et saa voldsomt sprang i utviklingen, at de vanskelig vil kunne komme efter i en fart. Vi tør i den forbindelse meddele, at selskapet nu har optat arbeidet for at faa fiskerne til at benytte sine motorskøiter i forbindelse med skjegter eller helst dorier til fiske med almindelige fine kugle- eller flyttebakker paa kystbanken, — altsaa samme trin i utviklingen mot havfiske, som allerede er gjennomgaaet for Søndmøre og Vester-aalen. Denne driftsmaate blev ihøst almindelig optat av skøiteeiende fiskere paa Langesunds-fjorden og med udmerket resultat. Vor sekretær har under sine reiser i distriktet særlig fremhævet denne driftsmaates fordele, og har den overalt vakt fiskernes interesse, saaledes at man har det bedste haab om allerede i løpet av vinteren eller næste høst at se den utbredt ogsaa over den øvrige del av distriktet. Naar linefisket paa denne maate forhaabentlig i en ikke fjern fremtid er blit almindelig kjendt, og forutsætningerne for at kunne drive det som havfiske saaledes er tilstede, vil selskapet være hr. direktøren taknemlig for atter at opta planen om forsøk i omhandlede retning.“

Denne uttalelse fik tilslutning fra samtlige lokalforeninger, til hvilke avskrift av Fiskeridirektørens og selskapets skrivelser var sendt, nemlig: fiskeriforeningerne i Fredriksvern og omegn, Nevlunghavn og omegn, Skaatø og Kragerø, Risør, Grimstad, Randø Sund samt Langesund og omegn, hvilken sidste tillike uttalte ønsket om, at ogsaa lineforsøket paa den jyske banke maatte bli optat i kommende budgetaar, idet foreningen gik ut fra, at det budgetterte beløp kr. 5 000.00 vilde være tilstrækkelig til begge forsøk. Nevlunghavn og omegns fiskeres forening fremholdt samtidig ønskeligheten av sildeforsøk med drivgarn langs den norske kyst i høstmaanederne, idet fiskerne hadde erfaring for, at der da kan optræ masser av sild.

For selskapets regning foretokes i oktober 2 dages forsøk med garn efter makrel paa Alsgrunden ved Jomfruland og ved Fugleøen. Resultatet blev dog magert paa grund av den sene aarstid. Men da fiskerne har god tro paa, at garnfisket maa kunne gjenoptages i høstmaanederne, vil dette forsøk forhaabentlig med bedre resultat kunne gjentages kommende høst og da noget tidligere paa aaret.

Det er blandt fiskerne en velkjendt ting, at der om sommeren og

høsten optrær masser av smaa fetsild og brisling langs Skagerakysten. Kun paa enkelte strøk, som i Kristianiafjorden, Langesunds-fjorden og omkring Kragerø tar denne regelmæssig land, saa den kan fanges med de almindelige redskaper, vad. I nævnte distrikter er dette fiske en bedrift, der betinger tilvirkningsetablissementer, og utførsel av brisling samt, hvad der kanskje er det aller viktigste, en jevn tilførsel av fersk agn til det daglige fiske eller linefisket paa kystbanken, der i disse strøk spiller en meget stor rolle. For om mulig at kunne skaffe ogsaa det øvrige distrikt andel i disse goder, og derved først og fremst at betrygge linefiskets utvikling, agter da selskapet i kommende budgetaar under for- utsætning av forstanderskapets godkjendelse at anskaffe til utlaan endel finmaskede bornholmske drivgarn til fangst av smaasild. Paa Bornholm nemlig er dette drivgarnsfiske efter smaasild i løpet av de sidste aar vokset op til at bli et av øens viktigste fiskerier, der skaffer arbeide til en masse mennesker. Fangsten blir der røket til kiellersprut, der er en av øens største eksportartikler.

Opsyn, merkevæsen o. lign.

Under drivgarnsfisket efter makrel blev der gjentagende klaget over, at fremmede tawlere ødela de norske fiskeres redskaper. En saadan klage tok da selskapet sig av og fremmet erstatningssøksmaal, gjennom Utenriksdepartementet, dog uten resultat, idet klageren senere frafalt saken. Paa grund av disse mange klager lot Forsvarsdepartementet paa foranledning av selskapet en torpedobaatsavdeling overta vakthold paa drivfeltet. Sekretæren medfulgte denne nogen dage til veiledning for skibschefen.

I samme forbindelse kan meddeles, at det er vort haab at opnaa fast vaktskib paa kystbanken til beskyttelse av fiskernes redskaper, saavel liner som drivgarn, mot fremmede trawlere, likesom selskapet av hensyn til ordenen under fisket vil arbeide for, at vore fartøier forsynes med distriktsnummer, og at forholdet mellem linefiskere og ræketrawlere ordnes paa en for begge parter betryggende maate. Forhandlinger er herom indledet med kredsforeningerne. I samme hensigt optok ogsaa selskapet arbeidet for opprettelse av et kontinuerlig, effektivt politiopsyn i grænsedistriktet mot Sverige, hvor de særlige fiskeriforhold gjør et saadant paakrævet. Efterat sekretæren hadde konfereret med amtmanden i Smaalenene samt med Fiskeridirektøren og chefen for etterretningsvæsenet, konsulent Dahl, om saken, indsendte saaledes selskapet ihøst til Smaalenenes amtmand og Fiskeridirektøren en indtrængende anmodning om at imøtekomme fiskernes krav paa opsyn under vintersildefisket, ledsaget av et av sekretæren utarbeidet budgetforslag og begrundet plan for opsynets ordning, hvilken anmodning straks blev imøtekommet.

Gjensidige assuranceforeninger.

Bratsberg og Nedenes amters gjensidige assuranceforening for fiskefartøier har ved adskillig arbeide fra selskapets side og ved flere konferanser mellem dets præses og Sjøfartsdirektøren endelig faat sine love approbert ved kongelig resolution av 30te desember f. a.; likesom forhandlinger med Fiskeridirektøren for at faa foreningen godkjendt som assurandør overfor havfiskefondene i disse dage har faat sin avslutning.

Fiskermøtet under Porsgrundsutstillingen vedtok i sakens anledning følgende resolution:

„Fiskermøtet i Porsgrund anser det nødvendig, at den paa „tænkte gjensidige assuranceforening for Bratsberg og Nedenes amter „stiftes og anmoder komiteen at forsøke at faa foreningen sat i virksomhet med de præmiesatser, som av Sjøfartskontoret foreslaat, og med det „mindsteantal fartøier og forsikringsbeløp, som i lovutkastet foreslaat. „Naar de tilstrækkelige forsikringer er indtegnet, sammenkaldes et møte „av forsikringstagere til valg av styre, bestemmelse av foreningens sæte „o. s. v.“

Den 28de januar holdtes komitémøte i Risør, hvor da agenter blev ansat, likesom det blev henstillet til disse snarest at søke tegnet det i lovens § 1 forlangte antal (50) fartøier, saa foreningen kan træ i virksomhet fra 1ste juli førstkommende.

Med de erfaringer, som under dette arbeide er indvundet, vil da selskapet med det første gaa igang med at søke dannet lignende foreninger ogsaa for de øvrige amter inden distriktet, og forhaabentlig vil det da ikke vare saalænge, inden disse for fiskeribedriftens videre utvikling saa viktige institutioner vil kunne etableres.

Derefter kommer saa turen til opprettelse av hjelpefonds, efter samme mønster som danskernes og bohusläningernes, til gjensidig forsikring av redskaper.

Ferskfiskhandelen.

For at skaffe stabilere forhold i distriktets fiskehandel, der nu mangengang hindrer bedriften, har selskapet i første række optat arbeidet for opprettelse av en kommunal fiskeauktion i Kristiania, idet en fast ordning paa hovedmarkedet antages at ville virke regulerende over det hele distrikt.

For at sette sig ind i forholdene i nabolandene foretok sekretæren i mai ifjor en reise til Kjøbenhavn og Gøteborg, likesom der gjennem selskapets kontor er indsamlet et rikholdig materiale til belysning av ferskfiskhandelen i alle Nordeuropas større byer, hvor auksionsmessig

forhandling av fiskeprodukter overalt er gjennomført, i Storbritannien ved private og i fastlandets byer ved kommunale eller statsauktioner.

Denne sak var paa selskapets aarsmøte gjenstand for foredrag og diskussion, likesom foreningen „Hjemmenes vel“ i Kristiania paa foranledning av selskapet senere har avholdt et diskussionsmøte om det samme. I skrivelse til selskapet har følgende institutioner og autoriteter uttalt sig for ønskeligheten og nødvendigheten av kommunal fiskeauktion i Kristiania:

Fiskeridirektøren, dr. Hjort,
Fiskeriagent Westergaard,
Fiskeriagent Johnsen,
Fiskeriinspektør Buvik,
Fiskeriinspektør Johnsen,
Selskapet for de norske fiskeriers fremme,
Trondhjems fiskeriselskap,
Arendals fiskeriselskap,
Arendals handelsforening,
Sjømands- og handelsforeningen i Grimstad,
34 fiskere i Fredriksvern,

likesom saken med det første vil bli forelagt selskapets kredsforeninger.

Selskapet har nu under utarbeidelse en henstillen til Kristiania kommunestyre om at gjennomføre denne høist paakrævede reform i byens ferskfiskhandel.

Gjennem Norges opplysningskontor for næringsveiene har selskapet faat oversjøiske forbindelser for eksport av „kuong“, en art skjæl, der findes i masser langs strandlinjen. Indsamling av disse maa kunne bli en ganske lønnende bibeskjæftigelse for kystbefolkningen.

Mottagere i England er:

Alexander & Wood, Close, Newcastle on Tyne.

Hole & Dodd, 21 Monument St. Billingsgate, London.

Kommunikationer.

Den 28de desember oversendte selskapet med tilslutning av lokalforeningerne i Fredriksvern og omegn, Nevlunghavn og omegn, Skaatø og Kragerø, Grimstad samt Randø Sund til departementet for de offentlige arbeider en indtrængende forestilling om at arbeide for, at ruten Kristiania—Bergen bibeholdes med samtlige nuværende anløpssteder, enten ved postbidrag eller ved almindelig statssubvention, og at rutens anløpssteder ogsaa bibeholdes for vestgaaende i vintertiden, idet den nu praktiserte sløifning av anløp om vinteren medfører meget betydelige ulemper for fiskeribedriften isærdeleshet under vintersildefisket.

Telefonlinjer, veirtelegrammer.

Selskapet har under 28de juni f. a. anbefalt et andragende fra lodser og fiskere paa Straaholmen om forlængelse til Straaholmen av telefonlinjen til Jomfruland.

Den 28de august ansøkte selskapet telegrafstyrelsen om, at veirtelegramopslagene under vintersildefisket maatte bli tilstillet endel nærmere angivne byer og fiskevær i distriktet. Telegrafstyrelsen stillet sig forsaavidt velvillig hertil, som avgiften tillotes betalt pr. maaned istedetfor som almindelig mindst pr. kvartal; men da Handelsdepartementet avskog at utrede omkostningerne av fiskeribudgettet, og man ikke kunde finde plads for disse paa selskapets budget, maatte dermed saken henlægges for iaar.

Fyrvæsenet.

I skrivelse av 21de desember til Fyrdirektøren har selskapet anbefalt et andragende fra Randøsunds kredsforening om tilladelse til under vinterens sildefiske at opsætte 2 overretlanterner paa Randholmen og om bidrag hertil, stort kr. 50.00, idet herredstyret likeledes hadde bevilget et lignende beløp, samt om næste vinter at faa fyrlyampe paa stedet.

Brislingtolden.

Denne sak var gjenstand for foredrag av sekretæren i Langesund og omegns fiskeres forening og i Fredriksvern og omegns fiskerforening, likesom Hermetikfabrikanternes forenings forslag oversendtes lokalforeningerne til uttalelse. Samtlige foreninger, nemlig Grimstad, Risør og omegn, Skaatø og Kragerø, Langesund og Fredriksvern og omegn protesterte mot forslaget som ruinerende for distriktets vad- og linefiske.

I forretningsutvalgets møte den 19de august vedtokes derefter følgende uttalelse:

„Idet forretningsutvalget henviser til ovenstaaende av de lokale „fiskerforeninger inden vort distrikt avgivne uttalelser, erklærer det sig „enig i de deri fremkomne enstemmige protester mot forslaget om utførselstold paa brisling, og henholder sig spesielt til uttalelserne fra Langesunds og Fredriksverns fiskerforeninger.“

Utstillinger og fiskermøter.

Præses og sekretæren deltok som selskapets representanter i det nordiske fiskermøte under Bergensutstillingen og herunder i diskussionen om landsorganisation av fiskerforeninger og om motorer til fiskebruk

(se herom „Norsk Fiskeritidende“ 7de—9de hefte 1907). Sekretærens herunder oplæste utkast til regler for motorprøver (se „N. F.“ 8de hefte 1907) blev senere antat under jubilæumsutstillingen i Porsgrund (se „N. F.“ 10de hefte 1907).

Dennes fiskeriavdeling og fiskerstevne arrangerte selskapet i sin helhet, og efter de mange rosende uttalelser herfra er vi berettiget til at tro, at saavel utstillingen som fiskermøtet har været fiskerne til stor veiledning og har gjort meget til at vække interesse for fiskeribedriften.

En fortsættelse paa samme vei er den gjennom selskapet dannede komité's arbeide for Skagerakkystens deltagelse i den Skandinaviske fiskeriustilling i Trondhjem 1908. Denne komité, der bestaar av følgende herrer:

Apoteker Hegge, Langesund, formand,
Direktør Voll, Kristiania, næstformand,
Sekretær Johannessen, Langesund, sekretær,
Verftseier Colin Archer, Larvik,
Konsul Niels A. Stang, jnr., Fredrikshald,
Grosserer T. Haanes, Kristianssand,
Læge A. Ulstrup, Risør,
Verkseier H. Henriksen, Kaldnes pr. Tønsberg,
Direktør W. R. Pihl, Kristiania,
Grosserer Simon Lockert, Kristiania,
Ingeniør Wisbeck, Kristiania,
Grosserer Thv. Johnsen, Kristiania,
Hofjægermester Gjerdrum, Kristiania,
Opsynsbetjent M. Andersen,
Ingeniør Alfr. Andresen, Kristiania,

vil besørge utstillet en kollektiv samling, illustrerende fiskeribedriftens utvikling inden distriktet. Desuten er det meningen saavidt mulig fra hvert amt at faa sendt en tidsmessig motorfiskerskøite, fuldt utrustet og bemandet med 5 à 6 fiskere som stipendiater til det i forbindelse med utstillingen arrangerte skandinaviske fiskeristevne. Fiskeridirektøren har paa foranledning meddelt, at selskapet eller komitéen hertil antagelig vil kunne gjøre regning paa kr. 1 000.00 av de til stipendier for fiskere budgettede kr. 5 000.00. Likeledes har selskapets kontor indsendt andragende til samtlige interesserte kommuner, sparebanker og samlag om bidrag til distriktets deltagelse i utstillingen, og er der hittil bevilget følgende beløp:

Kristianssands ^o kommune	kr.	250.00
Tvedestrands „ „ „ „ „ „	„	50.00
Kragerø „ „ „ „ „ „	„	100.00
Langesunds „ „ „ „ „ „	„	50.00

Bamble sparebank	kr.	100.00
Eidanger „	„	50.00
— kommune.....	„	50.00
Porsgrund „	„	50.00
Brunlanes „	„	50.00
Fredriksvern „	„	30.00
Larvik „	„	100.00
„ sparebank.....	„	50.00
Sandefjords „	„	100.00
Hortens kommune	„	50.00
	Tilsammen kr.	1 080.00

I forstaaelse av saadanne utstillingers store betydning for fiskeribedriftens utvikling har selskapet endvidere tilbudt komitéen for Den nordiske utstilling i Kristiania 1914 sin assistance med arrangement av dennes eventuelle fiskeriavdeling, likesom det selvsagt vil staa til tjeneste ved ordningen av de fremtidige amtsutstillinger inden distriktet.

Utlækningssaken.

Samtidig med det ansøkte statsbidrag fik Østlandske fiskeriselskap — uten nogensomhelst motion derom fra selskapets side — av Stortinget i 1907 i oppdrag at søke bragt paa det rene, hvilken praktisk betydning torskeutlækningen ved Flødevigens anstalt ved Arendal har og kan ha for distriktet. Det het herom i næringskomitéens indstilling: „For-„saavidt da ikke tilstrækkelig erfaring angaaende det praktiske resultat „allerede skulde være indvundet, vilde det ved at koncentrere utlæk-„ningsforsøkene paa et par fjorder antagelig snart komme til at vise sig, „hvorvidt forsøkene har indvirket paa fiskebestanden paa vedkommende „strøk eller ikke.“ (Se aarsberetning I).

Ifølge departementets skrivelse av 3dje juni f. a. til Fiskeridirektøren blev det for budgetaaret overlatt til selskapet uten konferanse med administrationen at iverksætte den forutsatte kontrol med yngelutsætningen, dog saaledes at beretning og plan for de fremtidige undersøkelser maatte bli at fremsende ved budgetaarets utgang.

Overensstemmende med dette oppdrag besøkte sekretæren den 2den mai anstalten og besaa denne under gang samt konfererte med bestyren, hr. Dannevig, om planen for de forlangte undersøkelser. Av sekretærens indberetning om denne reise sees hr. Dannevig da at ha uttalt: „at han endnu ikke hadde opgjort nogen plan for disse undersøkelser, „men at han hadde tænkt sig, at det maatte foregaa som følger: Der „utsøkes 2 à 3 fjorder, skikket for yngelutsætning. Disse undersøkes med

„våd før og efter utsætningen.“ Videre foreslog hr. Dannevig, at sekretæren kom tilbake sidst i mai, forat de i fællesskap kunde foreta en kystbefaring og utsøke disse fjorder.

Den 6te juni tilskrev sekretæren hr. Dannevig og den 8de s. m. tilskrev Østlandske fiskeriselskap Arendals fiskeriselskap og bragte denne kystbefaring i erindring.

I sit svar herpaa av 19de juni henviste imidlertid Arendals fiskeriselskap til følgende passus i næringskomitéens indstilling: „Forsaavidt „da ikke tilstrækkelig erfaring angaaende det praktiske resultat allerede „skulde være indvundet,“ og uttalte videre: „Komitéens mening er her „klærlig den, at Østlandske fiskeriselskap først grundig skal sætte sig ind „i det materiale, som foreligger angaaende anstaltens nyttevirkning, og „om dette findes utilstrækkelig, hvilket nærmere blir at motivere, da sam- „men med vort selskap at planlægge nye forsøk og undersøkelser.“ I henhold til denne opfatning anmodet Arendals fiskeriselskap Østlandske fiskeriselskap om at sende sin representant til Flødevigen for sammen med anstaltens bestyrer at gjennomgaa arkivets bevismateriale og fremlegge i utdrag en protokol over dette.

For at imøtekomme Arendals fiskeriselskap mest mulig besvartes denne skrivelse den 28de s. m. derhen,

1) at sekretæren vilde indfinde sig i Flødevigen for at delta i nævnte arbeide. Dog gjordes der samtidig opmerksom paa, at man ikke kunde slutte sig til selskapets fortolkning av næringskomitéens indstilling, da komitéen efter Østlandske fiskeriselskaps opfatning tydelig forlangte selvstændig praktisk undersøkelse, før nogen uttalelse blev avgit,

2) at sekretærens viktigste opgave i Flødevigen maatte være at indhente opplysninger om tid, sted og i hvilke mængder yngel fra anstalten var utsat i de sidste aar, for paa grundlag derav at utarbeide planen for undersøkelserne.

I henhold hertil indfandt sekretæren sig den 4de juli i Flødevigen og paabegyndte sammen med bestyreren gjennomgaaelsen av arkivet. Imidlertid maatte arbeidet avbrytes den 7de s. m. paa grund av begge representanters reise.

I sin indberetning meddeler sekretæren, at de kun blev færdig med en brøkdell av det materiale, som hr. Dannevig fremla til bedømmelse; men at han (sekretæren) hadde gjennomset alle de fremlagte dokumenter og konstatert, at samtlige disse hadde været offentliggjort og været forelagt saavel Stortinget som administrationen adskillige ganger tidligere, hvorfor han anbefalte, at arbeidet fra Østlandske fiskeriselskaps side blev avbrudt som overflødig, og at man istedet paany forlangte opplysninger om den hittil fra anstalten foretagne yngelutsætning (han hadde forgjæves anmodet bestyreren om

disse oplysninger) for straks at kunne paabegynde de selvstændige undersøkelser.

I forretningsutvalgets møte den 19de august blev saken paany behandlet og besluttet enstemmig at meddele Arendals fiskeriselskap, at Østlandske fiskeriselskap ikke vilde undslaa sig for at fortsætte arbeidet med protokollens avfattelse, om man end fandt det overflødig, da protokollens eventuelle indhold allerede forelaa for offentligheten, og fastholdt man:

at Østlandske fiskeriselskap fik bestemmelsesret over hvad av arkivet protokollen skulde indeholde,

at indholdet kun blev nøgterne utdrag uten personlige bemerkninger eller tilføielser, og

at det kun blev dokumenter vedrørende de distrikter av landet, hvor utklækningsanstalten har drevet sin virksomhet, som faar plads i protokollen. Likeledes uttaltes ønsket om, at arbeidet maatte foregaa paa selskapets kontor i Langesund for at paaskyndes mest mulig. Da sekretæren for tiden var sterkt optat i anledning av Porsgrundsutstillingen, foreslog man samtidig, at arbeidet med protokollen blev utsat til senere paa høsten. Derimot fandt man det av vigtighet, at der snarest blev utarbeidet en plan for undersøkelserne, hvorfor man paany anmodet om de forannævnte oplysninger om yngelutslipningen.

I svarskrivelse av september avviste Arendals fiskeriselskap samtlige disse betingelser og forslag og fastholdt, at protokollen skulde avfattes, før der blev tale om undersøkelser, hvorfor de forlangte oplysninger ikke blev at meddele.

Denne skrivelse behandledes i forretningsutvalgets møte den 30te september, hvor man enstemmig besluttet at meddele Arendals fiskeriselskap, at sekretæren paany vilde komme til Flødevigen og fuldende protokollen, da dette efter Arendals fiskeriselskaps meddelelse kun vilde ta et par dage, og at arbeidet nu maatte paaskyndes mest mulig „forat „man allerede ihøst kan iverksætte den forutsatte kontrol med yngelutslipning fra anstalten.“

Den 9de, 10de, 11te og 12te oktober var da sekretæren paanyt i Flødevigen, hvorunder omhandlede protokol endelig blev avsluttet. Sekretæren avfattet derefter, overensstemmende med forutsætningen for indtagelsen av hr. Dannevig's bemerkninger og resumé, for hvert kapitel en kritik over bevismaterialets værdi.

For ved mundtlig konferanse muligens at kunne faa fastsat den undersøkelsesplan, som det hittil ikke havde været mulig at faa fremmet, tilbød Ø. F. den 30te oktober, at selskapets forretningsutvalg vilde møte i Arendal med A. F.'s direktion. Saadant møte fandt ogsaa sted, hvorom Ø. F.'s protokol indeholder følgende:

„Aar 1907 den 12te november sammentraadte forretningsutvalgets „2 medlemmer Hegge og Archer samt medlem av forstanderskapet grosserer Haanes — under konsul Stangs fravær i utlandet — med direktionen for Arendals Fiskeriselskap paa Flødevigens utklækningsanstalts kontor,

„hvor da fremlagdes protokoller 1 og 2, indeholdende: „Utdrag av „dokumenter vedkommende utklækningssaken. 1907“. Protokollene indeholder tilsammen 10 kapitler, hvorav de 7 første er gjennomgaaet av „Østlandske Fiskeriselskaps sekretær, som har knyttet bemerkninger til „hvert enkelt av disse kapitler, hvilke bemerkninger ledsaget av etpar „tabeller fremlagdes i møtet. Med hensyn til kap. VIII, IX og X finder „Østlandske Fiskeriselskaps repræsentanter, at deres eventuelle uttalelse „om det deri anførte ligger utenfor det mandat, selskapet har faaet av „Stortinget, hvorfor kapitlerne ikke foranlediger nogen bemerkning fra „deres side.

„Efterat ha gjennomgaaet protokollene, kom man til det resultat, „at uagtet disse synes at bekræfte sandsynligheten av, at Flødevigens „utklækningsanstalts virksomhet kan ha bidrat til at vedlikeholde fiske„bestanden i fjordene, finder man i betragtning av den meningsforskjell, „som raader herom blandt saavel videnskabsmænd som praktiske fiskere, „og særlig da de nævnte protokoller intet indeholder, som ikke var be„kjendt for næringskomiteen, da dennes indstilling blev avfattet, at de „ikke kan hæve den tvil, som foranlediget Stortingets beslutning angaaende „videre praktiske undersøkelser, hvorfor man indbyr Arendals Fiskeri„selskaps direktion til ved møtet idag at forhandle om, hvor og hvorledes „disse undersøkelser skal iverksættes.“

Efterat etpar av hr. Dannevig fremsatte forslag til fællesuttalelse (indtat i „25 aar av Flødevigens utklækningsanstalts historie“ og i brochuren „Oplysninger til utklækningsssakens bedømmelse“) av Ø. F.'s repræsentanter som en naturlig følge av det i protokollen anførte var avvist, blev indbydelsen til diskussion om undersøkelserne tat tilfølge, og kom man ogsaa, saavidt da forstodes, til enighet om, at undersøkelserne nu skulde fremmes, uten at dog enighet om planen i detaljer for disse opnaaddes.

Den 18de november oversendte selskapet til Arendals Fiskeriselskap en av apoteker Hegge i fællesmøtet bebudet plan for undersøkelserne, hvorav hitsættes:

„— — — Der utvælges av selskapernes repræsentanter i fællesskap „4 fjorder i distriktet, som man vet har betingelser for at torsken kan „trives i dem. I 2 av disse fjorder utsættes allerede ivinter og videre „de følgende aar en bestemt mængde yngel og saa meget som mulig; i „de 2 andre utslippes ingen yngel. Fjordene bør være saadan beliggende,

„at der efter hr. Dannevig's teorier ingen sandsynlighed er for, at torske-
„yngelen skal vandre fra den ene til den anden.

„Der indgaaes derpaa overenskomst med en fisker i hver av fjordene,
„som mot en omforenet godtgjørelse paatar sig i løpet av et bestemt
„tidsrum, f. eks. 2 vintermaaneder, uavladelig at fiske paa et bestemt
„sted i fjorden med et bestemt antal ruser, f. eks. 10, og i nævnte 2
„maaneder daglig at føre regnskap over det opfiskede antal torsk, deres
„størrelse og vegt. Skema for optegnelsen utarbeides av selskapernes
„repræsentanter i fællesskap og utleveres fiskerne.

„Fortsættes denne fremgangsmaate f. eks. i 5 paa hinanden følgende
„aar med fiske paa samme sted, i samme tidslængde og i samme maa-
„neder, saa har jeg den bestemte tro, at man ved at sammenligne resul-
„taterne skal kunne opgjøre sig en bestemt mening om, hvorvidt utslip-
„ningen av yngel har hat nogen praktisk nytte for vedkommende fjorder
„og øket deres indhold av matnyttig fisk eller ei.

„Dette forsøksfiske kan paabegyndes nu ivinter, selvom utslipningen
„av yngel først finder sted i februar—mars, og fisket kan godt drives
„side om side med andre undersøkelser, f. eks. vadtræk efter yngel eller
„lignende, om det ærede selskap maatte ønske saadanne fremmet. — —“

Dette forslag besvarte Arendals Fiskeriselskap i skrivelse av 26de
november med

at henvise til dets ovennævnte forslag til fællesuttalelse paa møtet,
med en paastand om, at Ø. F.'s repræsentanter intet kjendskap
hadde til saken,

at deres uttalelse hvilte paa en „skrøpelig grund“,

at selskapets optræden ikke var upartisk og loyal, og

med at beklage sig over sekretærens attestation av protokollen,
samt opsatte som betingelser for fortsat samarbeide:

at Ø. F. anerkjender uten forbehold direktionens ret til at frem-
lægge hvilkesomhelst opplysninger,

at samtlige dokumenter blir at kontrollere og attestere av Ø. F.
uten hensyn til deres indhold, og

at protokollen optages til fornyet behandling, naar dette er gjort.

Hertil svarte forretningsutvalget den 27de desember, at man med
den under fællesmøtet avgivne uttalelse angaaende protokollen maatte anse
den sak for endelig avsluttet, og at man, da A. F. hadde forkastet
apoteker Hegges forslag til undersøkelser, vilde opta den under fælles-
møtet omdiskuterte plan med vadtrækning.

Da man den 25de januar endnu intet svar hadde mottat herpaa
oversendte selskapet gjennom administrationen til Stortingets nærings-
komite nr. I indberetning om sakens forløp med avskrift av korrespon-
dansen mellem selskaperne. I denne indberetning heter det:

„Som det fremgaar av foranstaaende, har selskapet 4 ganger for-
„gjøves forlangt de for planlæggelsen av undersøkelserne nødvendige
„dokumenter og utvist størst mulig imøtekommenhet overfor anstaltens
„lelelse i haab om at kunne opnaa et frugtbringende samarbeide ved
„disse undersøkelser. Efter Arendals fiskeriselskaps sidste skrivelse maa
„vi imidlertid gaa ut fra, at dette er umulig, hvorfor vi, hvis under-
„søkelserne skal iverksættes av os, under henvisning til alle de vanske-
„ligheter, der hittil er lagt for en hurtig fremme av arbeidet og av hensyn
„til undersøkelserne selv, tillater os at anmode om en uttrykkelig erklæ-
„ring fra den ærede komite om, at Arendals fiskeriselskaps befatning
„med undersøkelserne indskrænkes til uten godtgjørelse at levere yngel
„til tid, sted og i saadanne mængder, som forlanges av Østlandske fiskeri-
„selskap.

„Angaaende disse undersøkelser tillater vi os samtidig at opta den
„i selskapets skrivelse av 27de december f. a. til Arendals fiskeriselskap
„foreslaaede plan: Der utsøkes straks 4 fjorder, hvorav 2 er aapne hav-
„armer, og 2 indelukte. I juli førstkommende undersøkes samtlige disse
„med vad efter samme fremgangsmaate som anvendt under de tidligere
„kontrollerte undersøkelser. Vaaren 1909 utsættes yngel i 2 av disse,
„i en aapen og en indelukket, og alle 4 undersøkes igjen paa samme maate,
„samme tid og samme steder som første aar. Hermed fortsættes frem-
„over efter samme fremgangsmaate, indtil et utpræget resultat foreligger.

„Ved at der samtidig undersøkes 4 fjorder — istedetfor som tidligere
„2 —, hvorav der kun utsættes yngel i de 2, og ved at disse vælges
„nogenlunde nær hverandre, opnaar man den fordel, at man kan sam-
„menligne resultatene, saa disse ikke forvirres av et enkelt aars masse-
„optræden av yngel, idet saadanne forhold antages at gjøre sig gjældende
„over en længere kyststrækning.

„Til disse undersøkelser tør man forvente bevilgning overensstem-
„mende med nedenstaaende budgetforslag, hvorav post 1 gjælder engang
„for alle:

„1. 1 vad	kr. 300.00
„2. Leie av motorbaat med brændsel og olje i 1 maaned ..	„ 300.00
„3. 2 mand i en maaned	„ 180.00
„4. Kjendtmand paa forskjellige steder	„ 100.00
„5. Diverse	„ 20.00

Tilsammen kr. 900.00

„Sekretærens reiseutgifter og diætpenge under undersøkelserne for-
„utsættes utredet av selskapets midler. Disse utgifter har i indeværende
„budgetaar hittil utgjort kr. 198.25, hvortil kommer utgifter til porto o.
„lign. samt til forretningsutvalgets møter i sakens anledning.

„Vedlagt tillater vi os at fremsende skrivelse fra grosserer Haanes (protest i anledning A. F.'s skrivelse av 26de november 1907), datert 23de desember 1907, avskrift av skrivelse fra sekretæren til hr. Dannevig (protest i anledning anstaltens 25-aarsberetning), datert 16de desember, samt sekretærens protokoll over anstaltens arkiv med 3 bilage. Denne protokoll har været hr. Dannevig oversendt til avskrift og attestation, men blev remittert uten paategning.“

Selskapets forannævnte skrivelse av 27de desember besvarte Arendals fiskeriselskap i skrivelse av 24de januar med at meddele, at det ikke kunde dele Ø. F.'s opfatning, at protokollerne var avsluttet, og med at fornye sin paastand om „partisk og illoyal optræden“, samt med at oplyse, at protokollerne nu vilde bli offentliggjort.

Den 27de januar besvartes denne skrivelse derhen, at selskapet selvsagt intet havde at indvende mot trykning av protokollerne, naar dette skedde paa den maate, „at de avtryktes i sin helhet, uten tilføielser eller forandringer, og med sekretærens bemerkninger og vort styres uttalelse i møtet den 12te november in ekstenso og ikke i saadanne brudstykker, som skedd er i anstaltens 25-aarsberetning.“

Avskrift av begge disse skrivelser blev likeledes straks oversendt Stortingets næringskomite nr. I.

I forretningsutvalgets skrivelse av 18de november f. a. til Arendals fiskeriselskap heter det: „Hvis hr. Dannevig, som antydet under fællesmøtet, ønsker sine motbemerkninger hertil tilføiet protokollen, maa man anmode om, at der ogsaa aapnes vor sekretær adgang til paanyt at uttale sig til protokollens, saa at paa den maate hver av representanterne faar ordet 2 ganger.“ Man har altsaa 2 ganger gjort opmerksom paa, at protokollerne ønskedes trykt i sin helhet „uten tilføielser“, og hvis saadanne skulde ønskes, at da Ø. F. fik anledning til at gjøre sine motbemerkninger før offentligjørelsen.

Tilrods herfor har Arendals fiskeriselskap ved offentligjørelsen av protokollerne i brochuren „Oplysninger til Utklækningsssagens Bedømmelse“ tillatt hr. Dannevig at indta en række av motbemerkninger, uten at disse har været forelagt vort selskap. Brochuren blev endog anmeldt i et enkelt dagblad, før den blev tilstillet os.

Det er denne brochures fremkomst og dens ligesaa sterke som uretfærdige angrep paa Ø. F.'s forretningsutvalg og sekretær for partisk og illoyal optræden, der har gjort, at vi har fundet det paakrævet saa vidt utførlig som skedd er at dvæle ved denne sak i vor aarsberetning. Vi henviser i den anledning endvidere til følgende som bilag trykte skrivelser fra grosserer Haanes, apoteker Hegge og sekretær Johannessen.

Oplysninger og veiledning.

Kontoret har stadig staat i livlig forbindelse med publikum og ydet veiledning i de forskjelligste anliggender, saaledes ved planlæggelse og utrustning til havfiske, bygning av røkerier, forhyring av folk, andragender om dispensation fra laksefredningsloven, omsætning av fiskeprodukter, agntilførsel, valg av motorer, motorpasning, assurance o. s. v., samt ikke mindst ved ordning av andragender om laan av havfiskefondene. I aarets løp er 5 saadanne ordnet ved selskapets kontor, der har tilveiebragt de nødvendige papirer og avfattet andragenderne. 4 av disse er allerede indvilget. Sekretæren har ved foredrag i kredsforeningerne og ved personlig paavirkning søkt at vække fiskernes interesse for anskaffelse av tidsmessige farkoster ved en mer utstrakt anvendelse av statens billige laanefond samt for de offentlige stipendier for fiskere, og overalt tilsagt selskapets fulde assistance ved ordning av andragender herom. En flerhet av nye laaneandragender er da ogsaa under opseiling og vil efterhvert bli fremmet gjennom kontoret.

Reiser og foredrag.

Præces redegjorde under fiskermøtet i Porsgrund for „Bratsberg og Nedenes amters gjensidige assuranceforening for fiskefartøier.“

Sekretæren har foruten de under tidligere avsnit omtalte reiser gjentagne gange bereist hele distriktet fra Lindesnes til grænsen, og herunder holdt foredrag paa følgende steder:

Tistedalen, Fredrikshald, Søndre Sandø, Herføl, og Kirkeøen paa Hvaler, Moss, Horten (2 ganger), Tønsberg, Sandefjord, Larvik, Fredriksvern, Nevlunghavn, Langesund, Porsgrund, Risør, Grimstad (2 ganger), Randø Sund, Kristianssand, Flekkerø samt efter anmodning i Farsunds sjømandsforening.

Organisationen.

Forøvrig har en meget stor del av selskapets arbeide i det forløpne aar været optat med organisationen. Efter foredrag av sekretæren er der saaledes stiftet følgende nye kredsforeninger i tilslutning til selskapet: Flekkerøs kredsforening, Randø Sunds kredsforening, Grimstad fiskerforening, Nevlunghavn og omegns fiskerforening, Fredriksvern og omegns fiskerforening, Hortens fiskerforening, Sponvikens kredsforening, Kirkøens fiskerforening, Søndre Hvalers kredsforening, likesom man har faat meddelelse om, at en kredsforening er under dannelse for Skjeberg og Borge, idet fornødent medlemstal er tegnet og arbeidskomite nedsat. Desuten har de allerede eksisterende foreninger, Langesund og omegns fiskerforening og Skaatø og Kragerø fiskerforening sluttet sig til selskapet.

Foreningerne er samtlige faglige med kun fiskere som aktive medlemmer, idet vi derved haaber at gjøre kredsforeningerne mer arbeids- og levedygtige og at tilføre selskapet faglig bistand, saa dets virksomhet altid kan staa den praktiske bedrift nær. I samme aand vil organisationsarbeidet ogsaa bli fortsat i kommende aar, indtil hvert strøk med fællesinteresser har sin lokale fagorganisation i tilslutning til det hele distrikts hovedselskap.

I aarets løp er utgaat 12 og tilkommet 45 direkte medlemmer. Pr. 1ste april har selskapet 13 livsvarige og 201 aarsbetalende medlemmer, samt 12 tilsluttede lokalforeninger med tilsammen 440 medlemmer.

„Norsk Fiskeritidende“.

Overensstemmende med selskapets love tilstilles „Norsk Fiskeritidende“ paa forlangende de direkte medlemmer gratis og lokalforenin- gernes medlemmer mot en aarskontingent av kr. 1 pr. eksemplar.

I 1907 ekspedertes 103 eksemplarer av tidsskriftet gjennom sel- skapet, samtlige til de direkte medlemmer, og pr. 1ste april iaar 119 eksemplarer, hvorav til de direkte medlemmer 115 og til lokalforenin- gerne 4.

Anskaffelser.

I aarets løp er foruten endel kontorinventar, karter og bøker anskaffet følgende saker:

1 mangfoldiggjører, 1 fotografiapparat med reisevæske, 1 tank- fremkaldermaskin, 1 laterna magica med teppe, 1 acetylgenerator, 46 lysbilleder og 19 fotografier.

Ekstrakt af regnskapet for terminen 1907—1908.

Indtægt.

I. Offentlige bidrag:

1. Statsbidrag	kr. 3 000.00
2. Amtsbidrag (Nedenes, Bratsberg, Jarlsberg & Larvik og Smaalenene, hver kr. 250.00)	„ 1 000.00
	kr. 4 000.00

II. Private bidrag:

1. Skiens brændevinshandel	kr. 100.00
----------------------------------	------------

2. Medlemskontingent 1907: 186 medlemmer à kr. 5.00 ... kr.	930.00		
hvorav 24 medlemmer bet. i forrige budgetaar			
og 16 resterer..... „	200.00	„	730.00
3. Medlemskontingent 1906:			
Restancer, 9 medlemmer kr.	45.00		
hvorav endnu resterer 3 „	15.00	„	30.00
4. Medlemskontingent 1908 (forskud) 3 medlemmer à kr. 5.00		„	15.00
5. 2 livsvarige medlemmer, hver kr. 100.00 „	200.00	„	1 075.00

III. Andre indtægter:

1. Refusion fra Jubilæumsutstillingen i Porsgrund	kr.	224.40	
2. Refusion fra lokalkomiteén for Den skandinaviske fiskeriutstilling i Trondhjem 1908	„	23.72	
3. Refusion av reiseutgifter fra arbeiderakademier	„	60.65	
4. Kredforeninger, kontingent for „Norsk Fiskeritidende“	„	2.00	
5. Indvundne renter	„	0.55	„ 311.32

IV. Pr. ballance (præces' utlæg)..... „ 130.73

Kr. 5 517.05

Utgift.

A. Præces' utlæg fra forrige budgetaar	kr.	154.20	
B. Utlagt diverse utgifter for Bratsberg og Nedenes amters gjensidige assuranceforening	„	98.70	
C. Inventarkonto (montering av kontor, fotografiapparat, laterna magica med acetylgenerator og teppe, lysbilleder, karter og bøker	„	476.35	
D. Lønningskonto:			
Sekretæren, løn i 10 maaneder à kr. 200 kr.	2 000.00		
Assistent, løn i 3 ¹⁶ / ₃₀ maaned à kr. 30 „	106.00		
Revisorer	15.00	„	2 121.00

E.	Reiseutgiftskonto (forretningsutvalgets, forstanderskaps og sekretærens reiser).....	„	1 104.48
F.	Husleiekonto	„	172.00
G.	Administrationskonto (kontorrekvisita, tryksaker, porto, telefon- og telegramutgifter, fotografiske artikler m. v., inkasso av kontingent).....	„	701.11
H.	„Norsk Fiskeritidende“s konto: (Abonnement for medlemmer).....	„	92.25
I.	Selskapet for de norske fiskeriers fremmes konto („Norsk Fiskeralmanak“).....	„	2.40
J.	Diverse utgifter i anledning av Den skandinaviske fiskeriutstilling 1908	„	23.72
K.	Diverse utgifter i anledning av Jubilæumsutstillingen i Porsgrund	„	317.24
L.	Diverse utgifter i anledning av utklækningssaken (væsentlig reiseutgifter)	„	227.60
M.	Fiskeforsøk (bidrag til forsøk med sættegarn efter makrel i oktober)	„	26.00
			<u>kr. 5 517.05</u>

Foreningen til fremme av fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.

Utdrag av beretning for 1907.

Foreningens bestyrelse har som tidligere bestaaet av hofjægermester Gjerdrum som formand, fiskeriinspektør Landmark og stipendiat Huitfeldt-Kaas.

Det av foreningen lønnede opsyn har bestaaet av opsynsbetjent M. Andersen og Assistent H. Olsen.

Fiskeoptællingen ved Kristiania brygger har som tidligere paa foranstaltning av magistrat og politikammer været foretaget av politibetjent Rasmussen. De maanedlige opgaver har været refereret i dagsaviserne.

Optællingen av fisk, ankommen

Benævnelse	Fra distriktet indenfor Drøbak	
	Mængde	Beløb kr.
Aal stk.	5 980	4 010
Hummer ”	2 718	3 325
Østers snes	1 323	3 909
Skjæl ”	129	24
Laks kg.	964	2 575
Ørret ”	1 555	3 156
Torsk (heri indbefattet hvad der direkte er ankommet til fiskehandlerne) stk.	114 013	104 778
Lange ”	571	571
Kolje, lyr, sei snes	4 173	29 075
Flyndre kg.	3 782	4 104
Helleflyndre ”	—	—
Makrel stk.	162 311	41 529
Horngjæl ”	1 271	294
Hvitting, sypiger, øienpaal snes	11 370	8 635
Sild (smaasild eller græssild) liter	106 800	17 115
Snesesild (Garnsild) snes	12 070	11 774
Ansjos liter	172 570	39 259
Ræker ”	3 637	2 023
Krabber snes	—	—
		276 156

Optalt ved bryggerne, som fanget indenfor Drøbak,

- i 1907 til værdi kr. 276 156.00
- i 1906 - — ” 331 493.00
- i 1905 - — ” 318 155.00
- i 1890 - — ” 172 015.00

Herav torsk alene:

- i 1907 114 013 stykker til værdi kr. 104 778.00
- i 1906 113 530 — - — ” 109 308.00
- i 1905 102 984 — - — ” 98 845.00
- i 1890 45 376 — - — ” 52 142.00

O 7.

til Kristiania brygger.

Fra fjorden utenfor Drøbak, fra Østlandet forøvrig og fra Vestlandet		Fra Sverige og Danmark	
Mængde	Beløb kr.	Mængde	Beløb kr.
34 183	43 327	—	—
48 392	62 607	—	—
720	2 159	125	375
—	—	—	—
23 723	73 056	50	325
15 473	31 864	—	—
436 373	447 384	479 000	77 600
1 899	2 292	—	—
27 781	75 097	—	—
16 422	18 429	33 522	29 310
4 320	3 685	—	—
1 365 560	285 823	318 600	68 930
4 504	974	2 310	462
37 293	45 551	—	—
163 800	22 465	—	—
116 131	68 328	21 800	17 440
119 600	26 960	—	—
7 724	4 414	—	—
714	1 504	—	—
	1 215 919		194 442

Værdien av den torsk og ørret, østers, ræker og hummer, som avsettes i distriktet uten at passere Kristiania brygger, kan lavt anslaaes til kr. 50 000. Det er vanskelig at bedømme, hvormeget der opfiskes av landliggere om sommeren og av byfolk, som fisker til egen husholdning — fornemmelig torsk i ruser. Disses antal har vokset betydlig i den senere tid.

Tilførselen fra fjorden **utenfor** Drøbak, fra Østlandet forøvrig og fra Vestlandet har steget i betraktelig grad i de senere aar, mens tilførselen fra Sverige og Danmark er gaat tilbake.

Benyttelse av ulovlige redskaper.

I det forløpne aar er 2 vadlag anmeldte. Der var i begge tilfælde benyttet ulovlig 2 mands vad.

Udsættelse av torskeyngel.

Foreningen har i det forløpne aar ikke erholdt torskeyngel fra Flødevigen. Derimot anskaffedes rogn og melkefisk i betydelig mængde, som blev sluppet i store kasser, hvor gydning og befrugtning foregik ad naturlig vei. Kasserne maatte sænkes betydelig under overflaten av hensyn til den store mængde regnvand. Man hadde grund til at frygte for, at den i 1907 opfiskede mængde torsk indenfor Drøbak vilde bli mindre paa grund av det meget ferske vand, men optællingen ved bryggen i 1907 viser dog en forøkelse til 114 013 mot 113 530 i 1906.

Ørret yngel

har ikke i det forløpne aar været sluppet i nogen større utstrækning. De to elver ved Kristiania, som foreningen i aarrækker har benyttet til utslipning av ørret yngel, nemlig Hofselven og Frognerelven, har i de senere aar været saa forurenset — især Frognerelven — med kloakvand og lignende, saa der ikke for tiden kan være tale om at benytte disse til utslipning av yngel. I de to elver længere nede i fjorden, den ene paa vestsiden, den anden i Bundefjorden, har foreningen i flere aar efter hverandre utsat yngel, saa man av budgetmæssige grunde kan se tiden noget an.

Smaa, norske rødspætter

har ikke været at opdrive i forløpne sommer. Den danske, som kommer hertil i halm, kan ikke benyttes til utslipning.

Østers.

Den 7de mai utlagdes 16 000 østers i 12 kurver, 14 000 1 aars og 2 000 2 aars. D'hr. konservator Wollebæk og Ole Eriksen fra Bergen var med og underviste ved utlægningen. Den 21de mai ankom atter ca. 1 000. Al yngel er fra Bergen og blev uthængt i kurve paa staaletraadwire paa samme maate som nævnt i beretningen for 1906. Den 11te og 12te september undersøktes den utsatte yngel, og viste det sig da, at den mængde ferskvand ogsaa her hadde hat sin skadelige indflydelse, saaledes at de kun for endel trivedes, mens de i 1906 utlagte østers hadde klaret sig bedre. Herr Eriksen, som paa forskjellige steder

rundt kysten hadde tilset østersutlægning, meddelte, at der gjennemgaaende overalt var uheldige resultater denne sommer.

Utklækning av hummer.

I juni maaned utlagdes kasser, hvori 6 store rognhummer. 4 slap rognen, mens 2 døde. Disse kasser maatte ogsaa sænkes meget nær bunden, for at ikke regnvandet skulde virke skadelig paa hummeren.

Opsynsbetjenten indberetter, at **torskefiskeriet** i det forløpne aar har været som i et middelsaar; i det søndre og vestre distrikt har det været daarlig, i det østre og søndre noget bedre, omkring Ladegaardsøen og Bundefjorden nok saa bra. Bakkefiskeriet har slaat bedst til, fisket med staastraad- og garnruser daarligst. I september og oktober saaes nok saa meget smaatorsk omkring Gaasøerne, Heierholmen, Kraakholmen og Torvø, hvor den fiskedes saavel med agn som med vad. Flyndrefisket har været under et middelsaars. Fiskerne maatte slutte med garn, da der intet var at faa. Litet var der ogsaa av hummer og pigvar.

Videre uttaler han, at fisket i 1907 har været det daarligste paa mange aar — der har været mindre at faa av al slags fisk. Dette gjælder ikke bare for strækningen indenfor Drøbak, men for hele kysten. Det bedste fiskeri i fjorden har været aalefisket. Det har været drevet saavel med teine og ruser som med bakke. Aalen sælges paa fiskebryggen, hvor der betaales op til 90 øre pr. kilo; endel sendes ogsaa til Tyskland. Bruken av aaleteine er i stor opkomst i fjorden, der brukes op til 100 teiner pr. lag. Værst er det for sild til at lægge i teinerne. 1907 kan ikke sammenlignes med et almindelig aar. Grunden maa vistnok tilskrives den kolde sommer.

Foreningens formand hofjærgemester Gjerdrum vil av helbredshensyn fratræ i 1ste kvartal 1908.

Foreningens regnskap for 1907,

der har været revideret av d'herr. kaptein Becker og marineintendant Blehr, utviser:

Indtægt:

Beholdning i kredittassen 1ste januar 1907	kr.	159.01
Statsbidrag for terminen 1907—1908	„	800.00
Bidrag fra de interesserede kommuner	„	1 210.00
Indvundne renter	„	24.52
	kr.	<u>2 193.53</u>

Utgift:

Lønninger og reiseutgifter til opsynet m. v.	kr.	1 650.60
Apparater, rekvisita og trykningsomkostninger	„	200.71
Optælling ved bryggen.....	„	120.00
Beholdning i kreditkassen 31te desember 1907 (inkl. renter)	„	222.22
	kr.	<u>2 193.53</u>

